

อิทธิพลของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่มโดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึก
ของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน

นางสาวพจณี วัฒนมงคล

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF CAPABILITY FOR WRONGDOING ON INTERGROUP FORGIVENESS
AS MEDIATED BY EMPATHY AND PERCEIVED INTERGROUP CONFLICT SEVERITY

Miss Podjaneer Wattanamongkol

The logo of Chulalongkorn University, featuring a central golden tiered stupa with a sunburst radiating from its top, all set against a light pink oval base with decorative tassels.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Social Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

อิทธิพลของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการให้อภัย
ระหว่างกลุ่มโดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้
ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปร
ส่งผ่าน

โดย

นางสาว พจณี วัฒนมงคล

สาขาวิชา

จิตวิทยาสังคม

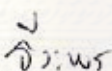
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

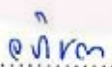
อาจารย์ ดร. อภิชญา ไชยวุฒิกกรณวณิช

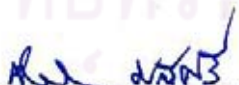
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

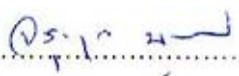

..... คณบดีคณะจิตวิทยา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักนางค์ มณีศรี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระพร อุวรรณโณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร. อภิชญา ไชยวุฒิกกรณวณิช)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักนางค์ มณีศรี)

..... กรรมการ
(อาจารย์ จรุงกุล บุรพวงค์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย)

พจนี วัฒนมงคล : อิทธิพลของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่มโดย
 มีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัว
 แปรส่งผ่าน. (EFFECTS OF CAPABILITY FOR WRONGDOING ON INTERGROUP
 FORGIVENESS AS MEDIATED BY EMPATHY AND PERCEIVED INTERGROUP
 CONFLICT SEVERITY) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อาจารย์ ดร. อภิชนา
 ไชยวุฒิกถกรวานิช, 135 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดที่มีต่อ
 การให้อภัยระหว่างกลุ่มโดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้ง
 ระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน ผู้เข้าร่วมการวิจัย จำนวน 375 คน แบ่งเป็นเพศชาย 139 คน และเพศ
 หญิง 236 คน ผู้เข้าร่วมการวิจัยถูกขอให้นึกถึงเหตุการณ์ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มในอดีต 1 เรื่อง
 จากนั้นทำแบบสอบถามที่ประกอบด้วยมาตรวัดความเป็นไปได้ในการกระทำผิด มาตรวัดการรู้ซึ่งถึง
 ความรู้สึกของผู้อื่น มาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม และมาตรวัดการให้อภัย
 ระหว่างกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น พบว่า ความเป็นไปได้ในการกระทำผิด
 มีอิทธิพลทางตรงกับการให้อภัยระหว่างกลุ่ม และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น
 และการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาขาวิชา.....จิตวิทยาสังคม..... ลายมือชื่อนิสิต..... พจนี วัฒนมงคล.....

ปีการศึกษา...2553..... ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....อภิชนา.....

5178125238: MAJOR SOCIAL PSYCHOLOGY

KEYWORDS : CAPABILITY FOR WRONGDOING / EMPATHY / PERCEIVED INTERGROUP
CONFLICT SEVERITY / INTERGROUP FORGIVENESS

PODJANEE WATTANAMONGKHOL: EFFECT OF CAPABILITY FOR WRONGDOING
ON INTERGROUP FORGIVENESS AS MEDIATED BY EMPATHY AND PERCEIVED
INTERGROUP CONFLICT SEVERITY. THESIS ADVISOR : APITCHAYA
CHAIWUTIKORNWANICH, Ph.D., 135 pp.

This research examined the mediating effect of empathy and perceived intergroup conflict severity between capability for wrongdoing and intergroup forgiveness. The sample consisted of three hundred and seventy-five undergraduate students, 139 males and 239 females. They were asked to think one situation about intergroup conflict and completed measures of self-report capability for wrongdoing, empathy, perceived intergroup conflict severity, and intergroup forgiveness.

Structural Equation Models (SEM) show that capability for wrongdoing has a direct effect on intergroup forgiveness. Mediating effects of empathy and perceived intergroup conflict severity between capability for wrongdoing and intergroup forgiveness are significantly different ($p < .05$).

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Field of study : ...SOCIAL PSYCHOLOGY... Student's signature :Podjaneer.....
Academic year :2010..... Advisor's signature :Apitchaya.....

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้ ไม่อาจสำเร็จลุล่วงไปได้ หากไม่ได้รับความอนุเคราะห์จากอาจารย์ ดร.อภิชนา ไชยวุฒิภรณ์วานิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่คอยถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการ ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข อีกทั้งยังเป็นผู้ให้ความสนับสนุนในการเก็บข้อมูลจากนิสิต ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพร อุวรรณโณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักนาศ มณีศรี ที่ช่วยประสิทธิ์ประสาทความรู้ รวมทั้งให้คำแนะนำและและข้อคิดเห็นต่างๆ ที่มีค่า ยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ อาจารย์จรุงกุล นูรพวงส์ ผู้ให้ความรู้ทางวิชาการที่มีค่าและให้การสนับสนุนในการเก็บข้อมูลจากนิสิตให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณรงค์เดช สุโขเมฆิต คณะนิติศาสตร์ รองศาสตราจารย์ ดร. จิตติน แดงเที่ยง คณะนิติศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ตราวิทย์ ศิวะเกื้อ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และอาจารย์ชูวิทย์ ยุระยง คณะครุศาสตร์ ผู้ให้การช่วยเหลือและสนับสนุนในการเก็บข้อมูลจากนิสิตสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

กราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย ที่กรุณาถ่ายทอดความรู้ทางด้านสถิติอย่างละเอียดลึกซึ้ง และโดยเฉพาะเมตตาให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมลิสเรล

กราบขอบพระคุณ อาจารย์วิเนตร วัฒนนะพงศ์ และปฏิภาณ ตั้งวิจิตร ผู้ให้คำปรึกษา คอยแนะนำแนวทาง และให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในด้านต่างๆ เสมอมา

ขอขอบคุณเพื่อนๆ จิตวิทยาสังคมทุกคนที่คอยให้กำลังใจและสนับสนุนในการทำการวิจัยรวมทั้งมิตรภาพดีๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พี่สรียา ไซตธรรม และกณิกนันท์ ศรีวัลลภ ที่คอยให้คำปรึกษาด้านสถิติอย่างละเอียดมาโดยตลอด รวมถึงพี่สุชาดา ชูหาเสาะ ที่คอยให้ข้อมูลต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยอย่างมาก

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ผู้มีวิญญูณแห่งความเป็นผู้ให้ ที่เคยอบรมสั่งสอนผู้วิจัยตั้งแต่สมัยเด็กจนถึงปัจจุบัน

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณพ่อวัฒนา และคุณแม่พินี วัฒนมงคล ผู้ให้ทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตแก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกๆ ท่าน ผู้วิจัยจะสำนึกในบุญคุณของทุกท่านอย่างมิเสื่อมสิ้น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... ☐	จ
กิตติกรรมประกาศ..... ☐	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	2
แนวคิดเรื่องการให้อภัย.....	2
มาตรวัดการให้อภัย.....	5
แนวคิดเรื่องความเป็นไปได้ในการกระทำผิด.....	7
มาตรวัดความเป็นไปได้ในการกระทำผิด.....	7
แนวคิดเรื่องการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น.....	8
มาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น.....	10
แนวคิดเรื่องการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม.....	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	19
ขอบเขตของการวิจัย.....	20
ตัวแปรที่ศึกษา.....	20
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	21
สมมุติฐานในงานวิจัย.....	23
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	23
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	24

	หน้า
บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	25
กลุ่มตัวอย่าง..... ☐	25
รูปแบบการวิจัย.....	25
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	25
การรวบรวมข้อมูล.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
บทที่ 3 ผลการวิจัย.....	43
การทดสอบสถิติเบื้องต้น.....	43
การทดสอบสมมุติฐาน.....	50
สรุปผลการทดสอบสมมุติฐาน.....	57
บทที่ 4 อภิปรายผลการวิจัย.....	58
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	65
รายการอ้างอิง.....	70
ภาคผนวก.....	74
ภาคผนวก ก.....	75
ภาคผนวก ข.....	81
ภาคผนวก ค.....	83
ภาคผนวก ง.....	86
ภาคผนวก จ.....	89
ภาคผนวก ฉ..... ☐	95
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	135

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางแจกแจงความถี่ของตัวแปรเพศ ชั้นปีและคณะของกลุ่มตัวอย่างในการพัฒนามาตร.....	28
2	ข้อคำถามในแต่ละด้านของมาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น.....	32
3	ข้อคำถามในแต่ละด้านของมาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม.....	33
4	ข้อคำถามในแต่ละด้านของมาตรวัดการให้ภัยระหว่างกลุ่ม.....	38
5	ตารางแจกแจงความถี่ของตัวแปรเพศ ชั้นปีและคณะของผู้เข้าร่วมการวิจัย....	44
6	คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้.....	46
7	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานด้วยการวิเคราะห์ โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น.....	49
8	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรแฝงที่ใช้ในการวิจัยกับตัวแปรสังเกตได้....	52
9	ผลการวิเคราะห์ค่าอิทธิพลโมเดลสมการโครงสร้างของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการให้ภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน.....	54
10	ผลการวิเคราะห์ถดถอยแบบลดหลั่น เพื่อทดสอบอิทธิพลส่งผ่านระหว่างความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการไม่ให้อภัยระหว่างบุคคล ของ Exline และคณะ (2008).....	62

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	องค์ประกอบของการให้อภัยระหว่างกลุ่ม.....	6
2	โครงสร้างของกระบวนการและผลของการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (Davis, 2004).....	8
3	องค์ประกอบของการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น.....	11
4	องค์ประกอบของการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม.....	12
5	โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของตัวแปรที่มีผลต่อองค์ประกอบของแนวความคิดให้อภัยระหว่างบุคคล (McCullough et al., 1998).....	14
6	โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของตัวแปรที่มีผลต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม (Cehajic, Brown, & Castano, 2008).....	15
7	โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของตัวแปรที่มีผลต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม (Tam et al., 2008).....	16
8	โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของตัวแปรที่มีผลต่อองค์ประกอบในการให้อภัยระหว่างกลุ่ม (Moeschberger, Dixon, Niens, & Cairns, 2005).....	16
9	โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของตัวแปรที่มีผลต่อองค์ประกอบในการให้อภัยระหว่างกลุ่ม (Bradfield & Aquino, 1999).....	18
10	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	21
11	โมเดลสมมุติฐานสมการโครงสร้างเชิงเส้นของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่มโดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน.....	22
12	โมเดลสมการโครงสร้างของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน.....	56

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารหรือพึ่งพาอาศัยกัน เมื่อมนุษย์มีการปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น จึงมีการสร้างกลุ่มของตนโดยเริ่มจากความสนิทสนมส่วนบุคคล นำไปสู่การไว้วางใจซึ่งกันและกันของสมาชิกหลายๆ คน จนกระทั่งสร้างกลุ่มของตนเอง โดยพื้นฐานนั้น มนุษย์ทุกคนมีกลุ่มเบื้องต้น คือ ครอบครัว และเมื่อเติบโตขึ้น ก็พัฒนาการมีกลุ่มที่กว้างออกไปมากขึ้น เช่น กลุ่มเพื่อนนักเรียน กลุ่มเพื่อนในองค์กร กลุ่มสหกรณ์ กลุ่มเพื่อนร่วมศาสนา หรือกลุ่มเพื่อนร่วมเชื้อชาติ เป็นต้น การรวมกลุ่มทำให้มนุษย์ลดความรู้สึกโดดเดี่ยว วิตกกังวล และความรู้สึกคับข้องใจ โดยทำให้มีความรู้สึกปลอดภัย และเห็นคุณค่าในตนเองมากขึ้น จากผลการวิจัยหลายๆ เรื่อง (เช่น Leary & Kowalski, 1995 ; Willams & Sommer, 1997, อ้างถึงใน Forsyth, 2006) พบว่า การถูกตัดออกจากกลุ่มจะส่งผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง และจะรู้สึกว่าตนเองไม่มีความสามารถเท่ากับบุคคลที่ได้รับเลือกเข้ากลุ่ม

เมื่อมนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มแล้ว ย่อมต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเกิดขึ้น ซึ่งอาจเกิดความขัดแย้งได้อยู่เสมอ ไม่ว่าจะมากหรือน้อยก็ตาม ตามทฤษฎีความขัดแย้งตามจริง (Realistic Conflict Theory) เสนอว่า ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเกิดจากการแข่งขันเพื่อแย่งชิงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้ได้มาในสิ่งที่กลุ่มตนต้องการและป้องกันไม่ให้กลุ่มอื่นบรรลุเป้าหมาย ซึ่งอาจเห็นได้จากสังคมปัจจุบัน ที่มีเหตุการณ์ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มที่นำไปสู่ความรุนแรง ซึ่งมีตั้งแต่เหตุการณ์ที่ไม่รุนแรงมากนัก เช่น การทะเลาะวิวาทกัน จนกระทั่งความขัดแย้งที่ลุกลามไปเป็นปัญหาในระดับประเทศที่มีให้เห็นตามข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์อยู่บ่อยครั้ง เช่น เหตุการณ์นักศึกษามหาวิทยาลัยยกพวกตีกันกลางสี่แยกปทุมวัน เหตุการณ์การปะทะกันระหว่างกลุ่มการเมืองฝ่ายพันธมิตรหรือฝ่ายแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติและตำรวจ เหตุการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศไทยและประเทศกัมพูชาเรื่องข้อพิพาทดินแดนเขาพระวิหาร หรือเหตุการณ์ความรุนแรงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น ความขัดแย้งที่นำไปสู่ความรุนแรงดังกล่าว มีแต่จะส่งผลกระทบต่อเสียหายทั้งต่อตัวบุคคลที่กระทำ บุคคลผู้ถูกกระทำ และยังส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่นๆ ในสังคมอีกด้วย

Noor, Brown, Gonzalez, Manzi, และ Lewis (2008) เสนอไว้ว่า สิ่งสำคัญที่ทำให้ความขัดแย้งที่นำไปสู่ความรุนแรงนั้นยังคงมีอยู่ซ้ำๆ คือ บาดแผลในจิตใจที่เกิดขึ้นจากการถูกคุกคามในอดีต ที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความรุนแรงขึ้นมาใหม่ หากต้องการจะยุติความขัดแย้งนี้ สามารถทำได้โดยส่งเสริมให้มีการให้อภัยระหว่างกลุ่ม ดังที่ Enright และ North (1998) อ้างถึงใน Thomas, (2000) เชื่อว่า การให้อภัยสามารถช่วยให้บุคคลผู้ถูกคุกคามรู้สึกว่ามีบทบาทในการยุติความขัดแย้งและยังช่วยฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอีกด้วย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาอิทธิพลของตัวแปรต่างๆ ที่สามารถอธิบายการให้อภัยระหว่างกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อช่วยให้เกิดความกระจ่างชัดในวิธีปฏิบัติที่จะสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการให้อภัยต่อกัน ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีตัวแปรที่สนับสนุนให้เกิดการให้อภัยต่อกัน คือ ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดของตนเอง มีสหสัมพันธ์ทางลบปานกลางต่อการไม่ให้อภัย ($r = -.40, p < .05$) (Exline, Baumeister, Zell, Kraft, & Witliet, 2008) โดยอิทธิพลของตัวแปรความเป็นไปได้ในการกระทำผิดของตนเองนั้นจะกระตุ้นให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะเพิ่มการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น และลดความรุนแรงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จึงทำให้สามารถให้อภัยได้มากขึ้นนั่นเอง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาอิทธิพลของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเรื่องการให้อภัย

การศึกษาการให้อภัยเริ่มต้นมาจากการศึกษาในบริบทการให้อภัยระหว่างบุคคล โดยเป็นหัวข้อในการศึกษาและพัฒนาอย่างกว้างขวางในสาขาจิตวิทยาการปรึกษา และจิตวิทยาคลินิก McCollough และ Worthington (1999) กล่าวไว้ว่า การให้อภัยนั้นมีรากฐานมาจากแนวคิดทางด้านศาสนา โดยเฉพาะศาสนาที่นับถือพระเจ้าว่าเป็นผู้ให้อภัยให้กับสาวกเสมอ เช่น ศาสนายิว ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม งานวิจัยเรื่องการให้อภัยในอดีตจึงจะเป็นการศึกษาโดยการอ้างอิงจากศาสตร์ทางด้านปรัชญา และศาสนาทั้งสิ้น ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ได้มีการศึกษาและพัฒนาอย่างกว้างขวางในศาสตร์ทางจิตวิทยา เช่น งานวิจัยของ Enright และ Gassin (1992) ได้ศึกษาและพัฒนาารูปแบบการให้อภัยระหว่างบุคคลโดยมีแนวคิดจากทฤษฎีพัฒนาการตัดสินใจของ Kohlberg และเสนอเพิ่มเติมไว้ว่า การให้อภัยเป็นสิ่งที่ซับซ้อนมากกว่าการตัดสินใจ ซึ่งควรอธิบาย

ด้วยหลักการมีเมตตาที่เป็นพื้นฐานสำคัญของการตัดสินใจที่ยุติธรรม ซึ่งต่อมา Robert D. Enright ศาสตราจารย์ทางจิตวิทยาการศึกษาแห่งมหาวิทยาลัยวิสคอนซิน เมดิสัน ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งงานวิจัยทางการให้อภัย (Thomas, 2000)

การให้คำจำกัดความของการให้อภัยที่เริ่มในบริบทของการให้อภัยระหว่างบุคคล ศาสตราจารย์ทางด้านปรัชญา กล่าวไว้ว่า การให้อภัยคือการเอาชนะอารมณ์ทางลบและการเอาชนะการตัดสินใจผู้คุกคาม ซึ่งมีใช้การปฏิเสธอารมณ์ของตน แต่เป็นการมองผู้คุกคามด้วยความเห็นใจ ความกรุณา และความรัก (North, 1987 อ้างถึงใน Enright, Gassin, & Wu, 1992) ต่อมา Enright และคณะ ได้ให้คำจำกัดความของการให้อภัยไว้ในแนวเดียวกับ North ในขณะที่ Exline และ Baumeister (2000 อ้างถึงใน McCullough, Fincham, & Tsang, 2003) ได้ให้คำนิยามการให้อภัยว่า หมายถึงการลดความรู้สึกติดค้างต่อผู้ที่กระทำผิด หรือกระทำให้เจ็บปวด แต่นิยามที่น่าสนใจและเป็นพื้นฐานแนวคิดในการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่การให้คำจำกัดความการให้อภัยของ McCullough, Worthington, และ Rachal (1997) ซึ่งได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า เป็นการเปลี่ยนแรงจูงใจ ซึ่งสามารถแบ่งเป็น

- 1) ลดแรงจูงใจในการแก้แค้น
- 2) ลดการหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์ และ
- 3) เพิ่มแรงจูงใจในความหวังดีและการคืนดี

นอกจากนี้ McCullough, Rachal, Sandage, Worthington, Browns, และ Hight (1998) ได้ศึกษารวบรวมปัจจัยที่มีผลต่อการให้อภัยระหว่างบุคคล ได้แก่

1. ปัจจัยทางด้านปัญญาและสังคม (Social-Cognitive Determinants)

เป็นปัจจัยที่สนใจตัวแปรเชื่อมโยงระหว่างความสัมพันธ์ด้านความคิดและความรู้สึกของผู้คุกคามและผู้ถูกคุกคาม ดังเช่น ตัวแปรความรู้สึกเห็นอกเห็นใจที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับการให้อภัย และตัวแปรการคิดใคร่ครวญเกี่ยวกับเหตุการณ์ ซึ่งจะเป็นสิ่งเร้ากระตุ้นให้บุคคลรู้สึกเครียด และบางครั้งผู้ถูกคุกคามอาจแสดงความก้าวร้าวเมื่อการถูกคุกคามนั้นมีผลไปทำลายการรับรู้คุณค่าแห่งตน (Self-esteem)

2. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับเหตุการณ์การคุกคาม (Offense-related Determinants)

เป็นปัจจัยที่แสดงถึงความเป็นมาของเหตุการณ์ ที่ส่งผลต่อการให้อภัยของผู้ถูกคุกคามด้วย เช่น ตัวแปรความรุนแรงของเหตุการณ์ นั่นคือ ถ้าเหตุการณ์ยิ่งถูกรับรู้ว่ามี ความรุนแรงมาก ผู้

ถูกคุกคามก็จะให้อภัยได้น้อยลง และตัวแปรการขอโทษ นั่นคือ ถ้าผู้คุกคามแสดงการขอโทษ ผู้ถูกคุกคามจะให้อภัยได้มากขึ้น

3. ลักษณะความสัมพันธ์ของผู้ที่กระทำผิด (Relational Determinants)

เป็นปัจจัยที่มีแนวคิดมาจากทฤษฎีการพึ่งพาอาศัยกัน (Kelly & Thaubault, 1987, อ้างถึงใน McCullough et al., 1998) ซึ่งอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงแรงจูงใจที่เกิดขึ้นจากการมีปฏิสัมพันธ์และการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างผู้ถูกคุกคามและผู้คุกคาม นั่นคือ บุคคลจะให้อภัยมากขึ้น ถ้าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนั้นมีความพึงพอใจ ความใกล้ชิด และมีพันธะผูกพันกันสูง McCullough และคณะ ได้แบ่งตัวแปรในปัจจัยนี้ออกเป็น 7 ประเด็น ได้แก่ 1) ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด 2) การมีความสัมพันธ์กันเป็นระยะเวลานาน 3) ความสัมพันธ์ที่กำลังจะพัฒนาเพิ่มขึ้น 4) ความสัมพันธ์แบบคตินิยม 5) การแบ่งปันเรื่องราวในอดีตร่วมกัน 6) ผู้ถูกคุกคามตีความเหตุการณ์ว่าทำให้เกิดผลดีกับตน และ 7) ผู้คุกคามพยายามจะแสดงการรับผิดชอบและแก้ไขผลทางลบที่เกิดขึ้นนั้น ซึ่งตัวแปรทั้ง 7 ประเด็นนี้ เป็นตัวส่งเสริมให้บุคคลให้อภัยได้มากขึ้น

4. ลักษณะของบุคลิกภาพ (Personality-Level Determinants)

เป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการให้อภัย เช่น บุคลิกภาพแบบเห็นพ้อง (agreeableness) มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการให้อภัยสูง หรือบุคลิกภาพที่มีการตอบสนองต่อความโกรธ เจตคติต่อการแก้แค้น ก็มีความสัมพันธ์ทางลบต่อการให้อภัย

แม้ว่า McCullough และคณะ (1998) ได้แบ่งปัจจัยที่มีผลต่อการให้อภัยระหว่างบุคคลเป็น 4 ประเด็นดังกล่าวมานั้น แต่เขาได้ชี้ว่าตัวแปรที่มีความสำคัญที่สุดและเป็นตัวแปรส่งผ่านให้เกิดการให้อภัย ได้แก่ การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (empathy) นั่นเอง

การให้อภัยในบริบทของความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม เริ่มเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ความรุนแรง ซึ่งเป็นเหตุการณ์สำคัญของโลก ดังเช่นในเหตุการณ์ที่ประธานาธิบดี Bill Clinton แสดงความเสียใจและขอโทษต่อสาธารณชนเรื่องการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวรวันดาในปี ค.ศ. 1998 (Tam et al., 2008) จากเหตุการณ์ดังกล่าว ทำให้วงการศึกษาก่อความสนใจและตระหนักในการศึกษาและวิจัยการให้อภัยระหว่างกลุ่มขึ้นและเกิดงานวิจัยตามมาอีกมากมาย เช่น การศึกษาเรื่องการแบ่งแยกของศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิก และโปรเตสแตนต์ของกลุ่มคนในไอร์แลนด์เหนือ การแบ่งแยกดินแดนของกลุ่มคนในประเทศชิลี เป็นต้น

การให้คำจำกัดความของการให้อภัยระหว่างกลุ่มนั้น McLernon, Cairn, และ Hewstone (2002) กล่าวว่าเป็นไปได้ยาก เพราะสมาชิกแต่ละคนจะให้คำจำกัดความของการให้อภัยได้แตกต่างกัน ในขณะที่ Noor และคณะ (2008) ได้กล่าวไว้ว่า การให้อภัยระหว่างกลุ่มนั้น หมายถึง

การตอบสนองโดยการละอารมณ์ ความคิดและพฤติกรรมทางลบจากผู้คุกคาม และส่งเสริม อารมณ์ทางบวกในความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม เช่น ความไว้วางใจ และความเห็นอกเห็นใจ เป็นต้น โดยที่ผลจากการให้อภัยนั้นจะทำให้เกิด 1) ความชัดเจนของบทบาทและความรับผิดชอบของแต่ละกลุ่ม 2) ช่วยให้ผู้กลุ่มผู้คุกคามหลุดพ้นจากการถูกตำหนิ หรือการถูกตำหนิ 3) ช่วยให้ผู้ถูก คุกคามหมดความคับแค้นใจ และ 4) เกิดความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มที่ดีขึ้น นอกจากนี้ Noor และ คณะ ยังเสนอแนะเพิ่มเติมอีกว่า แนวคิดการให้อภัยระหว่างบุคคล และระหว่างกลุ่มมีความ ใกล้เคียงกันมาก และถึงแม้ว่าการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับเรื่องการให้อภัยระหว่างกลุ่มจะต้อง อาศัยข้อมูลของการให้อภัยระหว่างบุคคล แต่อย่างไรก็ตามก็จะต้องมีประเด็นในการอภิปราย ถึงความแตกต่างกันต่อไป

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าวมาเบื้องต้น ทำให้เห็นว่ามี ความคล้ายคลึงระหว่าง การให้อภัยระหว่างบุคคลและระหว่างกลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การให้คำจำกัดความการให้อภัย ระหว่างบุคคลของ McCullough และคณะ (1997) มีความชัดเจนและสามารถนำไปพัฒนาเป็น มาตรฐานได้จริง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้คำจำกัดความของ McCullough และคณะ มาเป็นพื้นฐานใน การพัฒนาคำจำกัดความเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของงานวิจัยซึ่งศึกษาระหว่างกลุ่ม ดังนั้น การ ให้อภัยในงานวิจัยนี้ จึงหมายถึง การเปลี่ยนแรงจูงใจโดยการลดแรงจูงใจในการแก้แค้น ลดการ หลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์และเพิ่มแรงจูงใจในความหวังดีต่อกลุ่มผู้คุกคาม

มาตรฐานการให้อภัย

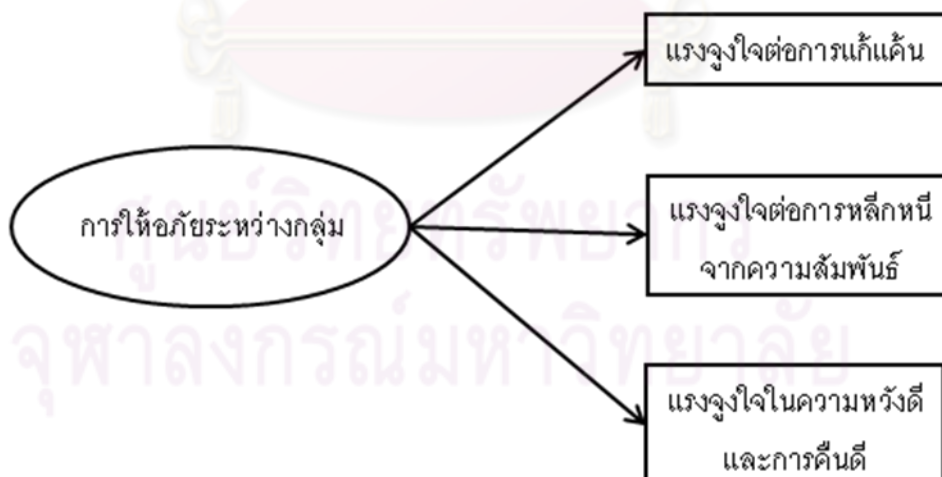
McCullough และคณะ (1998) ได้ศึกษาและพัฒนามาตรฐานการให้อภัยระหว่างบุคคล (Transgression-Related Interpersonal Motivations หรือ TRIM) โดยมีพื้นฐานแนวคิดมาจาก มาตรฐานการให้อภัยของ Wade (1989 อ้างถึงใน McCullough et al.) ที่ศึกษาโดยวิธีการ สัมภาษณ์นักจิตวิทยาคลินิก นักจิตวิทยาการศึกษาและนักบวชที่ศึกษาการให้อภัย แล้วนำมา วิเคราะห์ได้เป็น 23 องค์ประกอบ รวมได้ 600 ข้อคำถาม จากนั้น Wade ได้ทดสอบมาตรฐานโดยให้ กลุ่มตัวอย่างตอบและนำมาสกัดองค์ประกอบพบ 9 องค์ประกอบและมีข้อกระทงที่มีคุณภาพ 83 ข้อ ที่สื่อถึงแรงจูงใจต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คุกคามและเหยื่อแบบการหลีกเลี่ยง และการแก้แค้น ซึ่ง มีอิทธิพลทางลบต่อการให้อภัย จากนั้น McCullough และคณะ นำข้อกระทงของ Wade โดย คัดเลือกมาทั้งหมด 18 ข้อ ซึ่งสื่อถึงแรงจูงใจแบบการหลีกเลี่ยง และการแก้แค้นมาพัฒนาเป็นกลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 239 คน โดยให้ตอบบนมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จากการวิเคราะห์และคัดข้อ

กระทง พบข้อคำถามที่มีคุณภาพ 12 ข้อ โดยแบ่งเป็นด้านการหลีกเลี่ยง 7 ข้อ และด้านการแก้แค้น 5 ข้อ

จากนั้น McCullough, Root, และ Cohen (2006) ได้พัฒนามาตรวัดการให้อภัยเพิ่มเติม (Transgression-Related Interpersonal Motivations Inventory--18-Item Version (TRIM-18) โดยเพิ่มข้อกระทงที่แสดงถึงแรงจูงใจในความหวังดีและการคืนดี 6 ข้อ ซึ่งมีอิทธิพลทางบวกต่อการให้อภัย จากการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงพบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .50

ดังนั้น งานวิจัยชิ้นนี้จึงยึดหลักตามแนวคิดของ McCullough และคณะ (2006) โดยแบ่งองค์ประกอบของการให้อภัยเป็น 3 ด้าน ดังนี้ (ดังภาพที่ 1)

1. แรงจูงใจต่อการแก้แค้น (Revenge Motivations) (มีน้ำหนักองค์ประกอบทางลบต่อการให้อภัย)
2. แรงจูงใจต่อการหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์ (Avoidance Motivations) (มีน้ำหนักองค์ประกอบทางลบต่อการให้อภัย)
3. แรงจูงใจในความหวังดีและการคืนดี (Benevolence Motivations) (มีน้ำหนักองค์ประกอบทางบวกต่อการให้อภัย)

ภาพที่ 1 องค์ประกอบของการให้อภัยระหว่างกลุ่ม

แนวคิดเรื่องความเป็นไปได้ในการกระทำผิด

การศึกษารวบรวมเรื่องความเป็นไปได้ในการกระทำผิด เริ่มขึ้นจากการศึกษาจากเหตุการณ์จริงว่า เมื่อบุคคลพบกับเหตุการณ์ความขัดแย้ง โดยทั่วไปสังคมจะตัดสินว่าฝ่ายใดถูกหรือผิด ซึ่งมีได้เป็นการตัดสินด้วยความเที่ยงตรง เพียงแต่เป็นการใช้อารมณ์เป็นเครื่องชี้ นำ Goffman (1955, อ้างถึงใน Exline et al., 2008) กล่าวไว้ว่า บุคคลที่ถูกสังคมตัดสินว่าตนเองนั้นตกเป็นเหยื่อ จะรู้สึกว่าการกำลังถูกคุกคาม และกระทบกระเทือนถึงการรับรู้ตน (self) ของเขา Wood, Taylor, และ Lichtman (1985) จึงเสนอวิธีการเปรียบเทียบกับผู้ที่ต่ำกว่า (downward comparison) เพื่อฟื้นฟูและพัฒนาการรับรู้ตน (self) ของผู้ที่เป็นเหยื่อให้ดีขึ้น โดยการมองเหตุการณ์จากมุมมองของผู้คุกคามว่า ถ้าหากฉันตกอยู่ในสถานการณ์เดียวกับเขา จะทำสิ่งที่เหมือนกับเขาได้มากหรือน้อยเพียงใด หากเหยื่อรู้สึกว่าเขาสามารถทำเหตุการณ์เช่นเดียวกับผู้คุกคามได้ จะรู้สึกว่าการกระทำที่เกิดขึ้นไม่ได้รุนแรงและไม่กระทบกระเทือนถึงการรับรู้ตน (self) และยังเป็น การเพิ่มคุณค่าการรับรู้ตน (self-enhancement) ว่ามีคุณธรรมด้วย

ดังนั้น การส่งเสริมให้บุคคลรับรู้ความสามารถเป็นผู้กระทำผิด หรือการกระตุ้นให้บุคคลนั้นมองเหตุการณ์ต่างๆ ในมุมมองของผู้คุกคามจะเป็นการช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลเข้าใจเหตุผลของผู้คุกคาม และให้อภัยกับเหตุการณ์ได้ดียิ่งขึ้น ดังงานวิจัยของ Exline และคณะ (2008) ในการศึกษาที่ 2 ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไปได้ในการกระทำผิด พบว่า ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีสหสัมพันธ์ทางลบปานกลางกับการไม่ให้อภัย (unforgiveness) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.40, p < .05$) ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีสหสัมพันธ์ทางลบค่อนข้างปานกลางกับการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มของเหตุการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.43, p < .05$) ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีสหสัมพันธ์ทางบวกค่อนข้างปานกลางกับการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .46, p < .05$)

มาตรวัดความเป็นไปได้ในการกระทำผิด

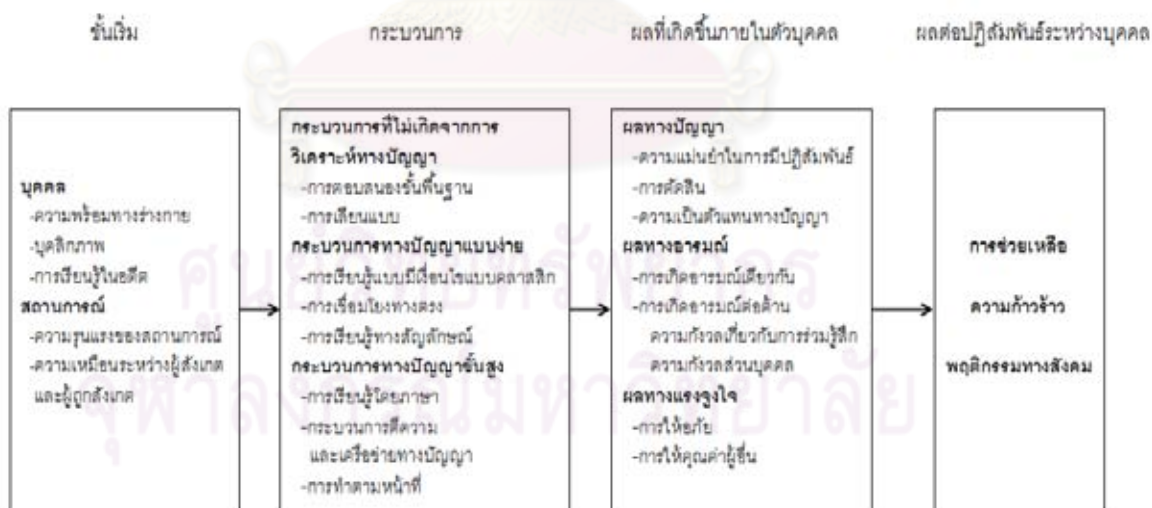
Exline และคณะ (2008) ได้สร้างข้อคำถาม 1 ข้อวัดความเป็นไปได้ในการกระทำผิด ให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยตอบมาตรฐานค่า 6 ระดับ (1 = ไม่ทำอย่างแน่นอน, 6 = ทำอย่างแน่นอน) โดยถามว่า “หากตกอยู่ในสถานการณ์เดียวกัน คุณสามารถมองเห็นตนเองกระทำเหตุการณ์เช่นเดียวกับที่คุณเผชิญมาหรือไม่” ผู้วิจัยจึงพัฒนาข้อคำถามขึ้นเป็น 6 ข้อกระทง โดยให้ผู้เข้าร่วมการทดลองตอบมาตรฐานค่า 5 ระดับ (เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรอื่นๆ)

แนวคิดเรื่องการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น

การศึกษาแนวคิดเรื่องการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy) มีผู้อธิบายไว้หลายแนวคิด เช่น หมายถึง กระบวนการทางปัญญา (Cognitive process) การเข้าใจผู้อื่นอย่างถูกต้องแม่นยำ การแบ่งอารมณ์มาจากผู้อื่น หรือหมายถึง อารมณ์ที่เกิดจากการตอบสนองจากความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่นโดยเฉพาะ ในขณะที่ Davis (2004) ได้ศึกษาและพัฒนารูปแบบแนวคิด โดยอธิบายว่า การเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น หมายถึง กลุ่มของโครงสร้างที่ทำให้เกิดการตอบสนองของบุคคลหนึ่งต่อสภาพแวดล้อมของผู้อื่น ซึ่งการตอบสนองดังกล่าวมีทั้งแบบผลทางด้านอารมณ์และผลที่ไม่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ จากนั้น Davis ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของโครงสร้างของกระบวนการและผลของการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นไว้ (ดังภาพที่ 2)

จากโครงสร้างดังกล่าว Davis (2004) อธิบายว่า การเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นมีโครงสร้างอยู่ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นเริ่ม (Antecedents)** กล่าวถึงลักษณะเฉพาะของผู้สังเกต ผู้ถูกสังเกต และสถานการณ์ ประกอบด้วย

ภาพที่ 2 โครงสร้างของกระบวนการและผลของการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น
ที่มา : Davis, 2004

1.1 บุคคล กล่าวถึงความแตกต่างเฉพาะบุคคลที่มีอิทธิพลต่อปฏิสัมพันธ์ในสังคม เช่น ความสามารถในการเข้าใจทัศนคติของผู้อื่น แนวโน้มในการเห็นอกเห็นใจผู้อื่นที่ตกอยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบาก ความพร้อมทางร่างกาย บุคลิกภาพ และการเรียนรู้ในอดีต เป็นต้น

1.2 สถานการณ์ กล่าวถึงด้านต่างๆ ของสถานการณ์ เช่น ความรุนแรงของสถานการณ์ที่มีอิทธิพลต่อการกระตุ้นอารมณ์ของผู้สังเกต และความเหมือนหรือความคล้ายคลึงระหว่างผู้สังเกตและผู้ถูกสังเกต

2. กระบวนการ (Process) กล่าวถึงลักษณะเฉพาะของกลไกที่มีผลต่อการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น โดยแบ่งเป็นกระบวนการที่เกิดจากอารมณ์ (affective) และกระบวนการที่เกิดจากความต้องการทางปัญญา (cognitive) ซึ่งสามารถแบ่งได้ดังนี้

2.1 กระบวนการที่ไม่เกิดจากการวิเคราะห์ทางปัญญา (Noncognitive Processes) เป็นกระบวนการที่เกิดจากกระบวนการอารมณ์เท่านั้น เช่น การร้องไห้ในเด็กแรกเกิดหรือสิ่งที่เกิดจากการตอบสนองทางอารมณ์

2.2 กระบวนการทางปัญญาแบบง่าย (Simple Cognitive Processes) เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยกระบวนการทางปัญญาและการตอบสนองทางอารมณ์ในการเรียนรู้มาก่อน เช่น การเรียนรู้แบบมีเงื่อนไขแบบคลาสสิก การเชื่อมโยงทางตรง เป็นต้น

2.3 กระบวนการทางปัญญาขั้นสูง (Advanced Cognitive Processes) เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยกระบวนการทางปัญญาขั้นสูงในการเรียนรู้ เช่น การเรียนรู้โดยภาษา กระบวนการตีความ เป็นต้น

3. ผลที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล (Intrapersonal outcomes) กล่าวถึงผลทางปัญญา ผลทางอารมณ์ และผลทางแรงจูงใจที่เกิดขึ้นภายหลังจากการผ่านขั้นเริ่มและผ่านกระบวนการแล้ว ดังนี้

3.1 ผลทางปัญญา เช่น ความแม่นยำในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือการตัดสินใจ เป็นต้น

3.2 ผลทางอารมณ์ เช่น การเกิดอารมณ์เดียวกันระหว่างผู้สังเกตและผู้ถูกสังเกต หรือการเกิดอารมณ์ต่อต้านระหว่างกัน เช่น ความกังวล เป็นต้น

3.3 ผลทางแรงจูงใจ เช่น การให้อภัย และการเห็นคุณค่าของผู้อื่น เป็นต้น

4. ผลต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น พฤติกรรมการช่วยเหลือ พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมทางสังคมอื่นๆ

มาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น

Davis (1983) ได้ศึกษาและพัฒนาดัชนีวัดการตอบสนองของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยใช้ชื่อว่า Interpersonal Reactivity Index (IRI) โดยมีจุดประสงค์เพื่อใช้วัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น ประกอบด้วย 28 ข้อกระทง โดยแบ่งเป็น 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ความสามารถในการเข้าใจทัศนะของผู้อื่น (The Perspective-Taking; PT)
2. การจินตนาการเพื่อฝัน (The Fantasy; FS)
3. การคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (The Empathic Concern; EC)
4. ความกังวลส่วนบุคคล (Personal Distress; PD)

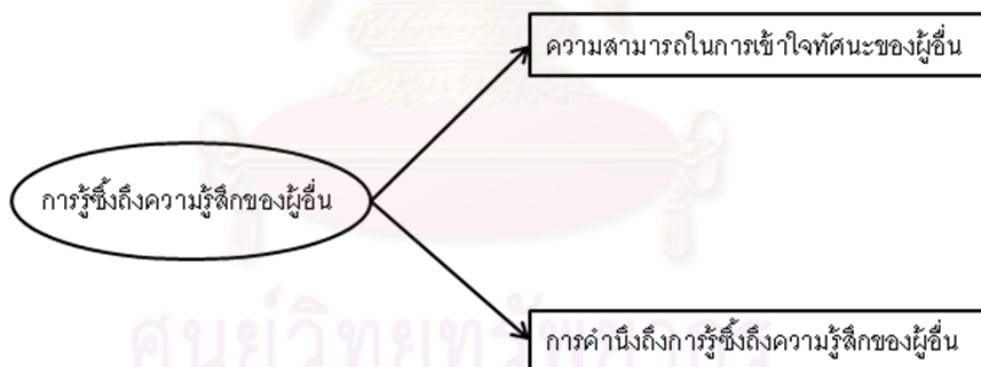
จากนั้น Davis (1983) ได้นำข้อกระทงในมาตร IRI มาทดสอบเปรียบเทียบกับมาตร Hogan Empathy Scale (Hogan, 1969) ซึ่งเป็นมาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นในเชิงกระบวนการทางปัญญา (cognitive) พบว่า องค์ประกอบด้านความสามารถในการเข้าใจทัศนะของผู้อื่น (PT) มีสหสัมพันธ์ทางบวกปานกลางกับมาตรดังกล่าว ในขณะที่องค์ประกอบด้านการจินตนาการเพื่อฝัน (FS) และด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (EC) มีสหสัมพันธ์ทางบวกค่อนข้างต่ำกับมาตรดังกล่าว และองค์ประกอบด้านความกังวลส่วนบุคคล (PD) มีสหสัมพันธ์ทางลบปานกลางกับมาตรดังกล่าว จากนั้น Davis ยังได้นำข้อกระทงในมาตร IRI มาทดสอบเปรียบเทียบกับมาตร Mehrabian and Epstein Emotional Empathy Scale (Mehrabian & Epstein, 1972) ซึ่งเป็นมาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นในเชิงการตอบสนองทางอารมณ์ พบว่า องค์ประกอบด้านความสามารถในการเข้าใจทัศนะของผู้อื่น (PT) และด้านความกังวลส่วนบุคคล (PD) มีสหสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำกว่าองค์ประกอบด้านการจินตนาการเพื่อฝัน (FS) และด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (EC) ซึ่งขัดแย้งกับการเปรียบเทียบกับมาตร Hogan Empathy Scale แต่ความขัดแย้งดังกล่าวสอดคล้องกับสมมุติฐานของ Davis ที่ว่าการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นควรเป็นมุมมองแบบหลายมิติ (multidimensional) มากกว่าการมองแบบเป็นมิติเดียว (unidimensional) ซึ่งเป็นแนวคิดหลักในการสร้างมาตร Hogan Empathy Scale และ Mehrabian and Epstein Emotional Empathy Scale นั้นเอง

จากงานวิจัยของ Zechmeister และ Romero (2002) ได้ศึกษามุมมองของการมองเหตุการณ์ในมุมมองของเหยื่อและผู้คุกคามที่มีอิทธิพลต่อการให้อภัย โดยศึกษาตัวแปรการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นโดยใช้มาตร IRI ในการวัด โดยใช้เพียง 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้าน

ความสามารถในการเข้าใจทัศนะของผู้อื่น (PT) และด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (EC) เนื่องจากงานวิจัยในอดีตพบว่า องค์ประกอบทั้ง 2 ด้านนี้มีความสัมพันธ์กับการให้อภัยในระดับสูง จากผลการวิจัยพบว่า การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่จะให้อภัยเมื่อได้อ่านเรื่องราวในมุมมองของเหยื่อมากกว่าได้อ่านเรื่องราวในมุมมองของผู้คุกคาม

ในการศึกษาที่ 6 ของ Exline และคณะ (2008) ได้ศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการให้อภัยระหว่างบุคคล โดยใช้มาตร IRI ในการวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น และได้ใช้เพียง 2 องค์ประกอบเช่นเดียวกัน คือ องค์ประกอบด้านความสามารถในการเข้าใจทัศนะของผู้อื่น (PT) และด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (EC) จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (EC) มีสหสัมพันธ์ทางลบกับการไม่ให้อภัย (unforgiveness) ($r = -.21, p < .01$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงศึกษาการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น โดยแบ่งองค์ประกอบของการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็น 2 ด้านเช่นเดียวกับงานวิจัยในอดีต ดังนี้ (ดังภาพที่ 3)

1. ความสามารถในการเข้าใจทัศนะของผู้อื่น (The Perspective-Taking; PT)
2. การคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (The Empathic Concern; EC)

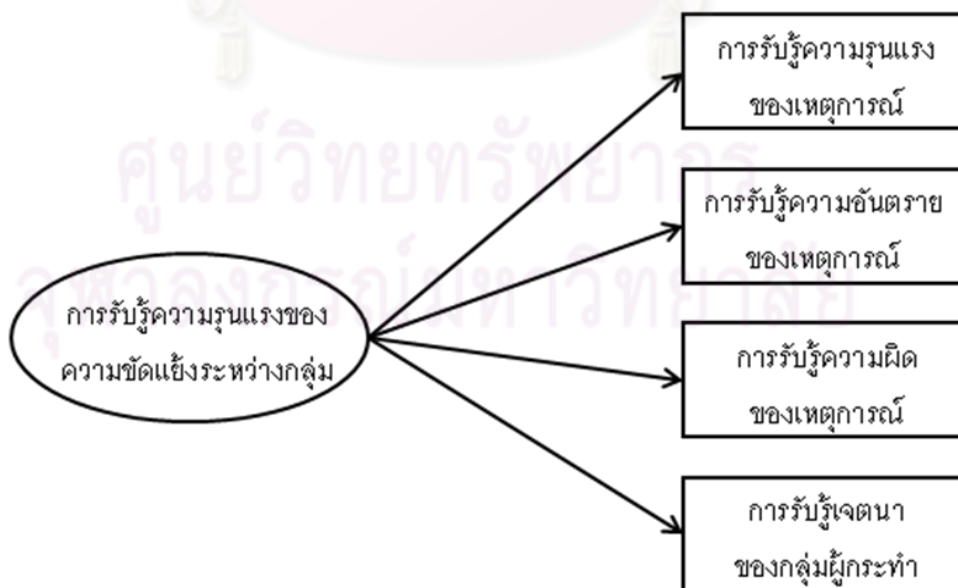
ภาพที่ 3 องค์ประกอบของการรู้ซึ่งของความรู้สึกของผู้อื่น

แนวคิดเรื่องการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม

แนวคิดเรื่องการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม เป็นตัวแปรหนึ่งในปัจจัยที่สัมพันธ์กับเหตุการณ์การคุกคาม (Offense-related Determinants) จากแนวคิดเรื่องการให้อภัยระหว่างบุคคลของ McCullough และคณะ (1998) ซึ่งเป็นปัจจัยที่แสดงถึงความเป็นมาของเหตุการณ์ ที่ส่งผลต่อการให้อภัยของผู้ถูกคุกคาม ดังที่มีงานวิจัยออกมาสนับสนุนมากมาย เช่น

McCullough และคณะ (2006) ทำการวิจัยเรื่องการเขียนข้อดีของการไม่ให้อภัยต่อการให้อภัยระหว่างบุคคล โดยให้ผู้เข้าร่วมการทดลองตอบมาตราประมาณค่า 7 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ความเจ็บปวดจากเหตุการณ์ ความจริงใจของเหตุการณ์ ความรุนแรงของเหตุการณ์ และความอันตรายของเหตุการณ์ โดยพบว่า การรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มมีความสัมพันธ์กับคะแนนด้านการหลีกเลี่ยงนี้ และด้านความหวังดีและการคืนดีของมาตรวัดการให้อภัย TRIM-18 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .12, p < .05$) ในขณะที่ Exline และคณะ (2008) ศึกษาอิทธิพลของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดที่มีต่อการไม่ให้อภัยระหว่างบุคคล โดยให้ผู้เข้าร่วมการทดลองตอบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านความรุนแรงของเหตุการณ์ ด้านความอันตรายของเหตุการณ์ ด้านความผิดของ เหตุการณ์ และด้านความตั้งใจของผู้กระทำ พบว่า การรับรู้ความรุนแรงมีสหสัมพันธ์ทางบวกปานกลางค่อนข้างสูงกับการไม่ให้อภัย ($r = .57, p < .05$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้พัฒนามาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม โดยยึดตามแนวคิดของ Exline และคณะ ที่มีความชัดเจนและมีค่าสหสัมพันธ์กับการไม่ให้อภัยมากกว่าเป็นองค์ประกอบ (ดังภาพที่ 4)

1. การรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์ (severe)
2. การรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์ (harm)
3. การรับรู้ความผิดของเหตุการณ์ (wrong)
4. การรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำ (intention)

ภาพที่ 4 องค์ประกอบของการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้อภัย

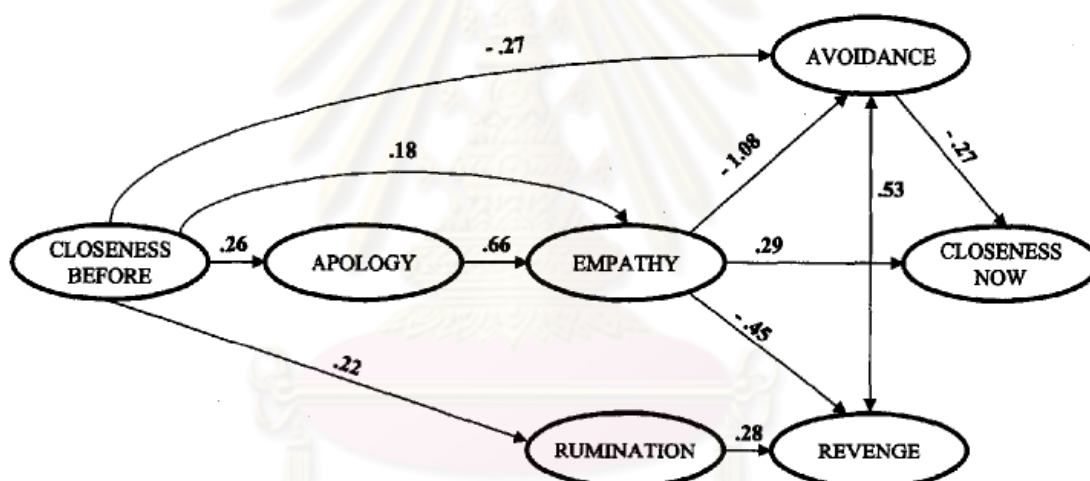
พิมลรัตน์ ทิศาภาคย์ (2548) ได้ทำวิจัยเรื่องผลของการให้อภัยและการผูกมัดระหว่างบุคคลต่อสุขภาวะทางจิต โดยให้ผู้เข้าร่วมการทดลองเขียนบรรยายเหตุการณ์ความขัดแย้ง 1 เรื่อง จาก 4 เงื่อนไข คือ การผูกมัดระหว่างบุคคลสูงและให้อภัย การผูกมัดระหว่างบุคคลสูงและไม่ให้อภัย การผูกมัดระหว่างบุคคลต่ำและให้อภัย การผูกมัดต่ำและไม่ให้อภัย และให้ทำประเมินความผูกมัดระหว่างบุคคล แบบประเมินการให้อภัย และมาตรวัดสุขภาวะทางจิต ผลการวิจัย พบว่าการให้อภัยผู้กระทำผิดที่มีการผูกมัดสูงก่อให้เกิดความพึงพอใจในชีวิตมากกว่า ก่อให้เกิดอารมณ์ทางบวกมากกว่า และก่อให้เกิดอารมณ์ทางลบน้อยกว่าการไม่ให้อภัย และการให้อภัยผู้กระทำผิดที่มีการผูกมัดต่ำก่อให้เกิดความรู้สึกทางบวกมากกว่า และอารมณ์ทางลบน้อยกว่าการไม่ให้อภัย การให้อภัยก่อให้เกิดความพึงพอใจในชีวิตมากกว่า ก่อให้เกิดอารมณ์ทางบวกมากกว่า และก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบน้อยกว่าการไม่ให้อภัย

Neto, Pinto, และ Mullet (2007) ได้ทำการวิจัยเรื่องการให้อภัยระหว่างกลุ่มโดยศึกษาจากความขัดแย้งของชาวติมอร์ตะวันออกและชาวแองโกลเลีย โดยให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยตอบมาตราประเมินตนเองจากมาตรวัดการให้อภัยระหว่างกลุ่ม และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ พบว่าจากข้อคำถาม 79 ข้อสามารถสกัดองค์ประกอบได้เป็น 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการคืนดี ด้านบทบาททางการเมือง ด้านการชดเชย ด้านการประกาศตน ด้านกระบวนการมวลชน ด้านการกระจายอำนาจ ด้านประชาธิปไตย และด้านบทบาททางศาสนาและอำนาจระหว่างประเทศ

Tekinalp (2009) ได้ทำการวิจัยเรื่องอิทธิพลของตัวแปรต่างๆ ต่อการให้อภัยในบริบทความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในอดีตของกลุ่มคนชาวแอฟริกัน-อเมริกัน โดยให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยตอบมาตราประเมินตนเองจากมาตรวัดการให้อภัยระหว่างกลุ่ม มาตรวัดเชื้อชาติและประสบการณ์ในชีวิต จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์พบว่า การรับรู้การแสวงหการให้อภัยมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการให้อภัยระหว่างกลุ่มสูงสุด ($r = .32, p < .01$) ในขณะที่การให้อภัยระหว่างบุคคลมีสหสัมพันธ์ทางบวกค่อนข้างต่ำกับการให้อภัยระหว่างกลุ่ม ($r = .26, p < .01$)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นกับการให้อภัย

McCullough และคณะ (1997) ศึกษาการรับรู้ถึงความรู้สึกผิดของผู้กระทำผิด ความรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น พฤติกรรมการคืนดี และพฤติกรรมการหลีกเลี่ยง ที่สัมพันธ์กับการให้อภัยระหว่างบุคคล โดยให้นิสิตนักศึกษาตอบแบบสอบถามบนมาตราประมาณค่า 5 ระดับ พบว่ามีค่าสหสัมพันธ์ทางบวกค่อนข้างสูง ($r = .67, p < .01$) ระหว่างตัวแปรความรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นกับการให้อภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากนั้น McCullough และคณะ (1998) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการให้อภัยเพิ่มเติม เพื่อพัฒนามาตรวัดการให้อภัยระหว่างบุคคล (TRIM) และได้ใช้ตัวแปรความรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรหนึ่งในการทำนายองค์ประกอบด้านการหลีกเลี่ยงและด้านการแก้แค้น ในการวัดการให้อภัย ($\chi^2 = 575.5; p < .05; CFI = 0.93$) (ดังภาพที่ 5)

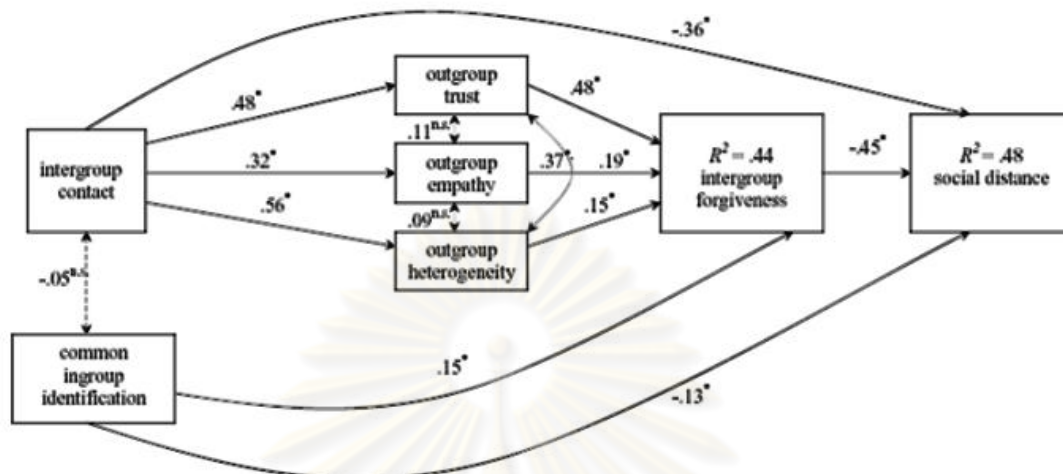

ภาพที่ 5 โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของตัวแปรที่มีผลต่อองค์ประกอบของแนวคิดการให้อภัยระหว่างบุคคล

ที่มา : McCullough et al., 1998

Cehajic, Brown, และ Castano (2008) ได้ศึกษาเรื่องการให้อภัยระหว่างกลุ่ม โดยศึกษาจากความขัดแย้งที่นำไปสู่ความรุนแรงของประเทศบอสเนียและประเทศเฮอริเซโกวีนา โดยให้ผู้เข้าร่วมการทดลองประเมินตนเอง จากการวิเคราะห์พบว่า มีสหสัมพันธ์ทางบวกปานกลางระหว่างการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการให้อภัยระหว่างกลุ่ม ($r = .35, p < .001$) และเมื่อวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง พบว่า การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรหนึ่งที่มี

อิทธิพลต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม ($\chi^2 = 10.61$; $df = 7$; $p = .16$; $CFI = 0.989$; $GFI = 0.981$; $RMSEA = .057$) (ดังภาพที่ 6)

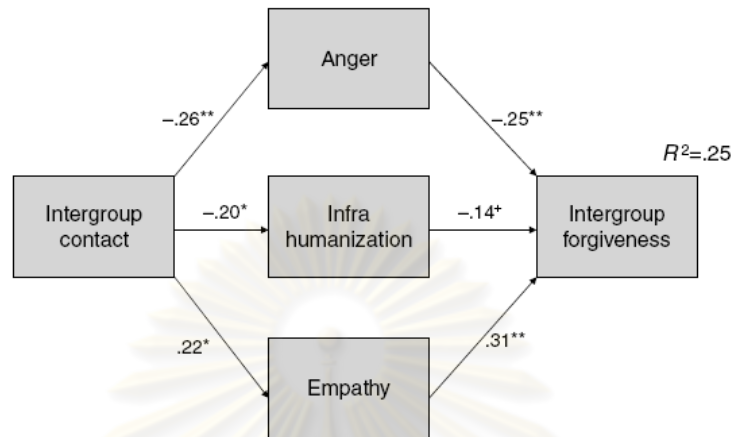

ภาพที่ 6 โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของตัวแปรที่มีผลต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม
ที่มา : Cehajic, Brown, & Castano, 2008

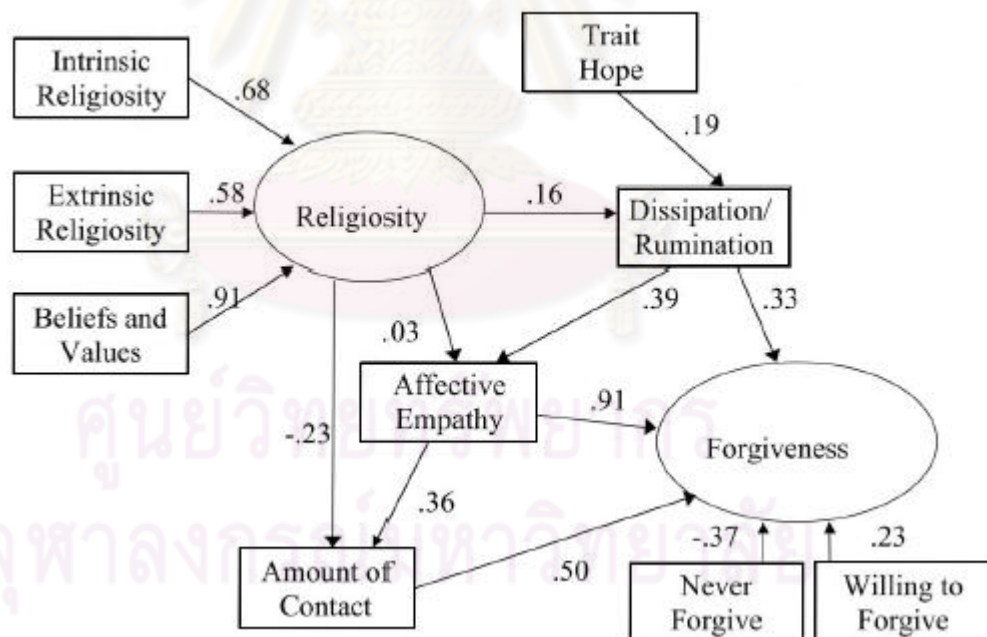
Tam และคณะ (2008) ได้ศึกษาอิทธิพลของการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มกับการให้อภัยในประเทศไอร์แลนด์เหนือ โดยให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยตอบมาตราประเมินตนเอง ซึ่งประกอบด้วยมาตรวัดอารมณ์ระหว่างกลุ่ม มาตรประเมินความเป็นมนุษย์ (infrahumanization, วัดอารมณ์ที่มีความเรียบง่าย ซึ่งเป็นอารมณ์ที่เกิดกับสัตว์และเด็กทารก เปรียบเทียบกับการวัดอารมณ์ที่มีความซับซ้อนซึ่งเป็นอารมณ์ที่เกิดกับมนุษย์ที่มีการเรียนรู้โดยการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม) มาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น และมาตรวัดการให้อภัยระหว่างกลุ่ม ผลการวิเคราะห์พบว่า การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่ม และการให้อภัยระหว่างกลุ่ม ($\chi^2 = 2.76$; $df = 7$; $p = .43$; $CFI = 1.00$; $GFI = 0.981$; $RMSEA = .00$) (ดังภาพที่ 7)

Moeschberger, Dixon, Niens, และ Cairns (2005) ได้ศึกษาอิทธิพลของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่มในประเทศไอร์แลนด์เหนือ โดยให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยตอบมาตราประเมินตนเอง ซึ่งประกอบด้วยมาตรวัดความเคร่งทางศาสนา ความรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น การติดต่อสื่อสารกับกลุ่มอื่น ความหวัง การครุ่นคิด และมาตรวัดการให้อภัยระหว่างกลุ่มโดยการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง พบว่า การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่มสูงสุด และยังเป็นตัวแปรส่งผ่านของตัวแปรความเคร่งทางศาสนา

ความหวังและการครุ่นคิดอีกด้วย ($\chi^2 = 41.59$; $df = 39$; $p < .005$; $CFI = 1.00.$; $RMSEA = .05$)
(ดังภาพที่ 8)

ภาพที่ 7 โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของตัวแปรที่มีผลต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม
ที่มา : Tam et al., 2008

ภาพที่ 8 โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของตัวแปรที่มีผลต่อองค์ประกอบในการให้อภัยระหว่างกลุ่ม
ที่มา : Moeschberger, Dixon, Niens, & Cairns, 2005

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มกับการให้อภัย

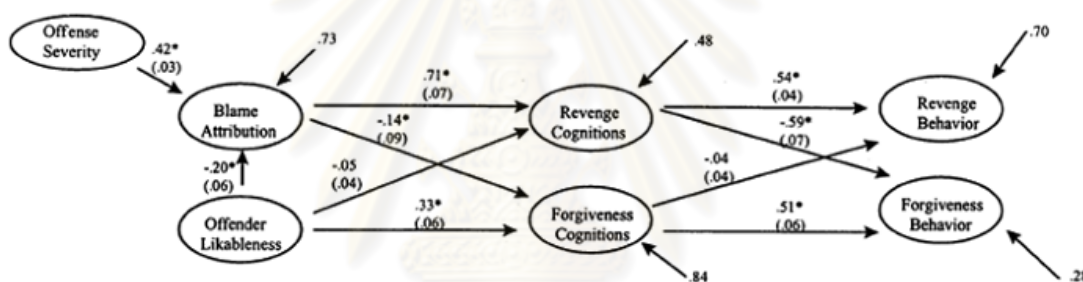
วิลไลลักษณ์ รุ่งเรืองอนันต์ (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของความใกล้ชิดและการรับรู้ความรุนแรงของสถานการณ์ต่อการให้อภัยระหว่างบุคคลที่มีความสัมพันธ์ฉันเพื่อน โดยให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยเขียนบรรยายเหตุการณ์ที่เพื่อนได้กระทำให้เกิดความรู้สึกเสียใจหรือโกรธเคือง จากนั้นให้ประเมินการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มของสถานการณ์และประเมินความใกล้ชิดของความสัมพันธ์ จากนั้นให้ผู้เข้าร่วมการทดลองตอบมาตราวัดการให้อภัยระหว่างบุคคลที่พัฒนาจากมาตร Transgression-Related Interpersonal Motivations Inventory หรือ TRIM ผลการวิจัยพบว่า ในสถานการณ์ที่โกรธเคืองและมีความใกล้ชิดในระดับสูงจะทำให้เกิดการให้อภัยมากกว่าความใกล้ชิดในระดับต่ำ ในสถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคืองและเสียใจ การรับรู้ว่ามี ความรุนแรงน้อยจะทำให้เกิดการให้อภัยมากกว่าการรับรู้สถานการณ์มีความรุนแรงมาก ในสถานการณ์ที่ทำให้เสียใจ ความใกล้ชิดในระดับสูงจะทำให้เกิดการให้อภัยได้มากกว่าความใกล้ชิดระดับต่ำ และในสถานการณ์ที่ทำให้เสียใจ เกิดการให้อภัยมากกว่าสถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคือง

Boon และ Sulsky (1997) ได้ศึกษาเรื่องการอนุมานสาเหตุของการตำหนิและการให้อภัยระหว่างคู่รัก โดยศึกษาตัวแปรความตั้งใจที่จะกระทำผิด การพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำผิด และความรุนแรงของเหตุการณ์ โดยให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยอ่านเรื่องราวความขัดแย้งระหว่างคู่รัก และประเมินว่าหากเป็นเรื่องของตนเองจะตัดสินใจว่าจะตำหนิหรือให้อภัย ผลการวิเคราะห์พบว่า ความตั้งใจเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่ทำให้บุคคลตัดสินใจว่าจะตำหนิหรือให้อภัย และในสถานการณ์ที่รุนแรงน้อยจะทำให้บุคคลตัดสินใจที่จะให้อภัยมากกว่าตำหนิ และการพยายามหลีกเลี่ยงที่จะไม่ทำความผิดมีอิทธิพลน้อยมากต่อการตัดสินใจจะให้อภัย

Bradfield และ Aquino (1999) ได้ศึกษาอิทธิพลของการตำหนิผู้คุกคามและความน่าชอบพอของผู้กระทำผิดต่อการให้อภัยและการแก้แค้นในองค์กร โดยเก็บข้อมูลจากพนักงานของหน่วยงานราชการ โดยให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยเขียนบรรยายเหตุการณ์ระหว่างบุคคลในที่ทำงานที่ทำให้เกิดความไม่พอใจ และทำมาตราวัดการตำหนิผู้กระทำผิด แบบประเมินความรุนแรงของเหตุการณ์ มาตราวัดการให้อภัย และมาตราวัดความน่าชอบพอของผู้คุกคาม ผลการวิจัยพบว่า ความคิดแก้แค้น การตำหนิ และความรุนแรงของเหตุการณ์มีสหสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการให้อภัย ($r = -.54, -.42, -.15$ ตามลำดับ; $p < .05$) ในขณะที่ความคิดให้อภัยและความน่าชอบพอของผู้คุกคามมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการให้อภัย ($r = .49, .36$ ตามลำดับ; $p < .001$)

และเมื่อทดสอบโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง พบว่า การรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มของเหตุการณ์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการให้อภัย (ดังภาพที่ 9)

Van Biema, Cole, Mitchell, Monroe และ Laughlin (1999) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นทางโทรศัพท์ของนิตยสาร Time เรื่องการให้อภัยและไม่ให้อภัยกับชาวอเมริกันจำนวน 1049 คน ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1999 พบว่า การให้อภัยมีความสัมพันธ์กับลักษณะความรุนแรงของเหตุการณ์ ซึ่งเหตุการณ์ที่มีความรุนแรงน้อย บุคคลจะให้อภัยได้มากกว่า ในขณะที่เหตุการณ์ที่มีความรุนแรงมาก บุคคลจะให้อภัยได้น้อยกว่า โดยเหตุการณ์ถูกจัดเรียงลำดับจากเรื่องที่มีการให้อภัยสูงสุดจนถึงเหตุการณ์ที่มีการให้อภัยต่ำที่สุด ดังนี้ การโกหก การขโมยเงิน การชกหน้า การปล้นด้วยอาวุธปืน บุคคลในชุมชนเดียวกันถูกฆาตกรรม การถูกข่มขืน บุคคลในครอบครัวถูกข่มขืน ซึ่งจากผลการสำรวจพบว่า การให้อภัยจะลดลงเมื่อเหตุการณ์มีความรุนแรงมากขึ้น

ภาพที่ 9 โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของตัวแปรที่มีผลต่อองค์ประกอบในการให้อภัยระหว่างกลุ่ม (Bradfield & Aquino, 1999)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นไปได้ในการกระทำผิด การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น และการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม

Baumeister, Stillwell, และ Wotman (1990) กล่าวไว้ว่า เมื่อบุคคลเห็นภาพและรับรู้ตัวตนเองสามารถกระทำผิดได้เช่นเดียวกับผู้คุกคามก็จะลดความรุนแรงของเหตุการณ์ลง เนื่องจากบุคคลจะรับรู้ว่าจะหากเป็นเหตุการณ์ที่ตนเองสามารถทำได้ แปลว่า เหตุการณ์นั้นมีได้เป็นสิ่งที่เลวร้ายเกินกว่าจะให้อภัยได้เช่นกัน นอกจากนั้น ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดจะช่วยเพิ่มความเข้าใจเหตุการณ์ได้มากขึ้น ดังงานวิจัยของ Exline และคณะ (2008) ในการศึกษาที่ 2 ได้นำตัวแปรความเป็นไปได้ในการกระทำผิด การรับรู้ความเหมือนระหว่างเหยื่อและผู้คุกคาม การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น และการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์ มาวิเคราะห์ถดถอยแบบลดหลั่น (Hierarchical Regression) พบว่า จากการวิเคราะห์ในโมเดลที่ 2B โดยใส่ตัวแปรความเป็นไปได้

ในการกระทำผิดมีค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ $-.21$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และตัวแปรการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น มีค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ $-.42$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โมเดลที่ 2C ใส่ตัวแปรความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ $-.20$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และตัวแปรการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์มีค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ $.48$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีสมมติฐานว่า ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดจะมีอิทธิพลทางตรงต่อการให้อภัย และจากการวิเคราะห์ในโมเดลที่ 3 โดยใส่ตัวแปรความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ $.06$ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ตัวแปรการรับรู้ความเหมือนระหว่างเหยื่อและผู้คุกคามมีค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ $-.36$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตัวแปรการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นมีค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ $-.23$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และตัวแปรการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์มีค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ $.37$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายการไม่ให้อภัยได้ 51% การรับรู้ความเหมือนระหว่างเหยื่อและผู้คุกคาม การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น และการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์ เป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นไปได้ในการกระทำผิดกับการไม่ให้อภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 5.12, 3.52, \text{ และ } 4.82$ ตามลำดับ; $p < .01$) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาอิทธิพลของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม และมีสมมติฐานว่า ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดจะมีอิทธิพลทางตรงต่อการให้อภัย โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาอิทธิพลของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดที่มีต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่มโดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน

ขอบเขตของการวิจัย

1. สถานการณ์ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นสถานการณ์ของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม 2 กลุ่ม ที่เกิดขึ้นจริงในอดีต โดยที่บุคคลจะระลึกถึงเพียงสถานการณ์เดียว
2. ความเป็นไปได้ในการกระทำผิด เป็นการรับรู้ของผู้เข้าร่วมการวิจัยที่มีต่อกลุ่มของตนเอง โดยประเมินจากเหตุการณ์ที่ตนเองระลึกถึงความขัดแย้งกับกลุ่มอื่น โดยใช้แบบวัดความเป็นไปได้ในการกระทำผิด
3. การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น เป็นการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นบุคคลที่มีต่อกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับกลุ่มของตนเอง โดยใช้แบบวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น
4. การให้อภัยในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการให้อภัยที่ได้จากแบบวัดการให้อภัยระหว่างกลุ่ม

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ

ความเป็นไปได้ในการกระทำผิด

ตัวแปรส่งผ่าน

1. การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น แบ่งเป็น
 - 1.1 ความสามารถในการเข้าใจทัศนะของผู้อื่น
 - 1.2 การคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น
2. การรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม แบ่งเป็น
 - 2.1 การรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์
 - 2.2 การรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์
 - 2.3 การรับรู้ความผิดของเหตุการณ์
 - 2.4 การรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำ

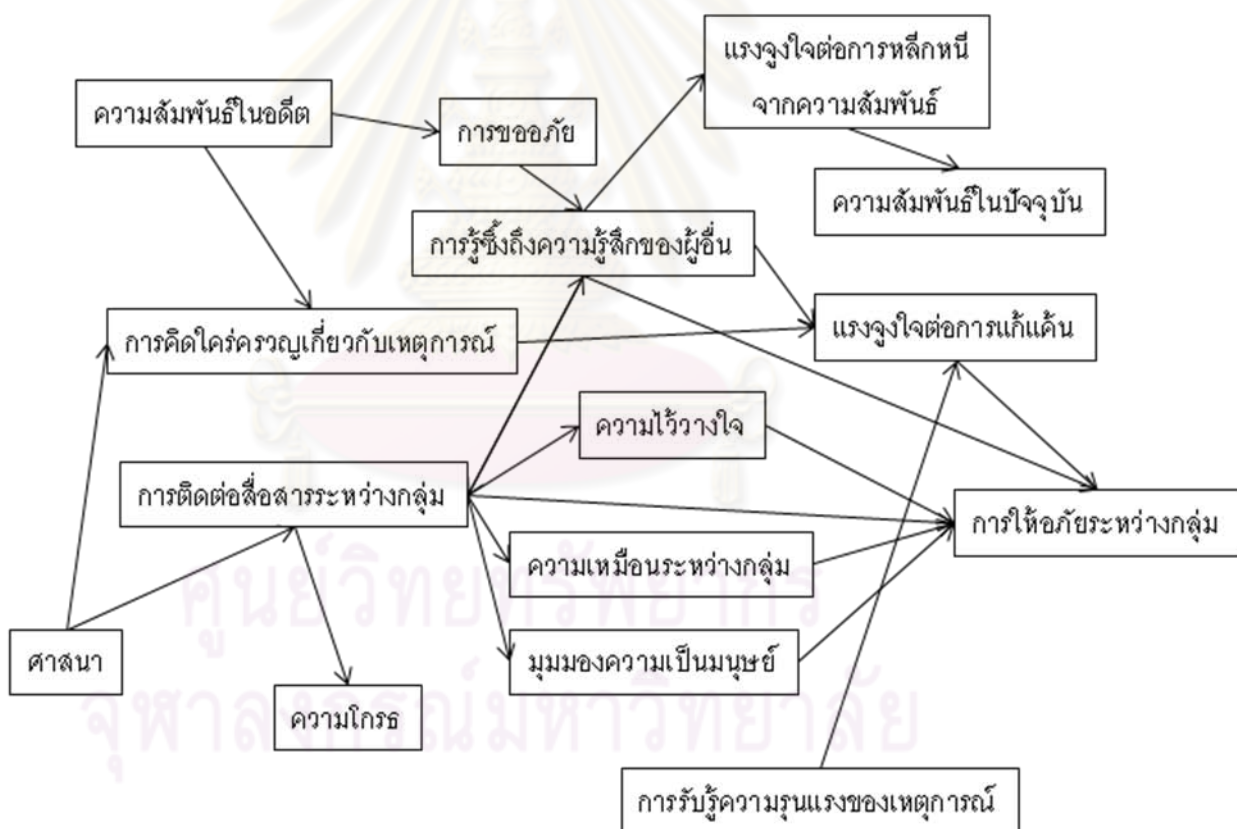
ตัวแปรตาม

การให้อภัยระหว่างกลุ่ม แบ่งเป็น

- 1) แรงจูงใจต่อการแก้แค้น
- 2) แรงจูงใจต่อการหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์
- 3) แรงจูงใจในความหวังดีและการคืนดี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

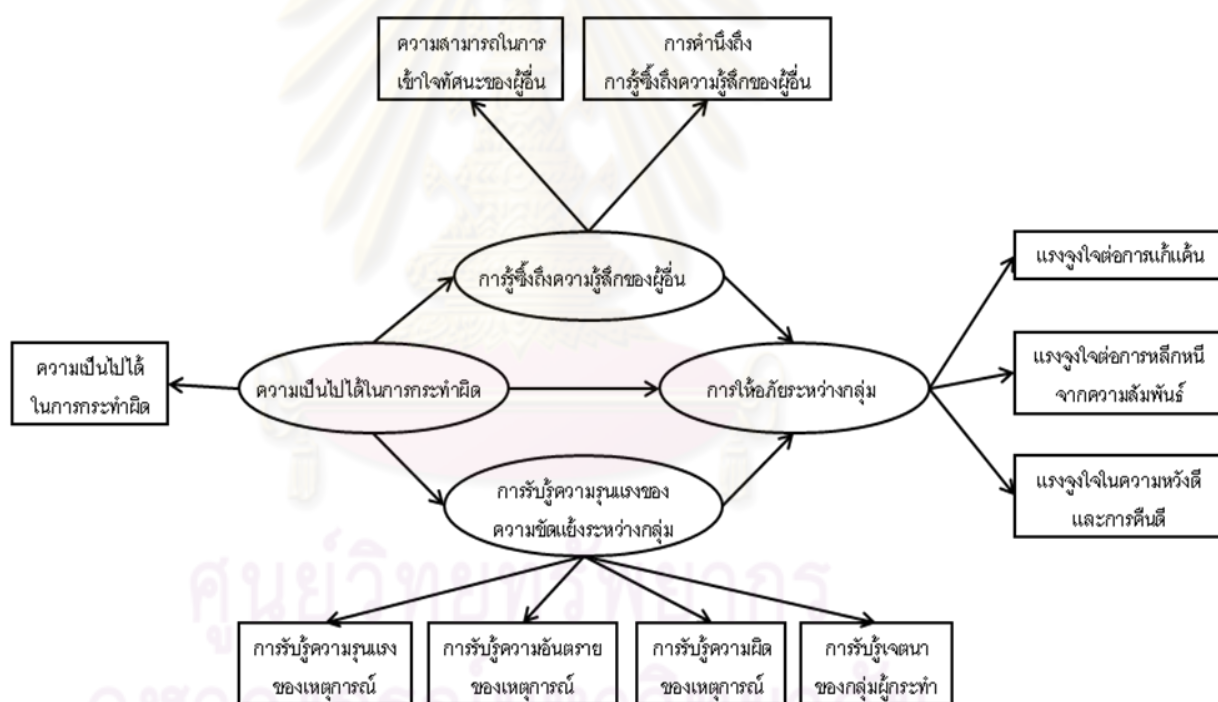
จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 10 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากกรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยพบว่า ตัวแปรหลายตัวแปรมีความเกี่ยวข้องและทับซ้อนกันในแง่ของการให้คำจำกัดความ เช่น ความสัมพันธ์ในอดีต ความสัมพันธ์ในปัจจุบัน และการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่ม เป็นต้น และตัวแปรบางตัวแปรมีการศึกษาเพิ่มเติมจนพัฒนาเป็น

องค์ประกอบภายในของตัวแปรอีกตัวแปรหนึ่ง เช่น ปัจจุบัน McCullough และคณะ (2006) ได้นำตัวแปรแรงจูงใจต่อการหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์และแรงจูงใจต่อการแก้แค้น เป็นองค์ประกอบของการให้อภัย เป็นต้น และเมื่อรวมกับความสนใจของผู้วิจัยซึ่งสนใจเกี่ยวกับตัวแปรความเป็นไปได้ในการกระทำผิด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Exline และคณะ (2008) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาอิทธิพลของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน โดยพัฒนามาตรวัดความเป็นไปได้ในการกระทำผิดและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มตามแนวคิดของ Exline และคณะ พัฒนามาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นตามแนวคิดของ Davis (1983) และพัฒนามาตรวัดการให้อภัยระหว่างกลุ่มตามแนวคิดของ McCullough และคณะ ดังนั้นจึงได้กรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพที่ 10

ภาพที่ 11 โมเดลสมมุติฐานสมการโครงสร้างเชิงเส้นของอิทธิพลของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่มโดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีอิทธิพลทางตรงต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม
2. ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม โดยมี การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรส่งผ่าน
3. ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม โดยมี การรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความเป็นไปได้ในการกระทำผิด หมายถึง ความเป็นไปได้ที่กลุ่มตนที่จะกระทำผิด เช่นเดียวกับกลุ่มผู้คุกคาม

ในการวิจัยครั้งนี้ ความเป็นไปได้ในการกระทำผิด หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบวัดความเป็นไปได้ในการกระทำผิด ซึ่งผู้เข้าร่วมการวิจัยประเมินตนเองว่าสามารถกระทำผิดเช่นเดียวกับกลุ่มอื่นได้มากหรือน้อยเพียงใด

การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น หมายถึง กลุ่มของโครงสร้างที่ทำให้เกิดการตอบสนองของบุคคลหนึ่งต่อสภาพแวดล้อมของผู้อื่น ซึ่งการตอบสนองดังกล่าวมีทั้งแบบผลทางด้านอารมณ์และผลที่ไม่เกี่ยวข้องกับอารมณ์

ในการวิจัยครั้งนี้ การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น ซึ่งผู้เข้าร่วมการวิจัยประเมินตนเองว่ามีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นกับกลุ่มอื่นที่มีความขัดแย้งต่อกันมากน้อยเพียงใด ซึ่งประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ ความสามารถในการเข้าใจทัศนคติของผู้อื่น และการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น

การรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่เกิดจากการประเมินจากความขัดแย้งระหว่างกลุ่มของตนและกลุ่มอื่น

ในการวิจัยครั้งนี้ การรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม ซึ่งผู้เข้าร่วมการวิจัยประเมินเหตุการณ์ความขัดแย้งของผู้เข้าร่วมการวิจัยกับกลุ่มอื่นเพียงสถานการณ์เดียว ซึ่งประกอบด้วย 4

องค์ประกอบ ได้แก่ การรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์ การรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์ การรับรู้ความผิดของเหตุการณ์ และการรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำ

กลุ่มเรา, กลุ่มตน หมายถึง การอ้างอิงว่าตนเป็นสมาชิกของกลุ่มกลุ่มหนึ่ง
ในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มเรา, กลุ่มตน หมายถึงกลุ่มที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นสมาชิกอยู่ตาม
เหตุการณ์ที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้บรรยายมา

กลุ่มเขา, กลุ่มอื่น หมายถึง การอ้างอิงถึงบุคคลอื่นที่เป็นสมาชิกของกลุ่มที่ตนเองไม่ได้เป็น
สมาชิกอยู่ด้วย

ในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มเขา, กลุ่มอื่น หมายถึงกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับกลุ่มของผู้เข้าร่วม
การวิจัยตามเหตุการณ์ที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้บรรยายมา

การให้อภัย หมายถึง การเปลี่ยนแรงจูงใจโดยการลดแรงจูงใจในการแก้แค้น ลด การหลีกเลี่ยง
หนีจากความสัมพันธ์และเพิ่มแรงจูงใจในความหวังดีต่อกลุ่มผู้คุกคาม

ในการวิจัยครั้งนี้ การให้อภัย หมายถึง คະแนนที่ได้จากแบบวัดการให้อภัย ซึ่งเป็นการให้
อภัยระหว่างกลุ่มของผู้เข้าร่วมการวิจัยกับกลุ่มอื่นที่มีความขัดแย้งต่อกัน โดยผู้เข้าร่วมการวิจัย
จะต้องรำลึกถึงเหตุการณ์ความขัดแย้งนั้นเพียงสถานการณ์เดียว ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ
ได้แก่ แรงจูงใจต่อการแก้แค้น แรงจูงใจต่อการหลีกเลี่ยงหนีจากความสัมพันธ์ และแรงจูงใจใน
ความหวังดีและการคืนดี

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงอิทธิพลของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดที่มีต่อการให้อภัยระหว่าง
กลุ่ม โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม
ของเหตุการณ์เป็นตัวแปรส่งผ่าน
2. ได้เครื่องมือวัดความเป็นไปได้ในการกระทำผิด การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น การรับรู้
ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการจะศึกษาต่อไป

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาอิทธิพลของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการให้ภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนามาตร เป็นนิสิตปริญญาตรีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 91 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนิสิตปริญญาตรีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 375 คน

รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นแบบการวิเคราะห์หิโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นเพื่อศึกษาอิทธิพลของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการให้ภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งเป็น 6 ตอน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก) ซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ คณะ และชั้นปี

ตอนที่ 2 แบบสำรวจสถานการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามและกลุ่มอื่น

เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้เข้าร่วมวิจัยระลึกถึงเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มของตนกับกลุ่มอื่นเพียงเหตุการณ์เดียว และเขียนบรรยายเหตุการณ์พอสังเขป โดยคำชี้แจงดังนี้

“ขอให้ท่านระลึกถึงเหตุการณ์ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มของท่านกับกลุ่มอื่น โดยขอให้นึกถึงเพียงเหตุการณ์เดียวเท่านั้น และบรรยายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพอสังเขป”

ตอนที่ 3 มาตรวัดความเป็นไปได้ในการกระทำผิด

ประกอบด้วยคำถาม 6 ข้อ (แบ่งเป็นข้อคำถามทางบวก 4 ข้อ และข้อคำถามทางลบ 2 ข้อ) โดยให้ผู้เข้าร่วมวิจัยประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเป็นผู้กระทำผิด เช่นเดียวกับกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับกลุ่มตน บนมาตราประมาณค่า 5 ระดับจากไม่ตรงจนถึงตรง ซึ่งพัฒนาจากมาตรวัดความเป็นไปได้ในการกระทำผิดของ Exline และคณะ (2008) โดยมีคำชี้แจงดังนี้

“โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ และเขียนเครื่องหมายวงกลม ลงในช่องที่ท่านเห็นด้วยว่าตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของท่านที่มีต่อกลุ่มของท่านเองมากที่สุด (1 หมายถึง ไม่ตรง, 2 หมายถึง ค่อนข้างไม่ตรง, 3 หมายถึง ตรงและไม่ตรงพอๆ กัน , 4 หมายถึง ค่อนข้างตรง, 5 หมายถึง ตรง)”

ตอนที่ 4 มาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น

ประกอบด้วยคำถาม 15 ข้อ โดยให้ผู้เข้าร่วมวิจัยประเมินตนเองด้านการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นต่อกลุ่มอื่นที่มีความขัดแย้งกับกลุ่มตน บนมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จากไม่ตรงจนถึงตรงซึ่งพัฒนาจากมาตร Interpersonal Reactivity Index (IRI) ของ Davis (1983) ซึ่งมีองค์ประกอบ 2 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการเข้าใจทัศนะของผู้อื่น และการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น โดยมีคำชี้แจงเช่นเดียวกับตอนที่ 3

ตอนที่ 5 มาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม

ประกอบด้วยคำถาม 8 ข้อ โดยให้ผู้เข้าร่วมวิจัยประเมินการรับรู้ของตนเองต่อความรุนแรงของเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มของตนและกลุ่มอื่น บนมาตราประมาณค่า 5 ระดับจากไม่ตรงจนถึงตรง ซึ่งพัฒนาจากมาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่าง

กลุ่มของเหตุการณ์ของ Exline และคณะ (2008) ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ การรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์ การรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์ การรับรู้ความผิดของเหตุการณ์ และการรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำ โดยมีค่าชี้แจงเช่นเดียวกับตอนที่ 3

ตอนที่ 6 มาตรการให้อภัยระหว่างกลุ่ม

ประกอบด้วยคำถาม 30 ข้อ โดยให้ผู้เข้าร่วมวิจัยประเมินการให้อภัยต่อกลุ่มอื่นที่ขัดแย้งกับกลุ่มตน บนมาตราประมาณค่า 5 ระดับจากไม่ตรงจนถึงตรง ซึ่งพัฒนาจากมาตรการให้อภัยระหว่างบุคคล Transgression-Related Interpersonal Motivations Inventory--18-Item Version (TRIM-18) ของ McCullough และคณะ (2006) ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ แรงจูงใจต่อการแก้แค้น แรงจูงใจต่อการหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์ และแรงจูงใจในความหวังดีและการคืนดี โดยมีค่าชี้แจงเช่นเดียวกับตอนที่ 3

การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การจัดเตรียมไฟล์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีตรวจสอบข้อมูลขาดหายและทดแทนข้อมูลขาดหายด้วยค่าเฉลี่ยเลขคณิต (replace missing with mean) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเอสพีเอสเอส ฟอร์ วินโดว์ (SPSS for Windows) และโปรแกรมลิสเรล (LISREL)

แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว (แบบสอบถามตอนที่ 1)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย (56 คน และ 35 คน ตามลำดับ) โดยมีอายุเฉลี่ย 20.26 ปี โดยที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 จำนวนใกล้เคียงกัน (24 คน, 20 คน, 23 คน และ 24 คน ตามลำดับ) และศึกษาอยู่ในคณะวิศวกรรมศาสตร์และวิทยาศาสตร์เป็นส่วนมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

ตารางแจกแจงความถี่ของตัวแปรเพศ ชั้นปี และคณะของกลุ่มตัวอย่างในการพัฒนามาตร

ตัวแปร	เพศชาย (ร้อยละ)	เพศหญิง (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
1. ชั้นปี			
ชั้นปี 1	2 (2.20)	15 (16.48)	17 (18.68)
ชั้นปี 2	9 (9.89)	11 (12.09)	20 (21.98)
ชั้นปี 3	12 (13.19)	19 (20.88)	31 (34.06)
ชั้นปี 4	11 (12.09)	10 (10.99)	21 (23.08)
ชั้นปี 5	1 (1.10)	1 (1.10)	2 (2.20)
รวม	35 (38.47)	56 (61.54)	91 (100.00)
2. คณะ			
วิศวกรรมศาสตร์	19 (20.87)	8 (8.79)	27 (29.66)
วิทยาศาสตร์	8 (8.79)	17 (18.68)	25 (27.47)
พาณิชยศาสตร์และการบัญชี	2 (2.20)	12 (13.18)	14 (15.38)
อักษรศาสตร์	1 (1.10)	11 (12.09)	12 (13.19)
จิตวิทยา	2 (2.20)	3 (3.30)	5 (5.50)
แพทยศาสตร์	0 (-)	2 (2.20)	2 (2.20)
นิเทศศาสตร์	0 (-)	1 (1.10)	1 (1.10)
รัฐศาสตร์	0 (-)	1 (1.10)	1 (1.10)
เศรษฐศาสตร์	1 (1.10)	0 (-)	1 (1.10)
ศิลปกรรมศาสตร์	1 (1.10)	0 (-)	1 (1.10)
ครุศาสตร์	0 (-)	1 (1.10)	1 (1.10)
เภสัชศาสตร์	1 (1.10)	0 (-)	1 (1.10)
รวม	35 (38.46)	56 (61.54)	91 (100.00)

มาตรวัดความเป็นไปได้ในการกระทำผิด (แบบสอบถามตอนที่ 3)

จากมาตรวัดความเป็นไปได้ในการกระทำผิดของ Exline และคณะ (2008) แต่เดิมนั้น ประกอบด้วยคำถามเพียง 1 ข้อ โดยตอบบนมาตรฐานประมาณค่า 6 ระดับ ผู้วิจัยได้พัฒนาเพิ่มเติม

เป็นคำถาม 6 ข้อ โดยแบ่งเป็นข้อคำถามทางบวก 4 ข้อ คือ ข้อ 1, 2, 3, และ 4 และข้อคำถามทางลบ 2 ข้อ คือ ข้อ 5 และ 6 โดยให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยตอบบนมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อคำถามทางบวก

1	หมายถึง	ไม่ตรง	ให้น้ำหนัก	1	คะแนน
2	หมายถึง	ค่อนข้างไม่ตรง	ให้น้ำหนัก	2	คะแนน
3	หมายถึง	ตรงและไม่ตรงพอๆ กัน	ให้น้ำหนัก	3	คะแนน
4	หมายถึง	ค่อนข้างตรง	ให้น้ำหนัก	4	คะแนน
5	หมายถึง	ตรง	ให้น้ำหนัก	5	คะแนน

ข้อคำถามทางลบ

1	หมายถึง	ไม่ตรง	ให้น้ำหนัก	5	คะแนน
2	หมายถึง	ค่อนข้างไม่ตรง	ให้น้ำหนัก	4	คะแนน
3	หมายถึง	ตรงและไม่ตรงพอๆ กัน	ให้น้ำหนัก	3	คะแนน
4	หมายถึง	ค่อนข้างตรง	ให้น้ำหนัก	2	คะแนน
5	หมายถึง	ตรง	ให้น้ำหนัก	1	คะแนน

จากการวิเคราะห์ พบผลดังนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติบรรยายและตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของตัวแปร พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากคะแนนรวมมาตรฐานวัดความเป็นไปได้ในการกระทำผิดเท่ากับ 14.59 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.48 คะแนน

เมื่อนำผลคะแนนรวมจากการตอบมาตราแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มสูง ได้แก่ ผู้ที่มีคะแนนรวมสูงกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 และกลุ่มต่ำ ได้แก่ ผู้ที่มีคะแนนรวมต่ำกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 แล้วนำมาวิเคราะห์สถิติที่ชนิดกลุ่มอิสระจำแนกความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ เพื่อคัดเลือกข้อกระทง พบว่า ผู้ที่มีคะแนนรวมความเป็นไปได้ในการกระทำผิดสูงจำนวน 27 คน คะแนนเฉลี่ย 19.90 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.69 คะแนนและผู้ที่มีคะแนนรวมความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่ำจำนวน 29 คน คะแนนเฉลี่ย 9.76 คะแนน ส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.26 คะแนน จากผลการวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ข้อกระทงทั้งหมดจำนวน 6 ข้อ สามารถจำแนกผู้ที่มีคะแนนผู้ที่มีคะแนนรวมความเป็นไปได้ในการกระทำผิด ในกลุ่มสูงและผู้ที่มีคะแนนรวมความเป็นไปได้ในการกระทำผิดในกลุ่มต่ำ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อนำข้อกระทงในแต่ละด้านมาวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ทั้งหมดของด้าน พบว่า ผ่านเกณฑ์ทั้งหมดทุกข้อ จากการคำนวณค่าความเที่ยงพบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .82 (ดูตารางที่ ข1 ภาคผนวก ข)

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำข้อกระทงทั้ง 10 ข้อ มาวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างเพื่อตรวจสอบความตรงตามภาวะสันนิษฐาน พบว่า โมเดลมีความเหมาะสม (fit) สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์เท่ากับ 9.24 องศาอิสระเท่ากับ 8 ค่ารากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ .04 และดัชนีวัดความกลมกลืนเท่ากับ (GFI) .97 (ดูภาพที่ ข1 ภาคผนวก ข)

มาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (แบบสอบถามตอนที่ 4)

ผู้วิจัยได้พัฒนามาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นจากดัชนีวัดการตอบสนองของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หรือ Interpersonal Reactivity Index (IRI) ของ Davis (1983) ซึ่งมีองค์ประกอบ 2 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการเข้าใจทัศนะของผู้อื่น การคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น และ ประกอบด้วยคำถาม 15 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อคำถามทางบวก

1	หมายถึง	ไม่ตรง	ให้น้ำหนัก	1	คะแนน
2	หมายถึง	ค่อนข้างไม่ตรง	ให้น้ำหนัก	2	คะแนน
3	หมายถึง	ตรงและไม่ตรงพอๆ กัน	ให้น้ำหนัก	3	คะแนน
4	หมายถึง	ค่อนข้างตรง	ให้น้ำหนัก	4	คะแนน
5	หมายถึง	ตรง	ให้น้ำหนัก	5	คะแนน

ข้อคำถามทางลบ

1	หมายถึง	ไม่ตรง	ให้น้ำหนัก	5	คะแนน
2	หมายถึง	ค่อนข้างไม่ตรง	ให้น้ำหนัก	4	คะแนน
3	หมายถึง	ตรงและไม่ตรงพอๆ กัน	ให้น้ำหนัก	3	คะแนน
4	หมายถึง	ค่อนข้างตรง	ให้น้ำหนัก	2	คะแนน
5	หมายถึง	ตรง	ให้น้ำหนัก	1	คะแนน

จากการวิเคราะห์ พบผลดังนี้

มาตรการรัฐซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นด้านความสามารถในการเข้าใจทัศนะของผู้อื่น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติบรรยายและตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของตัวแปร พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากคะแนนรวมเท่ากับ 25.58 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.70 คะแนน

เมื่อนำผลคะแนนรวมจากการตอบมาตราแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มสูง ได้แก่ ผู้ที่มีคะแนนรวมสูงกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 และกลุ่มต่ำ ได้แก่ ผู้ที่มีคะแนนรวมต่ำกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 แล้วนำมาวิเคราะห์สถิติที่ชนิดกลุ่มอิสระจำแนกความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ เพื่อคัดเลือกข้อกระทง พบว่า ผู้ที่มีคะแนนรวมด้านความสามารถในการเข้าใจทัศนะของผู้อื่นสูงจำนวน 23 คน คะแนนเฉลี่ย 28.91 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.16 คะแนน และผู้ที่มีคะแนนรวมด้านความสามารถในการเข้าใจทัศนะของผู้อื่นต่ำจำนวน 32 คน คะแนนเฉลี่ย 22.76 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.64 คะแนน จากผลการวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ข้อกระทงทั้งหมด 7 ข้อ สามารถจำแนกผู้ที่มีคะแนนด้านความสามารถในการเข้าใจทัศนะของผู้อื่นในกลุ่มสูงและผู้ที่มีคะแนนรวมด้านความสามารถในการเข้าใจทัศนะของผู้อื่นในกลุ่มต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อนำข้อกระทงในแต่ละด้านมาวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ทั้งหมดของด้าน พบว่า ไม่ผ่านเกณฑ์ 3 ข้อ จึงตัดข้อกระทงนั้นออก เหลือข้อกระทง 4 ข้อ จากนั้นคำนวณค่าความเที่ยงพบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .59 (ดูตารางที่ ค1 ภาคผนวก ค)

มาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติบรรยายและตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของตัวแปร พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากคะแนนรวมด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเท่ากับ 29.21 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.75 คะแนน

เมื่อนำผลคะแนนรวมจากการตอบมาตราแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มสูง ได้แก่ ผู้ที่มีคะแนนรวมสูงกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 และกลุ่มต่ำ ได้แก่ ผู้ที่มีคะแนนรวมต่ำกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 แล้วนำมาวิเคราะห์สถิติที่ชนิดกลุ่มอิสระจำแนกความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ เพื่อคัดเลือกข้อกระทง พบว่า ผู้ที่มีคะแนนรวมด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นสูงจำนวน 24 คน คะแนนเฉลี่ย 33.67 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.52 คะแนน และผู้ที่มีคะแนนรวมด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นต่ำจำนวน 24 คน คะแนนเฉลี่ย 24.25 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.78 คะแนน จากผลการวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ข้อกระทงทั้งหมด 8 ข้อ สามารถจำแนกผู้ที่มีคะแนนด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นในกลุ่มสูงและผู้ที่มีคะแนนรวมด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นในกลุ่มต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อนำข้อกระทงในแต่ละด้านมาวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ทั้งหมดของด้าน พบว่า ไม่ผ่านเกณฑ์ 1 ข้อ จึงตัดข้อกระทงนั้นออก เหลือข้อกระทง 7 ข้อ จากการคำนวณค่าความเที่ยงพบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .75 (ดูตารางที่ ค2 ภาคผนวก ค)

ดังนั้น หลังจากตัดข้อกระทงที่ไม่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมดออก จะเหลือข้อคำถามในแต่ละด้านดังตารางที่ 2

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำข้อกระทงทั้งหมด 11 ข้อ รวม 2 ด้าน มาวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างอันดับที่สอง (second order) เพื่อตรวจสอบความตรงตามทฤษฎีสันนิษฐาน พบว่า โมเดลมีความเหมาะสม (fit) สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์เท่ากับ 46.81 องศาอิสระเท่ากับ 35 ค่ารากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ .04 และดัชนีวัดความกลมกลืนเท่ากับ (GFI) .91 (ดูภาพที่ ค1 ภาคผนวก ค)

ตารางที่ 2

จำนวนข้อคำถามในแต่ละด้านของมาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น

ด้าน	ข้อกระทง ทางบวก	ข้อกระทง ทางลบ	รวม
ความสามารถในการเข้าใจทัศนคติของผู้อื่น	4 ข้อ	-	4 ข้อ
การคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น	4 ข้อ	3 ข้อ	7 ข้อ
รวม	8 ข้อ	3 ข้อ	11 ข้อ

มาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (แบบสอบถามตอนที่ 5)

ผู้วิจัยได้พัฒนามาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มของเหตุการณ์ จากมาตรวัดของ Exline และคณะ (2008) มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ การรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์ การรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์ การรับรู้ความผิดของเหตุการณ์ และการรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำ ซึ่งแต่เดิมประกอบด้วยคำถามด้านละ 1 ข้อ ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาเพิ่มเติมเป็นด้านละ 2 ข้อ รวมทั้งหมด 8 ข้อ โดยให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยตอบบนมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีข้อคำถามในแต่ละด้าน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3

จำนวนข้อคำถามในแต่ละด้านของมาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม

ด้าน	ข้อกระทง
การรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์	2 ข้อ
การรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์	2 ข้อ
การรับรู้ความผิดของเหตุการณ์	2 ข้อ
การรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำ	2 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อคำถามทางบวก

1	หมายถึง	ไม่ตรง	ให้น้ำหนัก	1	คะแนน
2	หมายถึง	ค่อนข้างไม่ตรง	ให้น้ำหนัก	2	คะแนน
3	หมายถึง	ตรงและไม่ตรงพอๆ กัน	ให้น้ำหนัก	3	คะแนน
4	หมายถึง	ค่อนข้างตรง	ให้น้ำหนัก	4	คะแนน
5	หมายถึง	ตรง	ให้น้ำหนัก	5	คะแนน

จากการวิเคราะห์ พบผลดังนี้

มาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มด้านการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติบรรยายและตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของตัวแปร พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากคะแนนรวมเท่ากับ 6.43 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.83 คะแนน

เมื่อนำผลคะแนนรวมจากการตอบมาตราแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มสูง ได้แก่ ผู้ที่มีคะแนนรวมสูงกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 และกลุ่มต่ำ ได้แก่ ผู้ที่มีคะแนนรวมต่ำกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 แล้วนำมาวิเคราะห์สถิติที่ชนิดกลุ่มอิสระจำแนกความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ เพื่อคัดเลือกข้อกระทง พบว่า ผู้ที่มีคะแนนรวมด้านการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มของเหตุการณ์สูงจำนวน 28 คน คะแนนเฉลี่ย 8.57 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.84 คะแนน และผู้ที่มีคะแนนรวมด้านการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มของเหตุการณ์ต่ำจำนวน 25 คน คะแนนเฉลี่ย 4.20 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.91 คะแนน จากผลการวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ข้อกระทงทั้งหมด 2 ข้อ สามารถจำแนกผู้ที่มีคะแนนด้านการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มของเหตุการณ์ในกลุ่มสูงและผู้ที่มีคะแนนด้านการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มของเหตุการณ์ในกลุ่มต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อนำข้อกระทงในแต่ละด้านมาวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 2 ข้อ พบว่า ผ่านเกณฑ์ทั้ง 2 ข้อ จากการคำนวณค่าความเที่ยงพบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .87 (ดูตารางที่ ง1 ภาคผนวก ง)

มาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มด้านการรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติบรรยายและตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของตัวแปร พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากคะแนนรวมเท่ากับ 5.42 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.04 คะแนน

เมื่อนำผลคะแนนรวมจากการตอบมาตราแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มสูง ได้แก่ ผู้ที่มีคะแนนรวมสูงกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 และกลุ่มต่ำ ได้แก่ ผู้ที่มีคะแนนรวมต่ำกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 แล้วนำมาวิเคราะห์สถิติที่ชนิดกลุ่มอิสระจำแนกความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ เพื่อคัดเลือกข้อกระทง พบว่า ผู้ที่มีคะแนนรวมด้านการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มของเหตุการณ์สูงจำนวน 29 คน คะแนนเฉลี่ย 7.76 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.95 คะแนน และผู้ที่มีคะแนนรวมด้านการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มของเหตุการณ์ต่ำจำนวน 30 คน คะแนนเฉลี่ย 3.10 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.88 คะแนน จากผลการวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ข้อกระทงทั้งหมด 2 ข้อ สามารถจำแนกผู้ที่มีคะแนนด้านการรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์ในกลุ่มสูงและผู้ที่มีคะแนนด้านการรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์ในกลุ่มต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อนำข้อกระทงในแต่ละด้านมาวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 2 ข้อ พบว่า ผ่านเกณฑ์ทั้ง 2 ข้อ จากการคำนวณค่าความเที่ยงพบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .75 (ดูตารางที่ 2 ภาคผนวก ง)

มาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มด้านการรับรู้ความผิดของเหตุการณ์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติบรรยายและตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของตัวแปร พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากคะแนนรวมเท่ากับ 7.70 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.01 คะแนน

เมื่อนำผลคะแนนรวมจากการตอบมาตราแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มสูง ได้แก่ ผู้ที่มีคะแนนรวมสูงกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 และกลุ่มต่ำ ได้แก่ ผู้ที่มีคะแนนรวมต่ำกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 แล้วนำมาวิเคราะห์สถิติที่ชนิดกลุ่มอิสระจำแนกความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ เพื่อคัดเลือกข้อกระทง พบว่า ผู้ที่มีคะแนนรวมด้านการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มของเหตุการณ์สูงจำนวน 24 คน คะแนนเฉลี่ย 10.00 คะแนน ส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 คะแนน และผู้ที่มีคะแนนรวมด้านการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มของเหตุการณ์ต่ำจำนวน 23 คน คะแนนเฉลี่ย 4.96 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.46 คะแนน จากผลการวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ข้อกระทงทั้งหมด 2 ข้อ สามารถจำแนกผู้ที่มีคะแนนด้านการรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์ในกลุ่มสูงและผู้ที่มีคะแนนด้านการรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์ในกลุ่มต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อนำข้อกระทงในแต่ละด้านมาวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 2 ข้อ พบว่า ผ่านเกณฑ์ทั้ง 2 ข้อ จากการคำนวณค่าความเที่ยงพบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .90 (ดูตารางที่ 3 ภาคผนวก ง)

มาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มด้านการรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติบรรยายและตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของตัวแปร พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากคะแนนรวมเท่ากับ 6.05 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.24 คะแนน

เมื่อนำผลคะแนนรวมจากการตอบมาตราแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มสูง ได้แก่ ผู้ที่มีคะแนนรวมสูงกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 และกลุ่มต่ำ ได้แก่ ผู้ที่มีคะแนนรวมต่ำกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 แล้วนำมาวิเคราะห์สถิติที่ชนิดกลุ่มอิสระจำแนกความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ เพื่อคัดเลือกข้อกระทง พบว่า ผู้ที่มีคะแนนรวมด้านการรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำสูงจำนวน 27 คน คะแนนเฉลี่ย 8.70 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.82 คะแนน และผู้ที่มีคะแนนรวมด้านการรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำต่ำจำนวน 35 คน คะแนนเฉลี่ย 3.74 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.17 คะแนน จากผลการวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ข้อกระทงทั้งหมด 2 ข้อ สามารถจำแนกผู้ที่มีคะแนนด้านการรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำในกลุ่มสูงและผู้ที่มีคะแนนด้านการรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำในกลุ่มต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อนำข้อกระทงในแต่ละด้านมาวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 2 ข้อ พบว่า ผ่านเกณฑ์ทั้ง 2 ข้อ จากการคำนวณค่าความเที่ยงพบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .86 (ดูตารางที่ 4 ภาคผนวก ง)

เนื่องจากข้อกระทงในแต่ละด้านของมาตรวัดความรุนแรงมีเพียง 2 ข้อกระทง จึงไม่เหมาะสมที่จะวิเคราะห์ความตรงด้วยวิธีวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ส่วนประกอบमुखสำคัญ (principal component

analysis) พบว่า ค่าสถิติดัชนีไคเซอร์-ไมเยอร์-ออลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy หรือ KMO) มีค่าเท่ากับ .78 ซึ่งมากกว่า .5 และพิจารณาค่าไค-สแควร์ จากการทดสอบด้วยสถิติบาร์ทเลตต์ (Bartlett test of sphericity) พบว่า มีค่าสหสัมพันธ์แตกต่างจาก ศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 456.45$; $df = 28$; $p = .000$) จึงเหมาะสมในการวิเคราะห์ องค์ประกอบ (Hair, Black, Babin, Anderson, & Tatham, 2006)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยกำหนดให้เป็น 4 องค์ประกอบเพื่อให้สอดคล้องกับ แนวคิดของ Exline และคณะ (2008) พบว่า องค์ประกอบที่พบสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ ร้อยละ 88.55 และน้ำหนักของแต่ละข้อกระทงก็สูงกว่า .30 (ดูตารางที่ 5 ภาคผนวก ง)

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยของทั้ง 4 ด้าน มาวิเคราะห์โมเดลสมการ เชิงโครงสร้างเพื่อตรวจสอบความตรงตามภาวะสันนิษฐาน พบว่า โมเดลมีความเหมาะสม (fit) สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์เท่ากับ 0.07 องศาอิสระเท่ากับ 1 ค่ารากที่สอง ของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ .00 และดัชนีวัดความกลมกลืน เท่ากับ (GFI) 1.00 (ดูภาพที่ 1 ภาคผนวก ง)

มาตรวัดการให้อภัยระหว่างกลุ่ม (แบบสอบถามตอนที่ 6)

จากการพัฒนามาตรการให้อภัยด้วยแนวคิดพื้นฐานของ McCullough และคณะ (1997) จึงมีการศึกษาและพัฒนาข้อคำถามจากมาตร Transgression-Related Interpersonal Motivations Inventory--18-Item Version (TRIM-18) ของ McCullough, Root, & Cohen (2006) ซึ่งผู้วิจัยได้แปลและพัฒนาข้อกระทงเพิ่มเติมเพื่อให้เข้ากับบริบทความสัมพันธ์ระหว่าง กลุ่ม โดยแบ่งเป็นองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านการแก้แค้น ด้านการหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์ และด้านความหวังดีและการคืนดี ทั้งหมด 18 ข้อ ผู้วิจัยจึงพัฒนาเพิ่มเติมโดยแบ่งเป็นข้อกระทง รวมด้านละ 10 ข้อ รวมทั้งมาตร 30 ข้อ โดยมีข้อคำถามในแต่ละด้าน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4

จำนวนข้อคำถามในแต่ละด้านของมาตรวัดการให้อภัยระหว่างกลุ่ม

ด้าน	ข้อกระทงจากมาตร TRIM-18	ข้อกระทงที่คิด เพิ่มเติม	รวม
ด้านความต้องการแก้แค้น	5 ข้อ	5 ข้อ	10 ข้อ
ด้านการหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์	7 ข้อ	3 ข้อ	10 ข้อ
ด้านความหวังดีและการคืนดี	6 ข้อ	4 ข้อ	10 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

มาตรวัดการให้อภัยระหว่างกลุ่มจะให้ผู้เข้าร่วมการทดลองรายงานตนเองโดยสเกล 5 ระดับ เหมือนกันทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1	หมายถึง	ไม่ตรง	ให้น้ำหนัก	1	คะแนน
2	หมายถึง	ค่อนข้างไม่ตรง	ให้น้ำหนัก	2	คะแนน
3	หมายถึง	ตรงและไม่ตรงพอๆ กัน	ให้น้ำหนัก	3	คะแนน
4	หมายถึง	ค่อนข้างตรง	ให้น้ำหนัก	4	คะแนน
5	หมายถึง	ตรง	ให้น้ำหนัก	5	คะแนน

จากการวิเคราะห์ พบผลดังนี้

มาตรวัดการให้อภัยระหว่างกลุ่มด้านความต้องการแก้แค้น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติบรรยายและตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของตัวแปร พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากคะแนนรวมเท่ากับ 20.97 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.98 คะแนน

เมื่อนำผลคะแนนรวมจากการตอบมาตรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มสูง ได้แก่ ผู้ที่มีคะแนนรวมสูงกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 และกลุ่มต่ำ ได้แก่ ผู้ที่มีคะแนนรวมต่ำกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 แล้วนำมาวิเคราะห์สถิติที่ชนิดกลุ่มอิสระจำแนกความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ เพื่อคัดเลือกข้อกระทง พบว่า ผู้ที่มีคะแนนรวมด้านความต้องการแก้แค้นสูง

จำนวน 26 คน คะแนนเฉลี่ย 29.65 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.35 คะแนน และผู้ที่มีคะแนนรวมด้านความต้องการแก้แค้นต่ำจำนวน 25 คน คะแนนเฉลี่ย 12.32 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.84 คะแนน จากผลการวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ข้อกระทงทั้งหมด 10 ข้อสามารถจำแนกผู้ที่มีคะแนนด้านความต้องการแก้แค้นในกลุ่มสูงและผู้ที่มีคะแนนด้านความต้องการแก้แค้นในกลุ่มต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อนำข้อกระทงในแต่ละด้านมาวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ทั้งหมดของด้าน พบว่า ผ่านเกณฑ์ทั้งหมดทุกข้อ จากการคำนวณค่าความเที่ยงพบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .91 (ดูตารางที่ ๑1 ภาคผนวก ๑)

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำข้อกระทงทั้ง 10 ข้อ มาวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างเพื่อตรวจสอบความตรงตามภาวะสันนิษฐาน พบว่า โมเดลมีความเหมาะสม (fit) สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์เท่ากับ 32.83 องศาอิสระเท่ากับ 27 ค่ารากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ .05 และดัชนีวัดความกลมกลืนเท่ากับ (GFI) .93 (ดูภาพที่ ๑1 ภาคผนวก ๑)

มาตรการให้อภัยระหว่างกลุ่มด้านการหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติบรรยายและตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของตัวแปร พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากคะแนนรวมเท่ากับ 28.52 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.89 คะแนน

เมื่อนำผลคะแนนรวมจากการตอบมาตราแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มสูง ได้แก่ ผู้ที่มีคะแนนรวมสูงกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 และกลุ่มต่ำ ได้แก่ ผู้ที่มีคะแนนรวมต่ำกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 แล้วนำมาวิเคราะห์สถิติทีชนิดกลุ่มอิสระจำแนกความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ เพื่อคัดเลือกข้อกระทง พบว่า ผู้ที่มีคะแนนรวมด้านการหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์สูงจำนวน 25 คน คะแนนเฉลี่ย 38.52 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.81 คะแนน และผู้ที่มีคะแนนรวมด้านการหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์ต่ำจำนวน 23 คน คะแนนเฉลี่ย 16.48 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.20 คะแนน จากผลการวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ข้อกระทงทั้งหมด 10 ข้อ สามารถจำแนกผู้ที่มีคะแนนด้านเห็นห่างจากความสัมพันธ์ในกลุ่มสูงและผู้ที่มีคะแนนด้านเห็นห่างจากความสัมพันธ์ในกลุ่มต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อนำข้อกระทงในแต่ละด้านมาวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ทั้งหมดของด้าน พบว่า ผ่านเกณฑ์ทั้งหมดทุกข้อ จากการ

คำนวณค่าความเที่ยงพบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .93 (ดูตารางที่ ๑2 ภาคผนวก ๑)

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำข้อกระทงทั้ง 10 ข้อ มาวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างเพื่อตรวจสอบความตรงตามภาวะสันนิษฐาน พบว่า โมเดลมีความเหมาะสม (fit) สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์เท่ากับ 35.58 องศาอิสระเท่ากับ 27 ค่ารากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ .06 และดัชนีวัดความกลมกลืนเท่ากับ (GFI) .93 (ดูภาพที่ ๑2 ภาคผนวก ๑)

มาตรการให้อภัยระหว่างกลุ่มด้านการคืนดีและความหวังดี

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติบรรยายและตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของตัวแปร พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากคะแนนรวมเท่ากับ 32.23 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.89 คะแนน

เมื่อนำผลคะแนนรวมจากการตอบมาตราแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มสูง ได้แก่ ผู้ที่มีคะแนนรวมสูงกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 และกลุ่มต่ำ ได้แก่ ผู้ที่มีคะแนนรวมต่ำกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 แล้วนำมาวิเคราะห์สถิติที่ชนิดกลุ่มอิสระจำแนกความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ เพื่อคัดเลือกข้อกระทง พบว่า ผู้ที่มีคะแนนรวมด้านการคืนดีและความหวังดีสูงจำนวน 24 คน คะแนนเฉลี่ย 41.67 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.37 คะแนน และผู้ที่มีคะแนนรวมด้านการคืนดีและความหวังดีต่ำจำนวน 24 คน คะแนนเฉลี่ย 23.33 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.12 คะแนน จากผลการวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ข้อกระทงทั้งหมด 10 ข้อ สามารถจำแนกผู้ที่มีคะแนนด้านความหวังดีและการคืนดีในกลุ่มสูงและผู้ที่มีคะแนนด้านความหวังดีและการคืนดีในกลุ่มต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อนำข้อกระทงในแต่ละด้านมาวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อของคะแนนรวมกับข้ออื่นๆ ทั้งหมดของด้าน พบว่า ผ่านเกณฑ์ทั้งหมดทุกข้อ จากการคำนวณค่าความเที่ยงพบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .90 (ดูตารางที่ ๑3 ภาคผนวก ๑)

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำข้อกระทงทั้ง 10 ข้อ มาวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างเพื่อตรวจสอบความตรงตามภาวะสันนิษฐาน พบว่า โมเดลมีความเหมาะสม (fit) สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์เท่ากับ 39.78 องศาอิสระเท่ากับ 33 ค่ารากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ .05 และดัชนีวัดความกลมกลืนเท่ากับ (GFI) .92 (ดูภาพที่ ๑3 ภาคผนวก ๑)

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยของทั้ง 3 ด้าน มาวิเคราะห์โมเดลสมการ

เชิงโครงสร้างเพื่อตรวจสอบความตรงตามภาวะสันนิษฐาน โดยกลับคะแนนมาตรฐานด้านการแก้แค้น และด้านการหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดของการให้อภัย จากการวิเคราะห์ พบว่า โมเดลมีความเหมาะสม (fit) สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 0.00 ค่ารากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ .00 และดัชนีวัดความกลมกลืนเท่ากับ (GFI) 1.00 (ดูภาพที่ ๑4 ภาคผนวก ๑)

การรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างโดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล

1. แนะนำตัวผู้วิจัย และขอความร่วมมือจากนิสิต
2. แจกแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ให้กับนิสิตคนละ 1 ชุด
3. อธิบายวัตถุประสงค์ของการทำแบบสอบถาม และชี้แจงการตอบแบบสอบถามในแต่ละตอน ดังนี้

“สวัสดีค่ะน้อง วันนี้ที่จะมาขอความร่วมมือในการทำแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 6 ตอน ทั้งหมด 7 หน้า นะคะ หากแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ให้ขอเปลี่ยนชุดใหม่ได้เลยค่ะ แบบสอบถามตอนที่ 1 ให้น้องกรอกข้อมูลส่วนตัวตามความเป็นจริงนะคะ สำหรับตอนที่ 2 ให้น้องนึกถึงเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นจริงในอดีต ที่เป็นเหตุการณ์ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มของน้องกับกลุ่มอื่น โดยสมาชิกในกลุ่มของน้องและกลุ่มอื่นจะต้องประกอบด้วย 2 คนขึ้นไปนะคะ และให้เขียนบรรยายลงในแบบสอบถามตอนที่ 2 เพียงสถานการณ์เดียวเท่านั้นค่ะ สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 3-6 ให้น้องอ่านข้อความทางซ้าย และประเมินว่าตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของน้องมากเพียงใด โดยให้ทำเครื่องหมายวงกลมลงในช่องที่น้องเห็นด้วยมากที่สุด โดยที่ 1 หมายถึง ไม่ตรง, 2 หมายถึง ค่อนข้างไม่ตรง, 3 หมายถึง ตรงและไม่ตรงพอๆกัน , 4 หมายถึง ค่อนข้างตรง, 5 หมายถึง ตรง นะคะ”

4. เปิดโอกาสให้นิสิตถามหากไม่เข้าใจ แล้วจึงให้ลงมือตอบแบบสอบถาม โดยให้เวลาทำประมาณ 15 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม และนำข้อมูลเบื้องต้นไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเอสพีเอสเอส ฟอว์ วินโดว์ (SPSS for Windows) และโปรแกรมลิสเรล (LISREL) เพื่อทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับโมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น (Structural Equation Modeling หรือ SEM)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การทดสอบสถิติเบื้องต้น และการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น

1. การทดสอบสถิติเบื้องต้น

1.1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้เข้าร่วมการวิจัย

ผู้เข้าร่วมการวิจัยจำนวน 375 คน แบ่งเป็นเพศชาย 139 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1 และเป็นเพศหญิง 236 คน คิดเป็นร้อยละ 62.9 อายุเฉลี่ย 19.26 ปี ทั้งหมดเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่เป็นนิสิตจากคณะจิตวิทยา นิติศาสตร์ และครุศาสตร์ในจำนวนใกล้เคียงกัน จำนวน 98, 83 และ 80 คน ตามลำดับ (คิดเป็นร้อยละ 26.1, 22.1 และ 21.3 ตามลำดับ) รองลงมาเป็นนิสิตจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4 และที่เหลืออีกร้อยละ 16.1 เป็นนิสิตจากคณะอื่นๆ ดังตารางที่ 5

1.2 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ศึกษา

ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่ามัธยฐานเลขคณิต (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของตัวแปรสังเกตได้ ดังตารางที่ 6 และค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น ค่าสถิติดัชนีไคเซอร์-ไมเยอร์-โอลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy หรือ KMO) และค่าสถิติบาร์ทเล็ตต์ (Bartlett test of sphericity) ดังตารางที่ 7

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

1. CAP หมายถึง ความเป็นไปได้ในการกระทำผิด (ตัวแปรสังเกตได้)
2. CAPABI หมายถึง ความเป็นไปได้ในการกระทำผิด (ตัวแปรแฝง)

ตารางที่ 5

ความถี่ของตัวแปรเพศ ชั้นปี และคณะของผู้เข้าร่วมการวิจัย

ตัวแปร	เพศชาย (ร้อยละ)	เพศหญิง (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
1. ชั้นปี			
ชั้นปี 1	44 (11.73)	60 (16.00)	104 (27.73)
ชั้นปี 2	74 (19.74)	110 (29.33)	184 (49.07)
ชั้นปี 3	9 (2.40)	24 (6.40)	33 (8.80)
ชั้นปี 4 หรือสูงกว่า	12 (3.20)	42 (11.20)	54 (14.40)
รวม	139 (37.07)	236 (62.93)	375 (100.00)
2. คณะ			
จิตวิทยา	19 (5.07)	79 (21.07)	98 (26.14)
นิติศาสตร์	26 (6.93)	57 (15.20)	83 (22.13)
ครุศาสตร์	28 (7.46)	52 (13.86)	80 (21.33)
วิศวกรรมศาสตร์	48 (12.80)	6 (1.60)	54 (14.40)
เศรษฐศาสตร์	7 (1.87)	18 (4.80)	25 (6.67)
นิเทศศาสตร์	6 (1.60)	5 (1.33)	11 (2.93)
สถาปัตยกรรมศาสตร์	4 (1.07)	5 (1.33)	9 (2.40)
รัฐศาสตร์	0 (-)	5 (1.33)	5 (1.33)
สหเวชศาสตร์	1 (0.27)	3 (0.80)	4 (1.07)
อักษรศาสตร์	0 (-)	2 (0.53)	2 (0.53)
พาณิชยศาสตร์และการบัญชี	0 (-)	2 (0.53)	2 (0.53)
วิทยาศาสตร์การกีฬา	0 (-)	2 (0.53)	2 (0.53)
รวม	139 (37.07)	236 (62.93)	375 (100.00)

3. PT หมายถึง การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความสามารถในการเข้าใจทัศนะของผู้อื่น
4. EC หมายถึง การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น ด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น
5. EMPATHY หมายถึง การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น
6. SEV หมายถึง การรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม ด้านการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์
7. HARM หมายถึง การรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม ด้านการรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์
8. WRONG หมายถึง การรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม ด้านการรับรู้ความผิดของเหตุการณ์
9. INTENT หมายถึง การรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม ด้านการรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำ
10. SEVERE หมายถึง การรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม
11. N_REV หมายถึง การให้อภัยระหว่างกลุ่ม ด้านแรงจูงใจต่อการแก้แค้น (กลับคะแนน)
12. N_AVOI หมายถึง การให้อภัยระหว่างกลุ่ม ด้านแรงจูงใจต่อการหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์ (กลับคะแนน)
13. BENE หมายถึง การให้อภัยระหว่างกลุ่ม ด้านแรงจูงใจในความหวังดีและการคืนดี
14. FORGIVE หมายถึง การให้อภัยระหว่างกลุ่ม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรความเป็นไปได้ในการกระทำผิด (CAPABI)

พบว่า ความเป็นไปได้ในการกระทำผิด (CAP) มีคะแนนเฉลี่ยปานกลาง ($M = 3.05$, $SD = 0.79$) และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (EMPATHY) พบว่า ด้านความสามารถในการเข้าใจทัศนะของผู้อื่น (PT) ($M = 3.86$, $SD = 0.51$) และด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (EC) มีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ($M = 3.71$, $SD = 0.49$) และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (SEVERE) พบว่า ด้านการรับรู้ความผิดของเหตุการณ์ ($M = 3.32$, $SD = 1.03$) และด้านการรับรู้ความรุนแรง

ของเหตุการณ์ ($M = 3.11$, $SD = 0.90$) มีคะแนนเฉลี่ยปานกลางค่อนข้างสูง ในขณะที่ด้านการรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำ ($M = 2.75$, $SD = 1.05$) และด้านการรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์ ($M = 2.59$, $SD = 0.96$) มีคะแนนเฉลี่ยปานกลางค่อนข้างต่ำ และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรการให้อภัยระหว่างกลุ่ม (FORGIVE) พบว่า ด้านแรงจูงใจต่อการแก้แค้น หลังจากกลับคะแนน มีคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างสูง ($M = 3.77$, $SD = 0.81$) ในขณะที่ด้านแรงจูงใจต่อการหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์หลังจากการกลับคะแนน ($M = 3.25$, $SD = 0.87$) และด้านแรงจูงใจในความหวังดีและการคืนดี ($M = 3.19$, $SD = 0.72$) มีคะแนนเฉลี่ยปานกลาง ดังตารางที่ 6

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรสังเกตได้ของผู้เข้าร่วมการวิจัย จำนวน 10 ตัวแปร ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า ระหว่างความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งหมด 45 คู่ มีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$, $.01$) จำนวน 42 คู่ คิดเป็นร้อยละ 93.33 จากจำนวนของความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งหมด ซึ่งมีทั้งความสัมพันธ์ในทิศทางบวกและทิศทางลบ โดยมีขนาดความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำถึงสูง

ตารางที่ 6

คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ ($N = 375$)

ตัวแปร	Min	Max	M	SD
CAP	1.00	5.00	3.05	0.79
PT	2.50	5.00	3.86	0.51
EC	2.29	5.00	3.71	0.49
SEV	1.00	5.00	3.12	0.90
HARM	1.00	5.00	2.59	0.96
WRONG	1.00	5.00	3.32	1.03
INTENT	1.00	5.00	2.75	1.05
N_REV	1.40	5.00	3.77	0.81
N_AVOI	1.10	5.00	3.25	0.87
BENE	1.10	5.00	3.19	0.72

หมายเหตุ Min = คะแนนต่ำสุด Max = คะแนนสูงสุด

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงความเป็นไปได้อันเป็นการกระทำผิด (CAPCBI) กับกลุ่มตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการให้อภัยระหว่างกลุ่ม (FORGIVE) พบว่า ตัวแปรความเป็นไปได้อันเป็นการกระทำผิด (CAP) มีสหสัมพันธ์ทางบวกค่อนข้างสูงกับตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการให้อภัยระหว่างกลุ่มทั้ง 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านแรงจูงใจต่อการแก้แค้น (N_REV) ($r = .62$) ด้านแรงจูงใจต่อการหลีกเลี่ยง (N_AVOI) ($r = .69$) และด้านแรงจูงใจในความหวังดีและการคืนดี (BENE) ($r = .63$)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงความเป็นไปได้อันเป็นการกระทำผิด (CAPCBI) กับกลุ่มตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (EMPATHY) พบว่า ตัวแปรความเป็นไปได้อันเป็นการกระทำผิด (CAP) มีสหสัมพันธ์ทางบวกค่อนข้างต่ำกับตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นทั้ง 2 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านความสามารถในการเข้าใจทัศนคติของผู้อื่น (PT) ($r = .27$) และด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (EC) ($r = .15$)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงความเป็นไปได้อันเป็นการกระทำผิด (CAPABI) กับกลุ่มตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (SEVERE) พบว่า ตัวแปรความเป็นไปได้อันเป็นการกระทำผิด (CAP) มีสหสัมพันธ์ทางลบปานกลางค่อนข้างสูงกับตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มทั้ง 4 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์ (SEV) ($r = -.58$) ด้านการรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์ (HARM) ($r = -.56$) ด้านการรับรู้ความผิดของเหตุการณ์ (WRONG) ($r = -.68$) และด้านการรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำ (INTENT) ($r = -.60$)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (EMPATHY) กับกลุ่มตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการให้อภัยระหว่างกลุ่ม (FORGIVE) พบว่า ตัวแปรการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความสามารถในการเข้าใจทัศนคติของผู้อื่น (PT) มีสหสัมพันธ์ทางบวกค่อนข้างต่ำกับตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการให้อภัยระหว่างกลุ่มทั้ง 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านแรงจูงใจต่อการแก้แค้น (N_REV) ($r = .33$) ด้านแรงจูงใจต่อการหลีกเลี่ยง (N_AVOI) ($r = .24$) และด้านแรงจูงใจในความหวังดีและการคืนดี (BENE) ($r = .29$) ในขณะที่ ตัวแปรการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น ด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (EC) มีสหสัมพันธ์ทางบวกค่อนข้างต่ำกับตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการให้อภัยระหว่างกลุ่มทั้ง 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เช่นเดียวกัน ได้แก่ ด้านแรงจูงใจต่อการแก้แค้น (N_REV) ($r = .28$) ด้านแรงจูงใจต่อการหลีกเลี่ยง (N_AVOI) ($r = .24$) และด้านแรงจูงใจในความหวังดีและการคืนดี (BENE) ($r = .22$)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (SEVERE) กับกลุ่มตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการให้อภัยระหว่างกลุ่ม (FORGIVE) พบว่า ตัวแปรการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม ด้านการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์ (SEV) มีสหสัมพันธ์ทางลบปานกลางกับตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการให้อภัยระหว่างกลุ่มทั้ง 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านแรงจูงใจต่อการแก้แค้น (N_REV) ($r = -.51$) ด้านแรงจูงใจต่อการหลีกเลี่ยง (N_AVOI) ($r = .58$) และด้านแรงจูงใจในความหวังดีและการคืนดี (BENE) ($r = .42$) ในขณะที่ ตัวแปรการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม ด้านการรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์ (HARM) มีสหสัมพันธ์ทางลบปานกลางถึงค่อนข้างสูงกับตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการให้อภัยระหว่างกลุ่มทั้ง 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านแรงจูงใจต่อการแก้แค้น (N_REV) ($r = -.61$) ด้านแรงจูงใจต่อการหลีกเลี่ยง (N_AVOI) ($r = .55$) และด้านแรงจูงใจในความหวังดีและการคืนดี (BENE) ($r = .41$) ในขณะที่ ตัวแปรการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม ด้านการรับรู้ความผิดของเหตุการณ์ (WRONG) มีสหสัมพันธ์ทางลบค่อนข้างสูงกับตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการให้อภัยระหว่างกลุ่มทั้ง 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านแรงจูงใจต่อการแก้แค้น (N_REV) ($r = -.58$) ด้านแรงจูงใจต่อการหลีกเลี่ยง (N_AVOI) ($r = .62$) และด้านแรงจูงใจในความหวังดีและการคืนดี (BENE) ($r = .48$) และ ตัวแปรการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม ด้านการรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำ (INTENT) มีสหสัมพันธ์ทางลบค่อนข้างสูงกับตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการให้อภัยระหว่างกลุ่มทั้ง 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านแรงจูงใจต่อการแก้แค้น (N_REV) ($r = -.67$) ด้านแรงจูงใจต่อการหลีกเลี่ยง (N_AVOI) ($r = .64$) และด้านแรงจูงใจในความหวังดีและการคืนดี (BENE) ($r = .51$) ดังตารางที่ 7

จากการทดสอบค่าสถิติดัชนีไคเซอร์-ไมเยอร์-ออลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy หรือ KMO) พบว่ามีค่าเท่ากับ .90 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 และทดสอบสถิติบาร์ทเลตต์ (Bartlett test of sphericity) เพื่อทดสอบว่าเป็นเมทริกซ์เอกลักษณะหรือไม่ พบว่า ไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 2214.37$; $df = 45$; $p = .00$) ดังตารางที่ 7 จึงเหมาะสมในการนำไปวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างต่อไป

ตารางที่ 7

ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานด้วยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น (N = 375)

	CAP	PT	EC	SEV	HARM	WRONG	INTENT	N_REV	N_AVOI	BENE
CAP	(.82)									
PT	.27**	(.59)								
EC	.15**	.37**	(.75)							
SEV	-.58**	-.13*	-.07	(.87)						
HARM	-.56**	-.18**	-.18**	.71**	(.75)					
WRONG	-.68**	-.15**	-.08	.67**	.62**	(.90)				
INTENT	-.60**	-.23**	-.17**	.58**	.63**	.69**	(.86)			
N_REV	.62**	.33**	.28**	-.51**	-.61**	-.58**	-.67**	(.91)		
N_AVOI	.69**	.24**	.24**	-.58**	-.55**	-.62**	-.64**	.76**	(.93)	
BENE	.63**	.29**	.22**	-.42**	-.41**	-.47**	-.51**	.65**	.70**	(.90)
<i>M</i>	3.05	3.86	3.71	3.12	2.60	3.32	2.75	3.77	3.25	3.19
<i>SD</i>	0.79	0.51	0.59	0.90	0.96	1.03	1.05	0.81	0.87	0.72

Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy = .90

Bartlett test of sphericity = 2214.37** *df* = 45

หมายเหตุ ตัวเลขในแนวทแยง คือ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

p* < .05, สองหาง. *p* < .01, สองหาง.

2. การทดสอบสมมุติฐาน

การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง หรือ SEM ด้วยโปรแกรมลิสเรล เพื่อทดสอบสมมุติฐานที่ 1-3

จากการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง พบว่า โมเดลมีความเหมาะสมสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 28.82 ที่องศาอิสระ เท่ากับ 21 ซึ่งมีค่าความน่าจะเป็น เท่ากับ .12 ค่า *GFI* และ *AGFI* มีค่าเข้าใกล้ 1 (*GFI* = .99, *AGFI* = .96) และค่า *RMSEA* และค่า *RMR* มีค่าเข้าใกล้ 0 (*RMSEA* = .03, *RMR* = .02) โดยที่ตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของการให้อภัยระหว่างกลุ่มร้อยละ 73 ($R^2 = .73$)

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงความเป็นไปได้ในการกระทำผิด (CAPABI) โดยผู้วิจัยได้กำหนดค่าให้เท่ากับรากที่สองของค่าความเที่ยง เนื่องจาก มีตัวแปรสังเกตได้ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ตัวแปรแฝงเพียงตัวแปรเดียว พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ความเป็นไปได้ในการกระทำผิด (CAP) มีน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงมาก ($\beta = 0.92$) โดยมีความแปรผันร่วมกับตัวแปรสังเกตได้ (CAPABI) ร้อยละ 84 ($R^2 = .84$)

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของกลุ่มตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (EMPATHY) พบว่า องค์ประกอบด้านความสามารถในการเข้าใจทัศนคติของผู้อื่น (PT) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน ($\beta = 0.62$) สูงกว่าองค์ประกอบด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (EC) ($\beta = 0.45$) และองค์ประกอบด้านความสามารถในการเข้าใจทัศนคติของผู้อื่น (PT) มีความผันแปรร่วมกับตัวแปรแฝง (EMPATHY) ร้อยละ 39 ($R^2 = .39$) ในขณะที่องค์ประกอบด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (EC) มีความผันแปรร่วมกับตัวแปรแฝง (EMPATHY) ร้อยละ 20 ($R^2 = .20$)

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของกลุ่มตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (SEVERE) พบว่า องค์ประกอบทั้งหมดมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงใกล้เคียงกัน โดยองค์ประกอบด้านการรับรู้ความผิดของเหตุการณ์ (WRONG) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงที่สุด ($\beta = 0.85$) รองลงมา คือ ด้านการรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำ (INTENT) ($\beta = 0.83$) ด้านการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์ (SEV) ($\beta = 0.78$) และด้านการรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์ (HARM) ($\beta = 0.74$) ตามลำดับ โดยองค์ประกอบด้าน

การรับรู้ความผิดของเหตุการณ์ (WRONG) มีความผันแปรร่วมกับตัวแปรแฝงร้อยละ 71 ($R^2 = .71$) ด้านการรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำ (INTENT) มีความผันแปรร่วมกับตัวแปรแฝง (SEVERE) ร้อยละ 69 ($R^2 = .69$) ด้านการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์ (SEV) มีความผันแปรร่วมกับตัวแปรแฝง (SEVERE) ร้อยละ 60 ($R^2 = .60$) และด้านการรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์ (HARM) มีความผันแปรร่วมกับตัวแปรแฝง (SEVERE) ร้อยละ 54 ($R^2 = .54$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของกลุ่มตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการให้อภัยระหว่างกลุ่ม (FORGIVE) พบว่า องค์ประกอบด้านแรงจูงใจต่อการหลีกเลี่ยงหนีจากความสัมพันธ์ (N_AVOI) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุด ($\beta = 0.95$) รองลงมาคือ ด้านแรงจูงใจต่อการแก้แค้น (N_REV) ($\beta = 0.88$) และด้านแรงจูงใจในความหวังดีและการคืนดี (BENE) ($\beta = 0.74$) โดยที่องค์ประกอบด้านแรงจูงใจต่อการหลีกเลี่ยงหนีจากความสัมพันธ์ (N_AVOI) มีความผันแปรร่วมกับตัวแปรแฝง (FORGIVE) ร้อยละ 91 ($R^2 = .91$) ด้านแรงจูงใจต่อการแก้แค้น (N_REV) มีความผันแปรร่วมกับตัวแปรแฝง (FORGIVE) ร้อยละ 77 ($R^2 = .77$) และด้านแรงจูงใจในความหวังดีและการคืนดี (BENE) มีความผันแปรร่วมกับตัวแปรแฝง (FORGIVE) ร้อยละ 54 ($R^2 = .54$) ดังตารางที่ 8

เมื่อพิจารณาค่าอิทธิพลทางตรงของตัวแปรแฝงความเป็นไปได้ในการกระทำผิด (CAPABI) กับการให้อภัยระหว่างกลุ่ม (FORGIVE) พบว่า มีขนาดอิทธิพลมาตรฐานค่อนข้างสูง ($\beta = 0.64$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น จึงสนับสนุนสมมุติฐานที่ 1 “ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีอิทธิพลทางตรงกับการให้อภัยระหว่างกลุ่ม”

เมื่อพิจารณาค่าอิทธิพลทางตรงของตัวแปรแฝงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (EMPATHY) กับการให้อภัยระหว่างกลุ่ม (FORGIVE) พบว่า มีขนาดอิทธิพลมาตรฐานทางบวกปานกลาง ($\beta = 0.29$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่าอิทธิพลทางตรงของตัวแปรแฝงการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (SEVERE) กับการให้อภัยระหว่างกลุ่ม (FORGIVE) พบว่า มีขนาดอิทธิพลมาตรฐานทางลบปานกลาง ($\beta = -0.38$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเพิ่มเติม โดยพิจารณาค่าอิทธิพลทางตรงของตัวแปรแฝงความเป็นไปได้ในการกระทำผิด (CAPABI) กับการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (EMPATHY) พบว่า มีขนาดอิทธิพลมาตรฐานทางบวกปานกลาง ($\beta = 0.45$) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาค่า

ตารางที่ 8

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรแฝงที่ใช้ในการวิจัยกับตัวแปรสังเกตได้ (N = 375 คน)

ตัวแปรแฝง	ค่าน้ำหนัก	ค่าความ	ค่าน้ำหนัก	ค่าความ
ตัวแปรสังเกตได้	องค์ประกอบ	คลาดเคลื่อน	องค์ประกอบ	เที่ยง
	(b)	มาตรฐาน	มาตรฐาน	(R ²)
		(SE)	(β)	
CAPABI				
CAP	.91	-	0.92	.84
EMPATHY				
PT	.31	-	0.62	.39
EC	.27**	.06	0.45	.20
SEVERE				
SEV	.70	-	0.78	.60
HARM	.71**	.04	0.74	.54
WRONG	.88**	.05	0.85	.72
INTENT	.88**	.06	0.83	.69
FORGIVE				
N_REV	.71	-	0.88	.77
N_AVOI	.83**	.04	0.95	.91
BENE	.53**	.03	0.74	.54

**p < .01, สองหาง.

อิทธิพลทางตรงของตัวแปรแฝงความเป็นไปได้ในการกระทำผิด (CAPABI) กับการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (SEVERE) มีขนาดอิทธิพลมาตรฐานทางลบสูง ($\beta = -0.87$) เมื่อพิจารณาค่าอิทธิพลทางอ้อมของความเป็นไปได้ในการกระทำผิด (CAPABI) กับการให้อภัยระหว่างกลุ่ม (FORGIVE) โดยมีการรับรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (EMPATHY) เป็นตัวแปรส่งผ่าน พบว่า ความเป็นไปได้ในการกระทำผิด (CAPABI) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม ผ่านตัวแปรการรับรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (EMPATHY) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีขนาดอิทธิพลทางอ้อม เท่ากับ .13 ดังนั้น จึงสนับสนุนสมมุติฐานที่ 2 “ความ

เป็นไปได้ในการกระทำผิดมีอิทธิพลทางอ้อมกับการให้อภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรส่งผ่าน”

เมื่อพิจารณาค่าอิทธิพลทางอ้อมของความเป็นไปได้ในการกระทำผิด (CAPABI) กับการให้อภัยระหว่างกลุ่ม (FORGIVE) โดยมีการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (SEVERE) เป็นตัวแปรส่งผ่าน พบว่า ความเป็นไปได้ในการกระทำผิด (CAPABI) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม ผ่านตัวแปรการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (SEVERE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีขนาดอิทธิพลทางอ้อม เท่ากับ .33 ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมุติฐานที่ 3 “ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีอิทธิพลทางอ้อมกับการให้อภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน”

เมื่อพิจารณาอิทธิพลทั้งหมดของความเป็นไปได้ในการกระทำผิด (CAPABI) ต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม (FORGIVE) โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (EMPATHY) และ การรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (SEVERE) เป็นตัวแปรส่งผ่าน โดยมีผลรวมอิทธิพล เท่ากับ .79 โดยที่ตัวแปรโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของการให้อภัยระหว่างกลุ่มร้อยละ 73 ($R^2 = .73$) ดังตารางที่ 9 ภาพที่ 11

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9

ผลการวิเคราะห์ค่าอิทธิพลโมเดลสมการโครงสร้างของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน (N = 375 คน)

ตัวแปรสาเหตุ	ค่าสถิติ	ตัวแปรผล								
		EMPATHY			SEVERE			FORGIVE		
		DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
CAPABI	<i>B</i>	.56**		.56**	-1.08**		-1.08**	.42	.57**	.99**
	<i>SE</i>	(.10)		(.10)	(.08)		(.09)		(.06)	(.06)
	<i>t</i>	5.41	-	5.41	-12.46	-	-12.46		9.38	16.38
	<i>SS</i>	0.45		0.45	-.87		-.87	.34	.46	.79
EMPATHY								.30**		.29**
								(.07)		(.07)
								4.10		3.94
								.29		.28

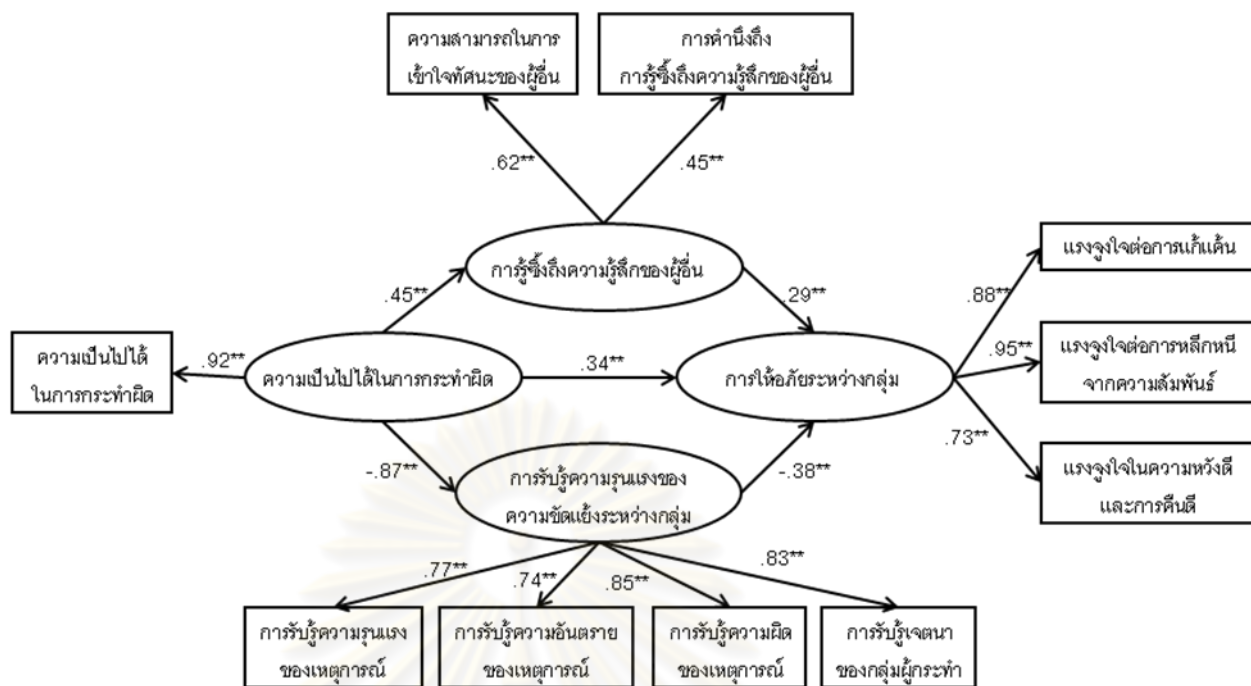
ตารางที่ 9 (ต่อ)

ตัวแปรสาเหตุ	ค่าสถิติ	ตัวแปรผล								
		EMPATHY			SEVERE			FORGIVE		
		DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
SEVERE	<i>B</i>							-0.38**		-0.38**
	<i>SE</i>							(.05)		(.05)
	<i>t</i>	-	-	-	-	-	-	-7.09	-	-7.09
	<i>SS</i>							-0.38		-0.38
$R^2 \times 100$		20			75			73		

$\chi^2 = 28.82; df = 21; p = .12; GFI = .99; AGFI = .96; RMSEA = .03; RMR = .02$

หมายเหตุ DE = อิทธิพลทางตรง IE = อิทธิพลทางอ้อม TE = อิทธิพลรวม

** $p < .01$, สองหาง.

$$\chi^2 = 28.82; df = 21; p = .12; GFI = .99; AGFI = .96; RMSEA = .03; RMR = .02$$

ภาพที่ 12 โมเดลสมการโครงสร้าง ของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม เป็นตัวแปรส่งผ่าน ($N = 375$ คน)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการทดสอบสมมุติฐาน

จากการทดสอบสมมุติฐาน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ข้อ	สมมุติฐาน	ผลการทดสอบ	
		สนับสนุน	ปฏิเสธ
1	ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีอิทธิพลทางตรงกับการให้ภัยระหว่างกลุ่ม	✓	
2	ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีอิทธิพลทางอ้อมกับการให้ภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรส่งผ่าน	✓	
3	ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีอิทธิพลทางอ้อมกับการให้ภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน	✓	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดที่มีต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน จึงขออภิปรายผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย

จากการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากผลการวิจัยในบทที่ 3 พบว่า ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีค่าเฉลี่ยปานกลาง นั่นคือ บุคคลส่วนใหญ่จะรับรู้ว่าคุณค่าความเป็นไปได้ในการกระทำผิด เช่นเดียวกับกลุ่มผู้คุกคามปานกลาง ในขณะที่มาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นทั้งด้านความสามารถในการเข้าใจทัศนคติของผู้อื่นและด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยปานกลางค่อนข้างสูงกว่าคะแนนในมาตราอื่นๆ ซึ่งอาจหมายความว่า บุคคลมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นค่อนข้างสูงจริง หรืออีกนัยหนึ่งอาจหมายความว่า ประชากรมีความปรารถนาทางสังคมค่อนข้างสูง (social desirability) จึงทำให้รับรู้ว่าคุณค่าการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นสูง และเมื่อวิเคราะห์มาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม พบว่า บุคคลรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์ และรับรู้ความผิดของเหตุการณ์มากกว่าการรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์และการรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำ นั่นคือ บุคคลมักนึกถึงเหตุการณ์ที่มีความรุนแรงและผู้คุกคามมีความผิด มากกว่าเหตุการณ์ที่มีความอันตราย และผู้คุกคามมีเจตนาจะกระทำ และเมื่อพิจารณามาตรวัดการให้อภัยระหว่างกลุ่ม พบว่า บุคคลไม่มีความต้องการที่จะแก้แค้น กลุ่มผู้กระทำสูงกว่าด้านอื่นๆ อย่างชัดเจน นอกจากนี้บุคคลไม่ต้องการหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์และมีความหวังดีและต้องการคืนดีปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักคือ ศึกษาอิทธิพลของตัวแปรความเป็นไปได้ในการกระทำผิดที่มีต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม ซึ่งจากการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปร พบว่า ตัวแปรส่งเกตได้ของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวกค่อนข้างสูง

กับตัวแปรสังเกตได้ของการให้อภัยระหว่างกลุ่มทั้งหมดทุกตัวแปร สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีต นอกจากนี้ ค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม และการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มกับการให้อภัยระหว่างกลุ่ม ต่างก็มีค่าสหสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งหมด สอดคล้องกับสมมุติฐานในการวิจัย

เมื่อพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างมาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นกับมาตรอื่นๆ พบว่า มีค่าสหสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับค่าสหสัมพันธ์ของมาตรอื่นๆ ซึ่งอาจเป็นเพราะ บุคคลมักมีการรับรู้ตนเองว่ามีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นสูง หรืออาจมีความปรารถนาทางสังคมสูง (social desirability) จึงทำให้คะแนนจากมาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น สัมพันธ์กับคะแนนในมาตรอื่นๆ ค่อนข้างต่ำ

อิทธิพลทางตรง

เนื่องด้วยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น เพื่อทดสอบสมมุติฐานในการวิจัย พบว่า ตัวแปรความเป็นไปได้ในการกระทำผิด การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม มีอิทธิพลทางตรงกับการให้อภัยระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสนับสนุนสมมุติฐานที่ 1, 2, และ 3

จากงานวิจัยของ Exline และคณะ (2008) ในการศึกษาที่ 2 ได้นำตัวแปรความเป็นไปได้ในการกระทำผิด การรับรู้ความเหมือนระหว่างเหยื่อและผู้คุกคาม การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น และการรับรู้ความรุนแรงของของเหตุการณ์ ที่มีอิทธิพลต่อการไม่ให้อภัยระหว่างบุคคล มาวิเคราะห์ถดถอยแบบลดหลั่น (Hierarchical Regression) โดยโมเดลที่ 1 ใส่เพียงตัวแปรความเป็นไปได้ในการกระทำผิดที่ส่งผลต่อการให้อภัย พบค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ -.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โมเดลที่ 2A ใส่ตัวแปรความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ -.11 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และการรับรู้ความเหมือนระหว่างเหยื่อและผู้คุกคามมีค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ -.52 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โมเดลที่ 2B ใส่ตัวแปรความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ -.21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และตัวแปรการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น มีค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ -.42 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โมเดลที่ 2C ใส่ตัวแปรความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ -.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และตัวแปรการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์มีค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ .48 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 10

จากการพิจารณาโมเดลที่ 2A, 2B และ 2C พบว่า เมื่อใส่ตัวแปรส่งผ่านซึ่งได้แก่ การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น และการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์ลงในโมเดล ตัวแปรทั้งหมดมีขนาดอิทธิพลต่อการให้อภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยนี้

อิทธิพลของตัวแปรส่งผ่าน

จากผลการวิจัยในบทที่ 3 อิทธิพลของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน พบว่า ตัวแปรการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น และการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่างก็เป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นไปได้ในการกระทำผิดที่มีต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตและสมมุติฐานในการวิจัย

ค่าความผันแปร

เมื่อพิจารณาค่าความผันแปรขององค์ประกอบในแต่ละด้านที่มีความผันแปรร่วมกับตัวแปรแฝง (R^2) พบว่า ค่าความผันแปรร่วมกับตัวแปรแฝงของทุกองค์ประกอบ มีค่าตั้งแต่ร้อยละ 39 ถึงร้อยละ 95 โดยมีเพียงองค์ประกอบด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเท่านั้นที่มีความผันแปรร่วมกับตัวแปรแฝงเพียงร้อยละ 20 ประกอบกับค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าเท่ากับ .75 ซึ่งค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานอื่นๆ นั่นคือ องค์ประกอบด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น มีความสัมพันธ์กับตัวแปรแฝงต่ำ ดังนั้น ควรมีการพัฒนามาตรวัดการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเพิ่มเติม

เมื่อพิจารณาค่าความผันแปรของตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นได้ร้อยละ 20 ($R^2 = .20$) ในขณะที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มได้ร้อยละ 75 ($R^2 = .75$) และสามารถอธิบายความแปรปรวนของการให้อภัยระหว่างกลุ่มได้ร้อยละ 73 ($R^2 = .73$) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น และการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม ซึ่งแม้จะมีตัวแปรทำนายเพียงตัวแปรเดียวเหมือนกัน นั่นคือ ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดแต่กลับมีค่าความผันแปรต่างกันค่อนข้างมาก นั่นหมายถึง ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดสามารถทำนายการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มได้ดีกว่าการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น และอาจมีตัวแปร

อื่นๆ ที่เป็นตัวแปรส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นไปได้ในการกระทำผิดและการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นด้วย

สมมุติฐานที่ 1 “ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีอิทธิพลทางตรงกับการให้อภัยระหว่างกลุ่ม”

ผลการวิจัยนี้สนับสนุนสมมุติฐาน กล่าวคือ ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีอิทธิพลทางตรงกับการให้อภัยระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Exline และคณะ (2008) ในการทดลองที่ 1 และ 2

จากงานวิจัยของ Exline และคณะ (2008) ในการศึกษาที่ 1 ได้ศึกษาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการไม่ให้อภัย พบว่า มีสหสัมพันธ์ทางลบปานกลาง ($r = -.40$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ เมื่อบุคคลรับรู้ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดเช่นเดียวกับผู้คุกคาม จะลดการไม่ให้อภัย หรือจะให้อภัยได้มากขึ้นนั่นเอง และในการศึกษาที่ 2 ได้นำตัวแปรความเป็นไปได้ในการกระทำผิด การรับรู้ความเหมือนระหว่างเหยื่อและผู้คุกคาม การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น และการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์ ที่มีอิทธิพลต่อการไม่ให้อภัยระหว่างบุคคล มาวิเคราะห์ถดถอยแบบลดหลั่น (Hierarchical Regression) จากการพิจารณาโมเดลที่ 2A, 2B และ 2C พบว่า เมื่อใส่ตัวแปรส่งผ่านซึ่งได้แก่ การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น และการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์ลงในโมเดล ตัวแปรความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีขนาดอิทธิพลต่อการให้อภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยนี้

สมมุติฐานที่ 2 “ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีอิทธิพลทางอ้อมกับการให้อภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรส่งผ่าน”

ผลการวิจัยนี้สนับสนุนสมมุติฐาน กล่าวคือ ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีอิทธิพลทางอ้อมกับการให้อภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรส่งผ่าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเชิงทฤษฎีและงานวิจัยของ McCullough และคณะ (1997) McCullough และคณะ (1998) Moeschberger, Dixon, Niens, และ Cairns (2005) McCullough และคณะ (2008) Tam และคณะ (2008) Noor และคณะ (2008) และ Exline และคณะ (2008)

ตารางที่ 10

ผลการวิเคราะห์ถดถอยแบบลดหลั่น เพื่อทดสอบอิทธิพลส่งผ่านระหว่างความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการไม่ให้อภัยระหว่างบุคคล ของ Exline และคณะ (2008)

ตัวแปรทำนาย	β	R^2	R^2_{change}	$F (df_{\text{model}}, df_{\text{err}})$	Z of test of mediation
โมเดลที่ 1		.16**	-	40.18**(1,212)	
ความเป็นไปได้ในการกระทำผิด	-0.40**				
โมเดลที่ 2A		.35**	.19**	57.07**(2,212)	
ความเป็นไปได้ในการกระทำผิด	-0.11				
การรับรู้ความเหมือนระหว่างเหยื่อและผู้คุกคาม	-0.52**				6.14**
โมเดลที่ 2B		.30**	.14**	45.07**(2,213)	
ความเป็นไปได้ในการกระทำผิด	-0.21**				
การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น	-0.42**				4.95**
โมเดลที่ 2C		.36**	.19**	58.97**(2,212)	
ความเป็นไปได้ในการกระทำผิด	-0.20**				
การรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์	0.48**				5.23**
โมเดลที่ 3		.51**	.34**	54.78**(4,209)	8.36**
ความเป็นไปได้ในการกระทำผิด	0.06				
การรับรู้ความเหมือนระหว่างเหยื่อและผู้คุกคาม	-0.36**				5.12**
การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น	-0.23**				3.52**
การรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์	0.37**				4.82**

** $p < .01$.

จากผลการวิจัยนี้ อธิบายตามแนวคิดเชิงทฤษฎีของ McCullough และคณะ (1998) ที่นำเสนอปัจจัยที่มีผลต่อการให้อภัยไว้เป็น 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยทางด้านปัญญาและสังคม ปัจจัยที่สัมพันธ์กับเหตุการณ์คุกคาม ลักษณะความสัมพันธ์ของผู้ที่กระทำผิด และลักษณะของบุคลิกภาพ โดยได้แนะนำประเด็นสำคัญไว้ว่า ตัวแปรที่มีความสำคัญที่สุดและเป็นตัวแปรส่งผ่านให้เกิดการให้อภัย ได้แก่ การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นนั่นเอง นอกจากนี้ McCullough และคณะ (1997)

Moeschberger, Dixon, Niens, และ Cairns (2005) McCullough และคณะ (2008) และ Noor และคณะ (2008) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการให้อภัย โดยมีตัวแปรการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลทางตรงและเป็นตัวแปรส่งผ่านของความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นๆกับการให้อภัย โดยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น พบว่า การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงและเป็นตัวแปรส่งผ่านของความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นๆกับการให้อภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ Tam และคณะ (2008) และ Exline และคณะ (2008) ได้นำตัวแปรการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นมาเป็นตัวแปรร่วมในการทำนายการให้อภัย โดยการวิเคราะห์ถดถอยแบบลดหลั่น (Hierarchical Regression) พบว่า การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรร่วมในการทำนายการให้อภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมุติฐานที่ 3 “ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีอิทธิพลทางอ้อมกับการให้อภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน”

ผลการวิจัยนี้สนับสนุนสมมุติฐาน กล่าวคือ ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีอิทธิพลทางตรงกับการให้อภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเชิงทฤษฎีและงานวิจัยของ วิลด์ลักษณะ รุ่งเรืองอนันต์ (2543) Boon และ Sulsky (1997) McCullough และคณะ (1998) และ Exline และคณะ (2008)

จากผลการวิจัยนี้ อธิบายตามแนวคิดเชิงทฤษฎีของ McCullough และคณะ (1998) ที่นำเสนอปัจจัยที่มีผลต่อการให้อภัยไว้เป็น 4 ปัจจัย ซึ่งหนึ่งในปัจจัยทั้งสี่นั้น กล่าวถึง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับเหตุการณ์คุกคาม โดยอธิบายไว้ว่า หากเหตุการณ์ที่ถูกรับรู้มีความรุนแรงมาก ผู้ถูกคุกคามก็จะให้อภัยได้น้อยลง เพราะเหตุการณ์ที่มีความรุนแรงมากจะส่งผลกระทบต่อบุคคลโดยตรง และทำให้กระทบกระเทือนต่อจิตใจของผู้ถูกคุกคามมาก จึงเป็นการยากที่จะยอมให้อภัยกับผู้ที่ทำให้เกิดเหตุอย่างรุนแรงได้ แต่หากเหตุการณ์นั้นเป็นเรื่องที่ไม่ได้รุนแรงมากนัก ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อจิตใจและผู้ถูกคุกคามไม่ได้รับความเสียหายก็จะทำให้เกิดการให้อภัยได้มากกว่านั่นเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิลด์ลักษณะ รุ่งเรืองอนันต์ (2543) และ Boon และ Sulsky (1997) ซึ่ง

ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้เหตุการณ์ที่มีความรุนแรงน้อยจะทำให้การให้อภัยได้มากกว่าการรับรู้เหตุการณ์ที่มีความรุนแรงมาก และในการวิเคราะห์หัตถดถอยแบบลดหลั่น (Hierarchical Regression) ของ Exline และคณะ (2008) ก็พบว่า การรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์เป็นตัวแปรร่วมในการทำนายการให้อภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ Van Biema, Cole, Mitchell, Monroe และ Laughlin (1999) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นทางโทรศัพท์ของนิตยสาร Time เรื่องการให้อภัยและไม่ให้อภัยกับชาวอเมริกันจำนวน 1049 คน ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1999 พบว่า การให้อภัยมีความสัมพันธ์กับลักษณะความรุนแรงของเหตุการณ์ ซึ่งเหตุการณ์ที่มีความรุนแรงน้อย บุคคลจะให้อภัยได้มากกว่า ในขณะที่เหตุการณ์ที่มีความรุนแรงมาก บุคคลจะให้อภัยได้น้อยกว่า โดยเหตุการณ์ถูกจัดเรียงลำดับจากเรื่องที่มีการให้อภัยสูงสุดจนถึงเหตุการณ์ที่มีการให้อภัยต่ำที่สุด ดังนี้ การโกหก การขโมยเงิน การชกหน้า การปล้นด้วยอาวุธปืน บุคคลในชุมชนเดียวกันถูกฆาตกรรม การถูกข่มขืน บุคคลในครอบครัวถูกข่มขืน ซึ่งจากผลการสำรวจพบว่า การให้อภัยจะลดลงเมื่อเหตุการณ์มีความรุนแรงมากขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดที่มีต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีอิทธิพลทางตรงต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม
2. ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวแปรส่งผ่าน
3. ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

นิสิตปริญญาตรีจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ลงทะเบียนวิชา 3803307, 3800215, 2103241, 2501538, 2737125, และ 3404121 จำนวน 375 คน ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2553 แบ่งเป็น เพศชาย 139 คน และเพศหญิง 236 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งเป็น 6 ตอน ซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ คณะ และชั้นปี

ตอนที่ 2 แบบสำรวจสถานการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามและกลุ่มอื่น

เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้เข้าร่วมวิจัยระลึกถึงเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มของตนกับกลุ่มอื่นเพียงเหตุการณ์เดียว และเขียนบรรยายเหตุการณ์พอสังเขป

ตอนที่ 3 มาตรวัดความเป็นไปได้ในการกระทำผิด

ประกอบด้วยคำถาม 6 ข้อ โดยให้ผู้เข้าร่วมวิจัยประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเป็นผู้กระทำผิดเช่นเดียวกับกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับกลุ่มตน บนมาตราประมาณค่า 5 ระดับจากไม่ตรงจนถึงตรง ซึ่งพัฒนาจากมาตรวัดความเป็นไปได้ในการกระทำผิดของ Exline และคณะ (2008) จากการคำนวณค่าความเที่ยงพบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .82 เมื่อวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างเพื่อตรวจสอบความตรงตามภาวะสันนิษฐาน พบว่า โมเดลมีความเหมาะสม (fit) สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์เท่ากับ 9.24 องศาอิสระเท่ากับ 8 ค่ารากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ .04 และดัชนีวัดความกลมกลืนเท่ากับ (GFI) .97

ตอนที่ 4 มาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น

ประกอบด้วยคำถาม 11 ข้อ โดยให้ผู้เข้าร่วมวิจัยประเมินตนเองด้านการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นต่อกลุ่มอื่นที่มีความขัดแย้งกับกลุ่มตน บนมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จากไม่ตรงจนถึงตรงซึ่งพัฒนาจากมาตร Interpersonal Reactivity Index (IRI) ของ Davis (1983) ซึ่งมีองค์ประกอบ 2 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการเข้าใจทัศนะของผู้อื่น และการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น จากการคำนวณค่าความเที่ยงด้านความสามารถในการเข้าใจทัศนะของผู้อื่นพบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .59 และด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น พบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .75 เมื่อวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างอันดับที่สอง (second order) เพื่อตรวจสอบความตรงตามภาวะสันนิษฐาน พบว่า โมเดลมีความเหมาะสม (fit) สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์เท่ากับ 46.81 องศาอิสระเท่ากับ 35 ค่ารากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ .04 และดัชนีวัดความกลมกลืนเท่ากับ (GFI) .91

ตอนที่ 5 มาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม

ประกอบด้วยคำถาม 8 ข้อ โดยให้ผู้เข้าร่วมวิจัยประเมินการรับรู้ของตนเองต่อความรุนแรงของเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มของตนและกลุ่มอื่น บนมาตราประมาณค่า 5 ระดับจากไม่ตรงจนถึงตรง ซึ่งพัฒนาจากมาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มของเหตุการณ์

ของ Exline และคณะ (2008) ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ การรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์ การรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์ การรับรู้ความผิดของเหตุการณ์ และการรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำ จากการคำนวณค่าความเที่ยงของด้านการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์พบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .87 ด้านการรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์พบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .75 ด้านการรับรู้ความผิดของเหตุการณ์พบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .90 และด้านการรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำพบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .86

เนื่องจากข้อกระทงในแต่ละด้านของมาตรวัดความรุนแรงมีเพียง 2 ข้อกระทง จึงไม่เหมาะสมที่จะวิเคราะห์ความตรงด้วยวิธีวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ส่วนประกอบสำคัญ (principal component analysis) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยกำหนดให้เป็น 4 องค์ประกอบเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดของ Exline และคณะ (2008) พบว่า องค์ประกอบที่พบสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 88.55 และน้ำหนักของแต่ละข้อกระทงก็สูงกว่า .30 จากนั้น ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยของทั้ง 4 ด้าน มาวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างเพื่อตรวจสอบความตรงตามภาวะสันนิษฐาน พบว่า โมเดลมีความเหมาะสม (fit) สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์เท่ากับ 0.07 องศาอิสระเท่ากับ 1 ค่ารากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ .00 และดัชนีวัดความกลมกลืนเท่ากับ (GFI) 1.00

ตอนที่ 6 มาตรวัดการให้อภัยระหว่างกลุ่ม

ประกอบด้วยคำถาม 30 ข้อ โดยให้ผู้เข้าร่วมวิจัยประเมินการให้อภัยต่อกลุ่มอื่นที่ขัดแย้งกับกลุ่มตน บนมาตราประมาณค่า 5 ระดับจากไม่ตรงจนถึงตรง ซึ่งพัฒนาจากมาตรวัดการให้อภัยระหว่างบุคคล Transgression-Related Interpersonal Motivations Inventory--18-Item Version (TRIM-18) ของ McCullough และคณะ (2006) ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ แรงจูงใจต่อการแก้แค้น แรงจูงใจต่อการหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์ และแรงจูงใจในความหวังดีและการคืนดี จากการคำนวณค่าความเที่ยงด้านแรงจูงใจต่อการแก้แค้น พบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .91 จากการคำนวณค่าความเที่ยงด้านแรงจูงใจต่อการหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์ พบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .93 จากการคำนวณค่าความเที่ยงด้านแรงจูงใจในความหวังดีและการคืนดี พบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .90 จากนั้น ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยของทั้ง 3 ด้าน มาวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างเพื่อตรวจสอบความตรงตามภาวะสันนิษฐาน โดยกลับคะแนนมาตรด้านการแก้แค้น และด้านการหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดของการให้อภัย จากการวิเคราะห์ พบว่า โมเดลมีความเหมาะสม (fit) สอดคล้อง

กับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์เท่ากับ 0.00 ค่ารากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ .00 และดัชนีวัดความกลมกลืนเท่ากับ (GFI) 1.00

ขั้นตอนการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างโดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แนะนำตัวผู้วิจัย และขอความร่วมมือจากนิสิต
2. แจกแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ให้กับนิสิตคนละ 1 ชุด
3. อธิบายวัตถุประสงค์ของการทำแบบสอบถาม และชี้แจงการตอบแบบสอบถามในแต่ละตอน ดังนี้

“สวัสดีคะน้อง วันนี้จะมาขอความร่วมมือในการทำแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 6 ตอน ทั้งหมด 7 หน้า นะคะ หากแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ให้ขอเปลี่ยนชุดใหม่ได้เลย ค่ะ แบบสอบถามตอนที่ 1 ให้น้องกรอกข้อมูลส่วนตัวตามความเป็นจริงนะคะ สำหรับตอนที่ 2 ให้น้องนึกถึงเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นจริงในอดีต ที่เป็นเหตุการณ์ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มของน้องกับกลุ่มอื่น โดยสมาชิกในกลุ่มของน้องและกลุ่มอื่นจะต้องประกอบด้วย 2 คนขึ้นไปนะคะ และให้เขียนบรรยายลงในแบบสอบถามตอนที่ 2 เพียงสถานการณ์เดียวเท่านั้นคะ สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 3-6 ให้น้องอ่านข้อความทางซ้าย และประเมินว่าตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของน้องมากเพียงใด โดยให้ทำเครื่องหมายวงกลม ลงในช่องที่น้องเห็นด้วยมากที่สุด โดยที่ 1 หมายถึง ไม่ตรง, 2 หมายถึง ค่อนข้างไม่ตรง, 3 หมายถึง ตรงและไม่ตรงพอๆกัน , 4 หมายถึง ค่อนข้างตรง, 5 หมายถึง ตรง นะคะ”

4. เปิดโอกาสให้นิสิตถามหากไม่เข้าใจ แล้วจึงให้ลงมือตอบแบบสอบถาม โดยให้เวลาทำประมาณ 15 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม และนำข้อมูลเบื้องต้นไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เอสพีเอสเอส ฟอว์ วินโดว์ (SPSS for Windows) และโปรแกรมลิสเรล (LISREL) เพื่อทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับโมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น (Structural Equation Modeling หรือ SEM)

ผลการวิจัย

1. ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีอิทธิพลทางตรงต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดไม่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม ผ่านการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความเป็นไปได้ในการกระทำผิดมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม ผ่านการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาวิเคราะห์ผล พบว่า ตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นได้ร้อยละ 20 ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไป อาจมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ เพิ่มเติม ที่อาจมีอิทธิพลส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นไปได้ในการกระทำผิดและการให้อภัยระหว่างกลุ่ม เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ชัดเจนและครอบคลุมมากขึ้น
2. ควรมีการพัฒนามาตรการการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น ด้านการคำนึงถึงการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเพิ่มเติม และควรมีการวัดความปรารถนาทางสังคม (social desirability) เพื่อคัดผู้เข้าร่วมการวิจัยที่มีความปรารถนาทางสังคมสูงออกจากการศึกษาวิเคราะห์ผล เพื่อหลีกเลี่ยงการตอบแบบสอบถามที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง และอาจทำให้ได้ผลการวิจัยที่ชัดเจนมากขึ้น
3. อาจมีการขยายกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เช่น การเก็บข้อมูลจากบุคคลผู้มีความขัดแย้งกับกลุ่มอื่นอยู่เสมอ เช่น นักเรียนในสถาบันที่มีปัญหาการยกพวกตีกันบ่อยๆ เป็นต้น ซึ่งผลการวิจัย อาจเป็นแนวทางในการสนับสนุนวิธีการแก้ไขปัญหานั้นได้

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *โมเดลลิสเรล : สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 3).

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิมพ์รัตน์ ทิศาภาคย์. (2548). *ผลของการให้อภัยและการผูกมัดต่อสุขภาวะทางจิต*. วิทยานิพนธ์

ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิไลลักษณ์ รุ่งเรืองอนันต์. (2544). *ผลของความใกล้ชิดและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้ง*

ระหว่างกลุ่มของสถานการณ์ต่อการในการให้อภัยระหว่างบุคคลที่มีความสัมพันธ์ฉันเพื่อน .

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Baumeister, R. F., Stillwell, A., & Wotman, S. R. (1990). Victim and perpetrator accounts of interpersonal conflict: Autobiographical narratives about anger [Electronic version].

Journal of Personality and Social Psychology, 59, 994–1005.

Boon, S. D., & Sulsky, J. M. (1997). Attributions of blame and forgiveness in romantic relationship: A policy-capturing study [Electronic version]. *Journal of Social Behavior and Personality*, 12, 19-44.

Bradfield, M., & Aquino, K. (1999). The effects of blame attributions and offender likableness on forgiveness and revenge in the workplace [Electronic version]. *Journal of Management*, 25, 607-631.

Cehajic, S., Brown, R., & Castano, E. (2008). Forgive and forget? Antecedents and consequences of intergroup forgiveness in Bosnia and Herzegovina [Electronic version]. *Political Psychology*, 29, 351-367.

- Davis, M. H. (1983). Measuring individual differences in empathy: Evidence for multidimensional approach [Electronic version]. *Journal of Personality and Social Psychology, 44*, 113-126.
- Davis, M. H. (2004) Empathy negotiation the border between self and other. In L. Z. Tiedens, & C. W. Leach (Eds.), *The social life of emotion* (pp. 19-42). Cambridge: Cambridge University Press.
- Enright, R. D., Gassin, E. A., & Wu, C. (1992). Forgiveness: A developmental view [Electronic version]. *Journal of Moral Education, 21*, 99-114.
- Exline, J. J., Baumeister, R. F., Zell, A. L., Kraft, A. J., & Witvliet, C. V. (2008). Not so innocent: Does seeing one's own capability for wrongdoing predict forgiveness? [Electronic version]. *Journal of Personality and Social Psychology, 94*, 495-515.
- Forsyth, R. D. (2006). *Group Dynamics* (4th ed.). Belmont, CA: Thomson Wadsworth.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B.J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2006). *Multivariate data analysis* (6th ed.). New Jersey: Pearson Education International.
- Hewstone, M., Cairns, E., Voci, A., Hamberger, J., & Niens, U. (2006). Intergroup contact, forgiveness, and experience of "the troubles" in Northern Ireland [Electronic version]. *Journal Social Issues, 62*, 99-120.
- Hogan, R. (1969). Development of an empathy scale [Electronic version]. *Journal of Consulting and Clinical Psychology, 33*, 307-316.
- McCullough, M. E., Fincham, F. D., & Tsang, J. A. (2003). Forgiveness, forbearance, and time: The temporal unfolding of transgression-related interpersonal motivations [Electronic version]. *Journal of Personality and Social Psychology, 84*, 1586-1603.

- McCullough, M. E., Rachal, K. C., Sandage, S. J., Worthington, E. L., Browns, S. W., & Hight, T. L. (1998). Interpersonal forgiving in close relationships II: Theoretical elaboration and measurement [Electronic version]. *Journal of Personality and Social Psychology, 75*, 1586-1603.
- McCullough, M. E., Root, L. M., & Cohen, A. D. (2006). Writing about the benefit of an interpersonal transgression facilitates forgiveness [Electronic version]. *Journal of Personality and Social Psychology, 74*, 887-897.
- McCullough, M. E., Worthington, E. L., & Rachal, K. C. (1997). Interpersonal forgiving in close relationships [Electronic version]. *Journal of Personality and Social Psychology, 72*, 321-336.
- McCullough, M. E., & Worthington, E. L. (1999). Religion and the forgiving personality [Electronic version]. *Journal of Personality, 67*, 540-557.
- McLernon, F., Cairns, E., & Hewstone, M. (2002). Views on forgiveness in Northern Ireland [Electronic version]. *Peace Review, 14*, 285-290.
- Mehrabian, A., & Epstein, N. (1972). A measure of emotional empathy [Electronic version]. *Journal of Personality, 40*, 525-543.
- Moeschberger, S. L., Dixon, D. N., Niens, U., & Cairns, E. (2005). Forgiveness in Northern Ireland: A model for peace in midst of the "troubles" [Electronic version]. *Journal of Peace Psychology, 11*, 199-214.
- Neto, F., Pinto, M. C., & Mullet, E. (2007). Intergroup forgiveness: East Timorese and Angolan perspectives [Electronic version]. *Journal of Peace Research, 44*, 711-728.
- Noor, M., Brown, R., Gonzalez, R., Manzi, J., & Lewis, C. A. (2008). On the positive outcomes: What helps groups with a history of conflict to conflict to forgive and reconcile with each other [Electronic version]. *Personality and Social Psychology Bulletin, 34*, 818-832.

- Tam, T., Hewstone, M., Cairns, E., Tausch, N., Maio, G., & Kenworthy, J. (2007). The Impact of Intergroup emotions on forgiveness in Northern Ireland [Electronic version]. *Group Processes and Intergroup Relations*, 10, 119-135.
- Tam, T., Hewstone, M., Kenworthy, J. B., Cairns, E., Marinetti, C., Geddes, L., & Parkinson, B. (2008). Postconflict reconciliation: Intergroup forgiveness and implicit biases in Northern Ireland [Electronic version]. *Journal of Social Issues*, 64, 303-320.
- Tekinalp, B. E. (2009). Daily experience of racism and forgiving historical offense: An African American experience [Electronic version]. *International Journal of Social Science*, 4, 1-9.
- Thomas, G. (2000). The forgiveness factor. *Christianity Today*, 44, 38-45.
- Van Biema, D., Cole, W., Mitchell, E., Monroe, S., & Laughlin, L. (1994, May 4). Should all be forgiven?. *Time*, 153, 54-59.
- Wood, J. V., Taylor, S., & Lichtman, R. (1985). Social comparison in adjustment to breast cancer [Electronic version]. *Journal of Personality and Social Psychology*, 49, 1169-1183.
- Zechmeister, J. S., & Romero, C. (2002). Victim and offender accounts of interpersonal conflict: Autobiographical narratives of forgiveness and unforgiveness [Electronic version]. *Journal of Personality and Social Psychology*, 82, 675-686.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเกี่ยวกับการให้ภัยระหว่างกลุ่ม

คำชี้แจง

แบบสอบถามความคิดเห็นเรื่องปัจจัยเรื่องปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ซึ่งนำไปใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ของนางสาวพจณี วัฒนมงคล เนื่องจากข้อคำถามทุกข้อในแบบสอบถามนี้ไม่มีข้อใดถูก-ผิด เป็นเพียงการสะท้อนถึงข้อคิดเห็นของผู้ตอบ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอให้ท่านตอบแบบสอบถามด้วยความตั้งใจ โดยผู้วิจัยขอยืนยันว่าคำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับอย่างเคร่งครัด

ขอขอบพระคุณในการให้ความร่วมมือ

พจณี วัฒนมงคล

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1: ข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง : โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงของท่าน หรือเติมข้อความที่เหมาะสม

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ _____ ปี
3. คณะ _____
4. ชั้นปีที่ _____

ศูนย์วิทยะทัฬหยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 : ตัวอย่างมาตรฐานวัดความเป็นไปได้ในการกระทำผิด

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ และเขียนเครื่องหมายวงกลม ○ ลงในช่องที่ท่านเห็น
ด้วยว่าตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของท่านมากที่สุด (1 หมายถึง ไม่ตรง, 2 หมายถึง ค่อนข้าง
ไม่ตรง, 3 หมายถึง ตรงและไม่ตรงพอๆกัน , 4 หมายถึง ค่อนข้างตรง, 5 หมายถึง ตรง)

****กลุ่มเขา หมายถึง กลุ่มที่เกิดความขัดแย้งกับกลุ่มของท่าน (ตามเหตุการณ์ที่ท่านได้บรรยายมา)****

ข้อความ	ไม่ตรง 1	ค่อนข้าง ไม่ตรง 2	ตรงและ ไม่ตรง พอๆกัน 3	ค่อนข้าง ตรง 4	ตรง 5
1. กลุ่มฉันเคยทำพฤติกรรมเช่นเดียวกับที่ กลุ่มเขาทำ	1	2	3	4	5
2. หากฉันเป็นสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่มเขา ฉันก็จะ ทำเช่นเดียวกับที่กลุ่มเขาทำ	1	2	3	4	5
3. ฉันรู้สึกว่ากลุ่มฉันก็สามารถทำพฤติกรรม เหมือนกลุ่มเขาได้	1	2	3	4	5
4. ถ้ากลุ่มฉันอยู่ในสถานการณ์เดียวกับกลุ่มเขา กลุ่มฉันจะต้องทำเช่นเดียวกับกลุ่มเขาแน่นอน	1	2	3	4	5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 : ตัวอย่างมาตวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ และเขียนเครื่องหมายวงกลม ○ ลงในช่องที่ท่านเห็น
 ด้วยว่าตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของท่านมากที่สุด (1 หมายถึง ไม่ตรง, 2 หมายถึง ค่อนข้าง
 ไม่ตรง, 3 หมายถึง ตรงและไม่ตรงพอๆกัน , 4 หมายถึง ค่อนข้างตรง, 5 หมายถึง ตรง)

ข้อความ	ไม่ตรง 1	ค่อนข้าง ไม่ตรง 2	ตรงและ ไม่ตรง พอๆกัน 3	ค่อนข้าง ตรง 4	ตรง 5
1. บ่อยครั้งที่ฉันไม่สงสารบุคคลที่เผชิญกับปัญหา	1	2	3	4	5
2. ฉันมักช่วยเหลือผู้ที่ถูกเอารัดเอาเปรียบอยู่เสมอ	1	2	3	4	5
3. ฉันมักพยายามทำความเข้าใจมุมมองของผู้อื่น เสมอ	1	2	3	4	5
4. ฉันคิดว่า เรื่องราวต่างๆ มักมีสองด้านเสมอ	1	2	3	4	5
5. ฉันคิดว่าตนเองมีความเมตตา	1	2	3	4	5
6. ฉันมักพิจารณาถึงจุดยืนของผู้อื่นก่อนที่จะ ตัดสินพวกเขา	1	2	3	4	5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 5 : ตัวอย่างมาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ และเขียนเครื่องหมายวงกลม ○ ลงในช่องที่ท่านเห็น
 ด้วยว่าตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของท่านเกี่ยวกับเหตุการณ์ความขัดแย้งตามที่ท่านได้
 บรรยายมา มากที่สุด (1 หมายถึง ไม่ตรง, 2 หมายถึง ค่อนข้างไม่ตรง, 3 หมายถึง ตรงและไม่ตรง
 พอๆกัน , 4 หมายถึง ค่อนข้างตรง, 5 หมายถึง ตรง)

ข้อความ	ไม่ตรง 1	ค่อนข้าง ไม่ตรง 2	ตรงและ ไม่ตรง พอๆกัน 3	ค่อนข้าง ตรง 4	ตรง 5
1. การถูกคุกคามครั้งนั้นรุนแรงกับความรู้สึกของ กลุ่มฉันมาก	1	2	3	4	5
2. กลุ่มฉันรู้สึกว่าการคุกคามนี้เป็นเรื่อง อันตราย	1	2	3	4	5
3. การคุกคามของกลุ่มเขา เป็นการกระทำที่ไม่ ถูกต้อง	1	2	3	4	5
4. กลุ่มเขาตั้งใจจะทำร้ายกลุ่มฉัน	1	2	3	4	5

ศูนย์วิทยพัชกร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 6 : ตัวอย่างมาตรวัดการให้เกียรติระหว่างกลุ่ม

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ และเขียนเครื่องหมายวงกลม ○ ลงในช่องที่ท่านเห็นด้วยว่าตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของท่านมากที่สุด (1 หมายถึง ไม่ตรง, 2 หมายถึง ค่อนข้างไม่ตรง, 3 หมายถึง ตรงและไม่ตรงพอๆกัน , 4 หมายถึง ค่อนข้างตรง, 5 หมายถึง ตรง)

****กลุ่มเขา หมายถึง กลุ่มที่เกิดความขัดแย้งกับกลุ่มของท่าน (ตามเหตุการณ์ที่ท่านได้บรรยายมา)****

ข้อความ	ไม่ตรง 1	ค่อนข้าง ไม่ตรง 2	ตรงและ ไม่ตรง พอๆกัน 3	ค่อนข้าง ตรง 4	ตรง 5
1.ฉันต้องทำให้กลุ่มเขาขาดใช้ ในสิ่งที่ทำ	1	2	3	4	5
2.ฉันต้องการที่จะอยู่ห่างจากกลุ่มเขามากเท่าที่จะเป็นไปได้	1	2	3	4	5
3.แม้ว่ากลุ่มเขาจะกระทำสิ่งไม่ดี แต่ฉันยังมี ความหวังดีต่อกลุ่มเขา	1	2	3	4	5
4.กลุ่มเขาไม่มีตัวตนในสายตาของฉัน	1	2	3	4	5
5.ฉันหวังว่ากลุ่มเขาจะได้รับสิ่งเลวร้าย	1	2	3	4	5
6.ฉันไม่ไว้วางใจกลุ่มเขา	1	2	3	4	5
7.ฉันอยากยุติความบาดหมางไว้ และดำเนิน ความสัมพันธ์กับกลุ่มเขาต่อไป	1	2	3	4	5
8.ฉันต้องการให้กลุ่มเขาได้รับผลตอบแทนจากสิ่ง ที่ทำ	1	2	3	4	5
9.ไม่ว่ากลุ่มเขาจะทำอะไร ฉันยังอยากให้มี ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน	1	2	3	4	5
10.ฉันไม่สามารถปฏิบัติกับกลุ่มเขาอย่างอบอุ่น ได้	1	2	3	4	5

ภาคผนวก ข

ตาราง ข1

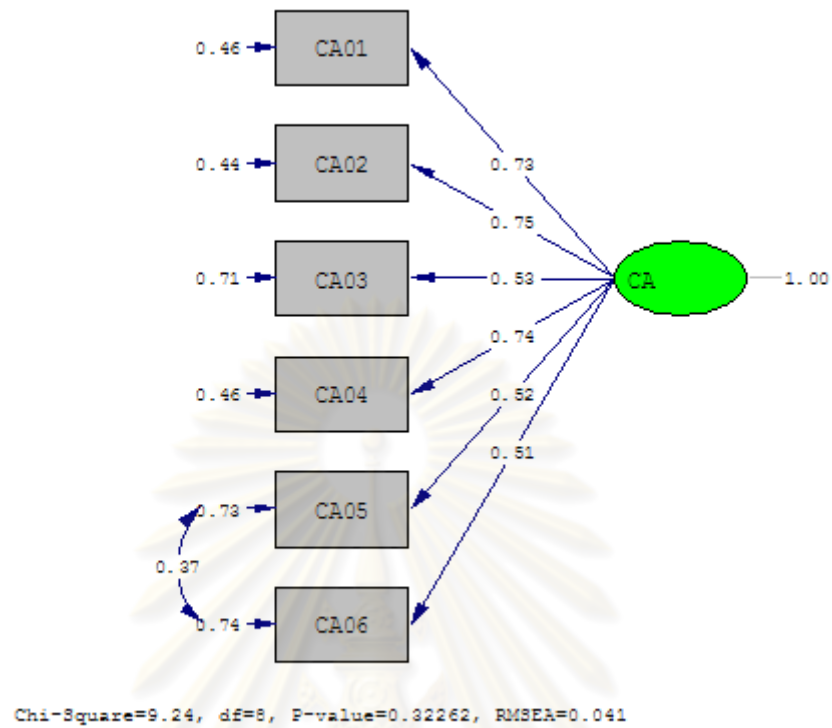
ผลการทดสอบค่าสถิติทีและการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดความเป็นไปได้ในการกระทำผิดในชั้น
สร้างมาตร

ข้อที่	การวิเคราะห์ข้อกระทงวิธีกลุ่มสูง-ต่ำ					p-value (หนึ่ง หาง)	CITC (N = 91)	ข้อที่ ผ่าน เกณฑ์
	กลุ่มสูง (n = 27)		กลุ่มต่ำ (n = 29)		t-value			
	M	SD	M	SD				
1.	2.93	0.82	1.38	0.56	8.29***	.000	.60	✓
2.	3.33	0.68	1.45	0.51	11.83***	.000	.59	✓
3.	3.52	1.05	2.14	1.06	4.89***	.000	.49	✓
4.	3.26	0.81	1.28	0.59	10.49***	.000	.64	✓
5.	3.41	0.89	1.62	0.68	8.50***	.000	.57	✓
6.	3.44	0.89	1.90	0.77	6.96***	.000	.57	✓
$\alpha =$.82	

หมายเหตุ ค่า r วิกฤต (90, .05, หนึ่งหาง) \approx .20; CITC คือ ค่าสหสัมพันธ์ของข้อกระทงนั้นๆ กับข้อกระทงที่เหลือทั้งหมด เมื่อวิเคราะห์ 6 ข้อกระทง ;

* $p < .05$, หนึ่งหาง. ** $p < .01$, หนึ่งหาง. *** $p < .001$, หนึ่งหาง.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ ๑1 โมเดลวิเคราะห์ความตรงตามภาวะสันนิษฐานของมาตรวัดความเป็นไปได้ในการกระทำผิด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

ตาราง ค1

ผลการทดสอบค่าสถิติที่และการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นด้าน
ความสามารถในการเข้าใจทัศนะของผู้อื่นในชั้นสร้างมาตร

ข้อ ที่	ทิศทาง	การวิเคราะห์ข้อกระทงวิธีกลุ่มสูง-ต่ำ						CITC (N = 91)		ข้อที่ ผ่าน เกณฑ์
		กลุ่มสูง (n = 36)		กลุ่มต่ำ (n = 8)		t-value	p-value (หนึ่งหาง)	7 ข้อ	4 ข้อ	
		M	SD	M	SD					
2.	-	3.81	0.92	2.50	1.07	3.53**	.001	.20	-	X
4.	+	4.25	0.73	3.25	0.71	3.52**	.001	.15	-	X
6.	+	4.28	0.57	3.13	0.64	5.09***	.000	.38	.41	✓
8.	-	3.42	0.97	2.38	1.06	2.71***	.000	.00	-	X
11.	+	4.58	0.50	3.25	0.46	7.26***	.000	.27	.28	✓
13.	+	3.97	0.65	3.00	0.53	3.91***	.000	.25	.40	✓
15.	+	3.92	0.55	3.00	0.76	3.96***	.000	.31	.39	✓
$\alpha =$.45	.59	

หมายเหตุ ค่า r วิกฤต (90, .05, หนึ่งหาง) \approx .20; CITC 7 ข้อ คือ ค่าสหสัมพันธ์ของข้อกระทงนั้นๆ กับข้อกระทงที่เหลือทั้งหมด เมื่อวิเคราะห์ 7 ข้อกระทง ; CITC 4 ข้อ คือ ค่าสหสัมพันธ์ของข้อกระทงนั้นๆ กับข้อกระทงที่เหลือทั้งหมด เมื่อวิเคราะห์ 4 ข้อกระทง ;

* $p < .05$, หนึ่งหาง. ** $p < .01$, หนึ่งหาง. *** $p < .001$, หนึ่งหาง.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ค2

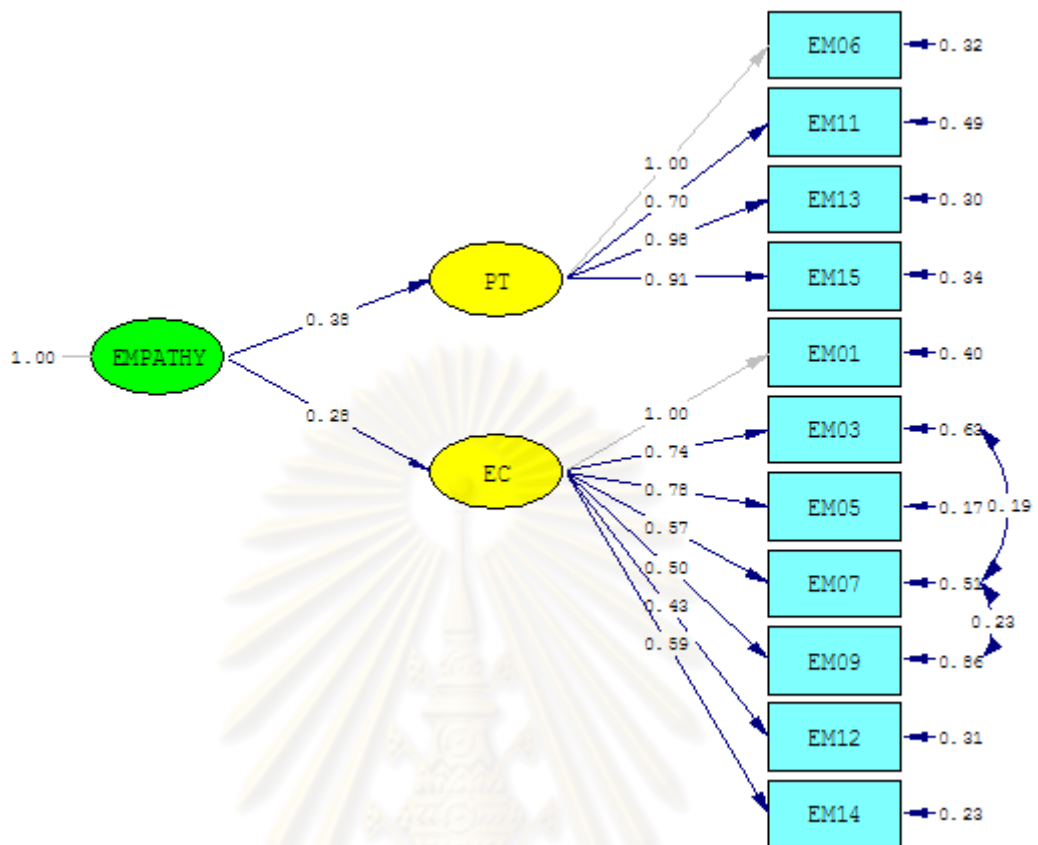
ผลการทดสอบค่าสถิติทีและการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นด้านการ
คำนึงถึงเกี่ยวกับการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นในชั้นสร้างมาตร

ข้อ ที่	ทิศ ทาง	การวิเคราะห์ข้อกระทงวิธีกลุ่มสูง-ต่ำ						CITC (N = 91)		ข้อที่ ผ่าน เกณฑ์
		กลุ่มสูง (n = 31)		กลุ่มต่ำ (n = 25)		t-value	p-value (หนึ่งหาง)	8 ข้อ	7 ข้อ	
		M	SD	M	SD					
1.	+	4.58	0.50	2.96	0.75	8.81***	.000	.59	.59	✓
3.	-	4.38	0.58	2.79	0.83	7.66***	.000	.53	.52	✓
5.	+	4.13	0.54	3.04	0.36	8.22***	.000	.55	.57	✓
7.	-	4.33	0.48	2.79	0.59	9.94***	.000	.59	.57	✓
9.	-	4.21	0.83	3.00	0.66	5.57***	.000	.34	.39	✓
10.	+	3.67	0.87	2.75	0.61	4.24***	.000	.15	-	X
12.	+	4.29	0.55	3.67	0.56	3.88***	.000	.28	.29	✓
14.	+	4.08	0.58	3.25	0.53	5.17***	.000	.40	.42	✓
$\alpha =$.72	.75	

หมายเหตุ ค่า r วิกฤต (90, .05, หนึ่งหาง) \approx .20; CITC 8 ข้อ คือ ค่าสหสัมพันธ์ของข้อกระทงนั้นๆ กับข้อกระทงที่เหลือทั้งหมด เมื่อวิเคราะห์ 8 ข้อกระทง ; CITC 7 ข้อ คือ ค่าสหสัมพันธ์ของข้อกระทงนั้นๆ กับข้อกระทงที่เหลือทั้งหมด เมื่อวิเคราะห์ 7 ข้อกระทง ;

* $p < .05$, หนึ่งหาง. ** $p < .01$, หนึ่งหาง. *** $p < .001$, หนึ่งหาง.

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ ค1 โมเดลวิเคราะห์ความตรงตามภาวะสันนิษฐานของมาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

ตาราง ง1

ผลการทดสอบค่าสถิติทีและการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มด้านการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์ในชั้นสร้างมาตรฐาน

ข้อที่	การวิเคราะห์ข้อกระทงวิธีกลุ่มสูง-ต่ำ					CITC (N = 91)	ข้อที่ผ่านเกณฑ์	
	กลุ่มสูง (n = 28)		กลุ่มต่ำ (n = 25)		t-value			p-value (หนึ่งหาง)
	M	SD	M	SD				
1.	4.21	0.42	2.08	0.76	12.86***	.000	.76	✓
2.	4.36	0.49	2.12	0.60	14.78***	.000	.76	✓
$\alpha =$.87	

หมายเหตุ ค่า r วิฤต (90, .05, หนึ่งหาง) \approx .20; CITC คือ ค่าสหสัมพันธ์ของข้อกระทงนั้นๆ กับข้อกระทงที่เหลือทั้งหมด เมื่อวิเคราะห์ 2 ข้อกระทง ; *p < .05, หนึ่งหาง.

p < .01, หนึ่งหาง. *p < .001, หนึ่งหาง.

ตาราง ง2

ผลการทดสอบค่าสถิติทีและการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มด้านการรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์ในชั้นสร้างมาตรฐาน

ข้อที่	การวิเคราะห์ข้อกระทงวิธีกลุ่มสูง-ต่ำ					CITC (N = 91)	ข้อที่ผ่านเกณฑ์	
	กลุ่มสูง (n = 29)		กลุ่มต่ำ (n = 30)		t-value			p-value (หนึ่งหาง)
	M	SD	M	SD				
3.	3.97	0.63	1.67	0.55	15.04***	.000	.61	✓
4.	3.79	0.68	1.43	0.50	15.25***	.000	.61	✓
$\alpha =$.75	

หมายเหตุ ค่า r วิฤต (90, .05, หนึ่งหาง) \approx .20; CITC คือ ค่าสหสัมพันธ์ของข้อกระทงนั้นๆ กับข้อกระทงที่เหลือทั้งหมด เมื่อวิเคราะห์ 2 ข้อกระทง ;

*p < .05, หนึ่งหาง. **p < .01, หนึ่งหาง. ***p < .001, หนึ่งหาง.

ตาราง ง3

ผลการทดสอบค่าสถิติทีและการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มด้านการรับรู้ความผิดของเหตุการณ์ในชั้นสร้างมาตร

ข้อที่	การวิเคราะห์ข้อกระทงวิธีกลุ่มสูง-ต่ำ					CITC (N = 91)	ข้อที่ ผ่าน เกณฑ์	
	กลุ่มสูง (n = 24)		กลุ่มต่ำ (n = 23)		t-value			p-value (หนึ่ง หาง)
	M	SD	M	SD				
5.	5.00	0.00	2.61	0.78	14.65***	.000	.82	✓
6.	5.00	0.00	2.35	0.88	14.38***	.000	.82	✓
$\alpha =$.90	

หมายเหตุ ค่า r วิฤต (90, .05, หนึ่งหาง) \approx .20; CITC คือ ค่าสหสัมพันธ์ของข้อกระทงนั้นๆ กับข้อกระทงที่เหลือทั้งหมด เมื่อวิเคราะห์ 2 ข้อกระทง ;

* $p < .05$, หนึ่งหาง. ** $p < .01$, หนึ่งหาง. *** $p < .001$, หนึ่งหาง.

ตาราง ง4

ผลการทดสอบค่าสถิติทีและการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มด้านการรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำในชั้นสร้างมาตร

ข้อที่	การวิเคราะห์ข้อกระทงวิธีกลุ่มสูง-ต่ำ					CITC (N = 91)	ข้อที่ ผ่าน เกณฑ์	
	กลุ่มสูง (n = 27)		กลุ่มต่ำ (n = 35)		t-value			p-value (หนึ่ง หาง)
	M	SD	M	SD				
5.	4.04	0.65	1.51	0.61	15.67***	.000	.75	✓
6.	4.67	0.48	2.23	0.84	14.35***	.000	.75	✓
$\alpha =$.86	

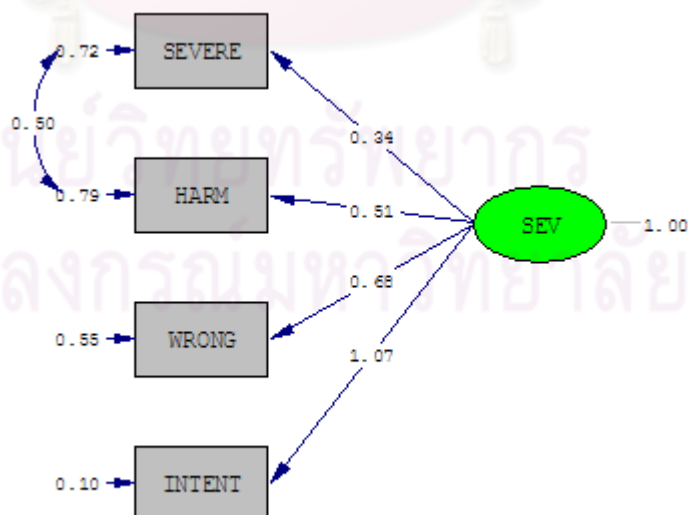
หมายเหตุ ค่า r วิฤต (90, .05, หนึ่งหาง) \approx .20; CITC คือ ค่าสหสัมพันธ์ของข้อกระทงนั้นๆ กับข้อกระทงที่เหลือทั้งหมด เมื่อวิเคราะห์ 2 ข้อกระทง ;

* $p < .05$, หนึ่งหาง. ** $p < .01$, หนึ่งหาง. *** $p < .001$, หนึ่งหาง.

ตาราง ง5

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบหลังหมุนแกนและองค์ประกอบของมาตรวัดความรุนแรง

ข้อที่	น้ำหนักองค์ประกอบ	องค์ประกอบ
1.	.86	การรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์
2.	.94	การรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์
3.	.43	การรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์
4.	.84	การรับรู้ความอันตรายของเหตุการณ์
5.	.89	การรับรู้ความผิดของเหตุการณ์
6.	.89	การรับรู้ความผิดของเหตุการณ์
7.	.86	การรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำ
8.	.83	การรับรู้เจตนาของกลุ่มผู้กระทำ

ภาพที่ ง1 โมเดลวิเคราะห์ความตรงตามภาวะสันนิษฐานของมาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม

ภาคผนวก จ

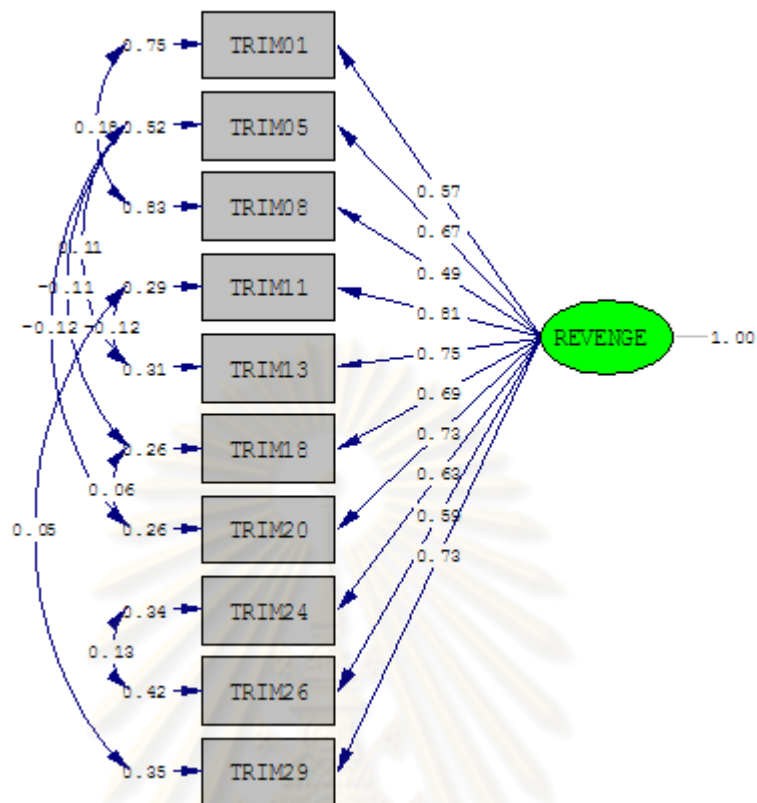
ตาราง จ1

ผลการทดสอบค่าสถิติทีและการวิเคราะห์ร้อยละของมาตรวัดการให้อภัยระหว่างกลุ่มด้านความต้องการแก้แค้นในชั้นสร้างมาตร

ข้อที่	การวิเคราะห์ข้อกระทงวิธีกลุ่มสูง-ต่ำ					CITC (N = 91)	ข้อที่ ผ่าน เกณฑ์	
	กลุ่มสูง (n = 26)		กลุ่มต่ำ (n = 25)		t-value			p-value (หนึ่ง หาง)
	M	SD	M	SD				
1.	3.08	0.93	1.24	0.52	8.61***	.000	.54	✓
5.	3.19	0.69	1.36	0.64	9.81***	.000	.64	✓
8.	3.65	0.85	2.16	1.07	5.55***	.000	.49	✓
11.	3.00	0.57	1.04	0.20	16.62***	.000	.77	✓
13.	2.96	0.77	1.08	0.28	11.65***	.000	.75	✓
18.	2.81	0.63	1.08	0.28	12.70***	.000	.75	✓
20.	2.77	0.82	1.04	0.20	10.49***	.000	.74	✓
24.	2.62	0.85	1.08	0.28	8.72***	.000	.72	✓
26.	2.61	0.70	1.04	0.20	11.06***	.000	.67	✓
29.	2.96	0.66	1.20	0.41	11.38***	.000	.74	✓
					$\alpha =$.91	

หมายเหตุ ค่า r วิกฤต (90, .05, หนึ่งหาง) \approx .20; CITC คือ ค่าสหสัมพันธ์ของข้อกระทงนั้นๆ กับข้อกระทงที่เหลือทั้งหมด เมื่อวิเคราะห์ 10 ข้อกระทง ;

* $p < .05$, หนึ่งหาง. ** $p < .01$, หนึ่งหาง. *** $p < .001$, หนึ่งหาง.

ภาพที่ ๑1 โมเดลวิเคราะห์ความตรงตามภาวะสันนิษฐานของมาตรวัดการให้อภัยระหว่างกลุ่มด้านความต้องการแก้แค้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ๑2

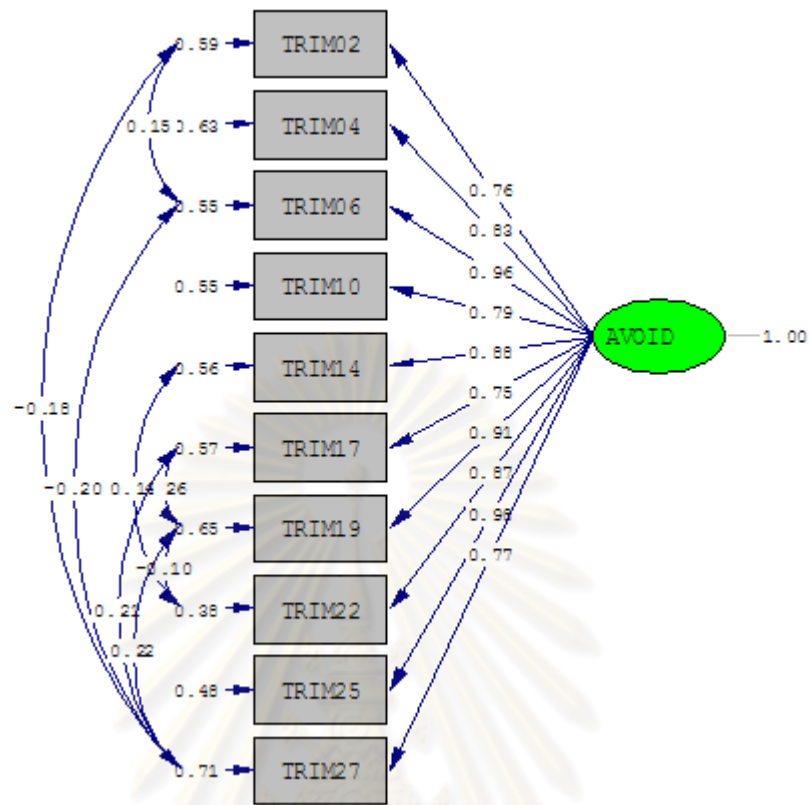
ผลการทดสอบค่าสถิติทีและการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดการให้อภัยระหว่างกลุ่มด้านการหลีกเลี่ยง
จากความสัมพันธ์ในชั้นสร้างมาตร

ข้อที่	การวิเคราะห์ข้อกระทงวิธีกลุ่มสูง-ต่ำ					CITC (N = 91)	ข้อที่ ผ่าน เกณฑ์	
	กลุ่มสูง (N = 25)		กลุ่มต่ำ (N = 23)		t-value			p-value (หนึ่ง หาง)
	M	SD	M	SD				
2.	4.40	0.58	2.22	0.95	9.51	.000***	.67	✓
4.	3.72	0.94	1.37	0.66	9.13	.000***	.70	✓
6.	4.24	0.66	1.69	0.88	11.40	.000***	.74	✓
10.	3.80	1.00	1.87	0.92	6.94	.000***	.71	✓
14.	4.04	0.98	1.65	0.88	8.84	.000***	.74	✓
17.	3.20	1.00	1.17	0.39	9.39	.000***	.74	✓
19.	3.36	1.15	1.17	0.39	8.97	.000***	.76	✓
22.	4.12	0.60	1.87	0.87	10.51	.000***	.77	✓
25.	4.32	0.69	1.86	1.06	9.58	.000***	.77	✓
27.	3.32	1.07	1.39	0.72	7.26	.000***	.65	✓
$\alpha =$.93	

หมายเหตุ ค่า r วิกฤต (90, .05, หนึ่งหาง) \approx .20; CITC คือ ค่าสหสัมพันธ์ของข้อกระทงนั้นๆ กับข้อกระทงที่เหลือทั้งหมด เมื่อวิเคราะห์ 10 ข้อกระทง ;

* $p < .05$, หนึ่งหาง. ** $p < .01$, หนึ่งหาง. *** $p < .001$, หนึ่งหาง.

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ ๑๒ โมเดลวิเคราะห์ความตรงตามภาวะสันนิษฐานของมาตรวัดการให้อภัยระหว่างกลุ่มด้านการ หลีกหนีจากความสัมพันธ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ๑3

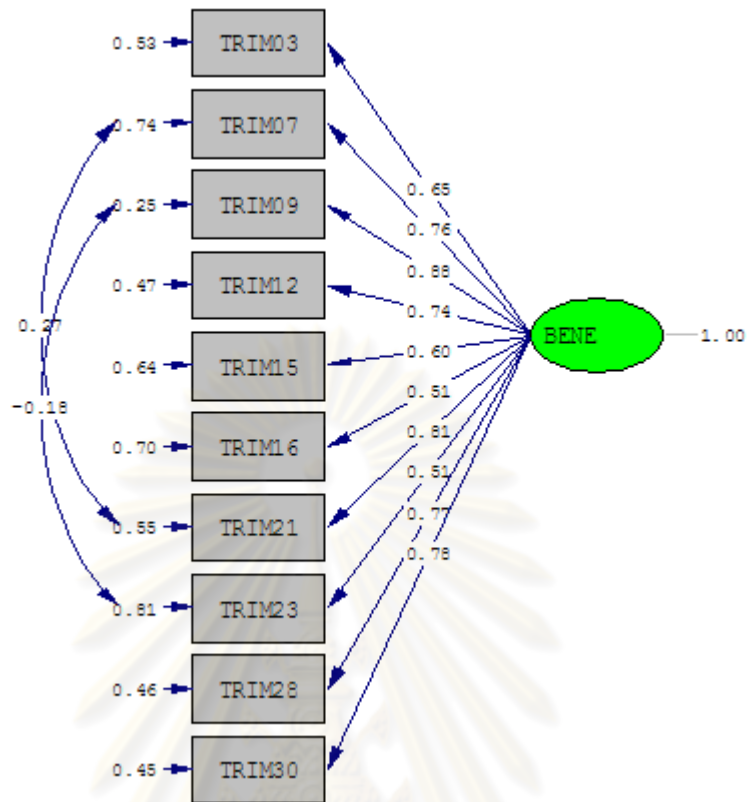
ผลการทดสอบค่าสถิติทีและการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดการให้อภัยระหว่างกลุ่มด้านความหวังดีและการคืนดีในชั้นสร้างมาตร

ข้อที่	การวิเคราะห์ข้อกระทงวิธีกลุ่มสูง-ต่ำ					CITC (N = 91)	ข้อที่ ผ่าน เกณฑ์	
	กลุ่มสูง (N = 24)		กลุ่มต่ำ (N = 24)		t-value			p-value (หนึ่ง หาง)
	M	SD	M	SD				
3.	4.08	0.72	2.17	0.70	9.36***	.000	.61	✓
7.	4.46	0.88	2.38	0.77	8.71***	.000	.65	✓
9.	4.46	0.59	2.38	0.65	11.67***	.000	.77	✓
12.	4.38	0.65	2.54	0.83	8.52***	.000	.68	✓
15.	4.04	0.91	2.42	0.88	6.29***	.000	.61	✓
16.	4.38	0.65	2.83	0.87	6.98***	.000	.54	✓
21.	4.17	0.96	2.08	0.83	8.03***	.000	.73	✓
23.	3.50	0.98	2.17	0.82	5.13***	.000	.45	✓
28.	4.17	0.92	2.17	0.70	8.49***	.000	.71	✓
30.	4.04	0.91	2.21	0.66	8.01***	.000	.69	✓
						$\alpha =$.90	

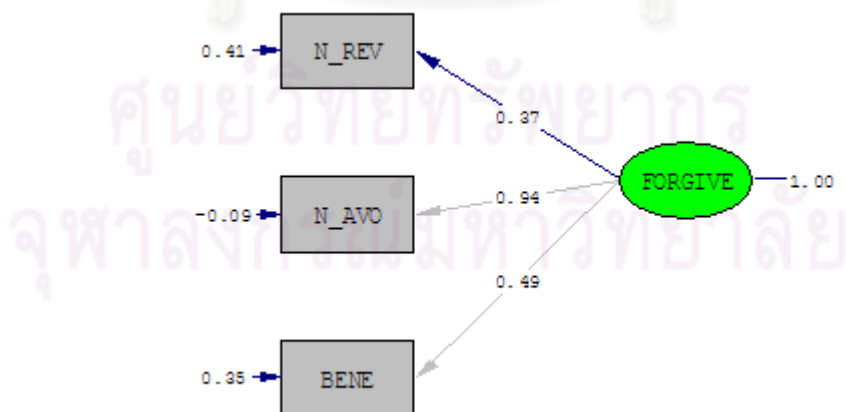
หมายเหตุ ค่า r วิกฤต (90, .05, หนึ่งหาง) \approx .20; CITC คือ ค่าสหสัมพันธ์ของข้อกระทงนั้นๆ กับข้อกระทงที่เหลือทั้งหมด เมื่อวิเคราะห์ 10 ข้อกระทง ;

* $p < .05$, หนึ่งหาง. ** $p < .01$, หนึ่งหาง. *** $p < .001$, หนึ่งหาง.

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ ๑3 โมเดลวิเคราะห์ความตรงตามภาวะสันนิษฐานของมาตรวัดการให้อภัยระหว่างกลุ่มด้านความหวังดีและการคืนดี

ภาพที่ ๑4 โมเดลวิเคราะห์ความตรงตามภาวะสันนิษฐานของมาตรวัดการให้อภัยระหว่างกลุ่ม

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นด้วยโปรแกรมลิสเรล

DATE: 9/28/2010

TIME: 23:52

L I S R E L 8.72

BY

Karl G. Jöreskog & Dag Sörbom

This program is published exclusively by

Scientific Software International, Inc.

7383 N. Lincoln Avenue, Suite 100

Lincolnwood, IL 60712, U.S.A.

Phone: (800)247-6113, (847)675-0720, Fax: (847)675-2140

Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2005

Use of this program is subject to the terms specified in the

Universal Copyright Convention.

Website: www.ssicentral.com

The following lines were read from file H:\สอบวิทยานิพนธ์\ LISREL_NEW_EDITED\001.spl:

TI Model3

DA NI=10 NO=375 MA=CM

LA

CAP PT EC SEV HARM WRONG INTENT N_REV N_AVOI BENE

KM

1.00

.265 1.00

.150 .373 1.00

-575 .132 -.067 1.00

-556 -.179 -.182 .707 1.00

-.680 .148 -.083 .669 .632 1.00

-.598 -.225 -.170 .580 .631 .689 1.00

.618 .326 .284 -.509 -.610 -.578 -.669 1.00

.691 .238 .235 -.582 -.549 -.615 -.635 .755 1.00

.634 .288 .224 -.424 -.407 -.472 -.509 .649 .698 1.00

ME

3.047 3.860 3.705 3.119 2.595 3.324 2.752 3.769 3.251 3.191

SD

.790 .510 .588 .896 .963 1.032 1.050 .809 .870 .724

SE

2 3 4 5 6 7 8 9 10 1

MO NX=1 NY=9 NK=1 NE=3 BE=FU GA=FI PS=SY PH=SY TE=SY TD=SY

LE

EMPATHY SEVERE FORGIVE

LK

CAPABI

FR LY(1,1) LY(2,1) LY(3,2) LY(4,2) LY(5,2) LY(6,2) LY(7,3) LY(8,3) LY(9,3)

FR BE(3,1) BE(3,2)

FR GA(1,1) GA(2,1)

FI LX(1,1)

VA 0.906 LX(1,1)

FI GA(3,1)

VA .300 GA(3,1)

FR TE(5,1) TE(3,1) TE(4,3) TE(7,4) TH(1,6) TH(1,9) TE(7,6) TE(8,1) TE(6,3) TE(8,7)

PD

OU AD=OFF SS SC SE TV RS FS EF MI ND=3

TI Model3

Number of Input Variables 10

Number of Y - Variables 9

Number of X - Variables 1

Number of ETA - Variables 3

Number of KSI - Variables 1

Number of Observations 375

TI Model3

Covariance Matrix

	PT	EC	SEV	HARM	WRONG	INTENT
PT	0.260					
EC	0.112	0.346				
SEV	0.060	-0.035	0.803			
HARM	-0.088	-0.103	0.610	0.927		
WRONG	0.078	-0.050	0.619	0.628	1.065	
INTENT	-0.120	-0.105	0.546	0.638	0.747	1.103
N_REV	0.135	0.135	-0.369	-0.475	-0.483	-0.568
N_AVOI	0.106	0.120	-0.454	-0.460	-0.552	-0.580
BENE	0.106	0.095	-0.275	-0.284	-0.353	-0.387
CAP	0.107	0.070	-0.407	-0.423	-0.554	-0.496

Covariance Matrix

	N_REV	N_AVOI	BENE	CAP
N_REV	0.654			
N_AVOI	0.531	0.757		
BENE	0.380	0.440	0.524	
CAP	0.395	0.475	0.363	0.624

TI Model3

Parameter Specifications

LAMBDA-Y

	EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
PT	0	0	0
EC	1	0	0
SEV	0	0	0
HARM	0	2	0
WRONG	0	3	0
INTENT	0	4	0
N_REV	0	0	0
N_AVOI	0	0	5
BENE	0	0	6

BETA

	EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
EMPATHY	0	0	0
SEVERE	0	0	0
FORGIVE	7	8	0

GAMMA

	CAPABI
EMPATHY	9
SEVERE	10
FORGIVE	0

PHI

CAPABI

11

PSI

EMPATHY SEVERE FORGIVE

12 13 14

THETA-EPS

	PT	EC	SEV	HARM	WRONG	INTENT
PT	15					
EC	0	16				
SEV	17	0	18			
HARM	0	0	19	20		
WRONG	21	0	0	0	22	
INTENT	0	0	23	0	0	24
N_REV	0	0	0	25	0	26
N_AVOI	28	0	0	0	0	0
BENE	0	0	0	0	0	0

THETA-EPS

	N_REV	N_AVOI	BENE
N_REV	27		
N_AVOI	29	30	
BENE	0	0	31

THETA-DELTA-EPS

	PT	EC	SEV	HARM	WRONG	INTENT
--	----	----	-----	------	-------	--------

```

-----
CAP      0      0      0      0      0      32
    
```

THETA-DELTA-EPS

```

      N_REV  N_AVOI  BENE
-----
CAP      0      0      33
    
```

THETA-DELTA

```

      CAP
-----
      34
    
```

TI Model3

Number of Iterations = 24

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-Y

```

      EMPATHY  SEVERE  FORGIVE
-----
PT    0.306    --     --

      EC    0.265    --     --
      (0.055)
      4.808

      SEV    --     0.698    --
    
```


HARM -- 0.711 --
 (0.039)
 18.066

WRONG -- 0.878 --
 (0.052)
 16.783

INTENT -- 0.875 --
 (0.056)
 15.569

N_REV -- -- 0.707

N_AVOI -- -- 0.829
 (0.038)
 21.697

BENE -- -- 0.532
 (0.034)
 15.516

LAMBDA-X

CAPABI

 CAP 0.906

BETA

EMPATHY SEVERE FORGIVE

----- ----- -----
 EMPATHY -- -- --

SEVERE -- -- --

FORGIVE 0.288 -0.375 --
 (0.073) (0.053)
 3.935 -7.086

GAMMA

CAPABI

 EMPATHY 0.563
 (0.104)
 5.408

SEVERE -1.083
 (0.087)
 -12.463

FORGIVE 0.424

Covariance Matrix of ETA and KSI

 ศูนย์วิทยุทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	EMPATHY	SEVERE	FORGIVE	CAPABI
EMPATHY	1.000			
SEVERE	-0.390	1.000		
FORGIVE	0.588	-0.782	1.000	
CAPABI	0.361	-0.693	0.636	0.640

PHI

CAPABI

 0.640
 (0.064)
 9.963

PSI

Note: This matrix is diagonal.

EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
-----	-----	-----
0.797	0.250	0.267
(0.214)	(0.064)	(0.046)
3.720	3.931	5.871

Squared Multiple Correlations for Structural Equations

EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
-----	-----	-----
0.203	0.750	0.733

Squared Multiple Correlations for Reduced Form

EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
-----	-----	-----
0.203	0.750	0.631

Reduced Form

CAPABI

EMPATHY 0.563
(0.104)

5.408

SEVERE -1.083

(0.087)

-12.463

FORGIVE 0.993

(0.061)

16.381

THETA-EPS

	PT	EC	SEV	HARM	WRONG	INTENT
--	----	----	-----	------	-------	--------

PT	0.148					
----	-------	--	--	--	--	--

(0.022)

6.717

EC	--	0.275				
----	----	-------	--	--	--	--

(0.023)

11.726

SEV	0.129	--	0.324			
-----	-------	----	-------	--	--	--

(0.013)

(0.031)

9.605

10.458

HARM	--	--	0.124	0.427		
------	----	----	-------	-------	--	--

(0.026) (0.034)

4.852 12.397

WRONG	0.178	--	--	--	0.306	
-------	-------	----	----	----	-------	--

(0.016)

(0.031)

10.916

9.972

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

INTENT	--	--	-0.072	--	--	0.338
			(0.021)			(0.034)
			-3.376			10.045

N_REV	--	--	--	-0.089	--	-0.070
				(0.016)		(0.017)
				-5.678		-4.095

N_AVOI	-0.050	--	--	--	--	--
	(0.011)					
	-4.453					

BENE	--	--	--	--	--	--
------	----	----	----	----	----	----

THETA-EPS

	N_REV	N_AVOI	BENE
--	-------	--------	------

N_REV	0.151		
	(0.024)		
	6.238		

N_AVOI	-0.056	0.071	
	(0.022)	(0.030)	
	-2.528	2.384	

BENE	--	--	0.242
			(0.020)
			12.272

Squared Multiple Correlations for Y - Variables

PT	EC	SEV	HARM	WRONG	INTENT
----	----	-----	------	-------	--------

 0.387 0.204 0.600 0.542 0.716 0.694

Squared Multiple Correlations for Y - Variables

N_REV N_AVOI BENE

 0.768 0.906 0.540

THETA-DELTA-EPS

PT EC SEV HARM WRONG INTENT

 CAP -- -- -- -- -- 0.061
 (0.018)
 3.380

THETA-DELTA-EPS

N_REV N_AVOI BENE

 CAP -- -- 0.062
 (0.013)
 4.659

THETA-DELTA

CAP

 0.101
 (0.029)
 3.434

Squared Multiple Correlations for X - Variables

CAP

0.838

Goodness of Fit Statistics

Degrees of Freedom = 21

Minimum Fit Function Chi-Square = 28.994 (P = 0.114)

Normal Theory Weighted Least Squares Chi-Square = 28.821 (P = 0.118)

Estimated Non-centrality Parameter (NCP) = 7.821

90 Percent Confidence Interval for NCP = (0.0 ; 26.048)

Minimum Fit Function Value = 0.0775

Population Discrepancy Function Value (F0) = 0.0209

90 Percent Confidence Interval for F0 = (0.0 ; 0.0696)

Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.0316

90 Percent Confidence Interval for RMSEA = (0.0 ; 0.0576)

P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05) = 0.865

Expected Cross-Validation Index (ECVI) = 0.259

90 Percent Confidence Interval for ECVI = (0.238 ; 0.308)

ECVI for Saturated Model = 0.294

ECVI for Independence Model = 11.330

Chi-Square for Independence Model with 45 Degrees of Freedom = 4217.424

Independence AIC = 4237.424

Model AIC = 96.821

Saturated AIC = 110.000

Independence CAIC = 4286.693

Model CAIC = 264.337

Saturated CAIC = 380.981

Normed Fit Index (NFI) = 0.993
 Non-Normed Fit Index (NNFI) = 0.996
 Parsimony Normed Fit Index (PNFI) = 0.463
 Comparative Fit Index (CFI) = 0.998
 Incremental Fit Index (IFI) = 0.998
 Relative Fit Index (RFI) = 0.985

Critical N (CN) = 503.199

Root Mean Square Residual (RMR) = 0.0150
 Standardized RMR = 0.0291
 Goodness of Fit Index (GFI) = 0.985
 Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 0.960
 Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI) = 0.376

TI Model3

Fitted Covariance Matrix

	PT	EC	SEV	HARM	WRONG	INTENT
PT	0.242					
EC	0.081	0.346				
SEV	0.045	-0.072	0.812			
HARM	-0.085	-0.074	0.621	0.933		
WRONG	0.073	-0.091	0.613	0.624	1.076	
INTENT	-0.105	-0.091	0.540	0.622	0.768	1.104
N_REV	0.127	0.110	-0.386	-0.482	-0.485	-0.554
N_AVOI	0.099	0.129	-0.453	-0.461	-0.569	-0.568
BENE	0.096	0.083	-0.291	-0.296	-0.365	-0.364
CAP	0.100	0.087	-0.439	-0.447	-0.551	-0.488

Fitted Covariance Matrix

	N_REV	N_AVOI	BENE	CAP
N_REV	0.651			
N_AVOI	0.530	0.759		
BENE	0.376	0.441	0.525	
CAP	0.407	0.478	0.368	0.627

Fitted Residuals

	PT	EC	SEV	HARM	WRONG	INTENT
PT	0.018					
EC	0.031	0.000				
SEV	0.015	0.037	-0.009			
HARM	-0.003	-0.029	-0.011	-0.005		
WRONG	0.005	0.041	0.006	0.004	-0.011	
INTENT	-0.016	-0.014	0.006	0.016	-0.022	-0.002
N_REV	0.007	0.025	0.017	0.006	0.003	-0.015
N_AVOI	0.006	-0.009	-0.001	0.001	0.017	-0.012
BENE	0.011	0.012	0.016	0.012	0.013	-0.023
CAP	0.007	-0.017	0.031	0.024	-0.003	-0.008

Fitted Residuals

	N_REV	N_AVOI	BENE	CAP
N_REV	0.004			
N_AVOI	0.001	-0.002		
BENE	0.004	-0.002	-0.001	
CAP	-0.012	-0.003	-0.006	-0.003

Summary Statistics for Fitted Residuals

Smallest Fitted Residual = -0.029

Median Fitted Residual = 0.001

Largest Fitted Residual = 0.041

Stemleaf Plot

```

- 2|932
- 1|76542211
- 0|998653333222110
  0|1134445666677
  1|1223566778
  2|45
  3|117
  4|1
    
```

Standardized Residuals

	PT	EC	SEV	HARM	WRONG	INTENT
PT	2.607					
EC	3.250	--				
SEV	1.339	1.760	-0.755			
HARM	-0.161	-1.278	-0.808	-0.821		
WRONG	0.530	1.783	0.350	0.226	-0.679	
INTENT	-0.907	-0.622	0.429	1.005	-1.304	-0.339
N_REV	0.793	2.264	1.079	0.526	0.173	-1.518
N_AVOI	0.712	-1.266	-0.057	0.068	1.236	-0.915
BENE	0.922	0.881	0.911	0.617	0.761	-1.317
CAP	0.856	-1.236	2.967	1.761	-0.323	-1.318

Standardized Residuals

N_REV	N_AVOI	BENE	CAP
-----	-----	-----	-----

N_REV 0.707
 N_AVOI 0.246 -0.924
 BENE 0.504 -0.323 -0.594
 CAP -1.388 -0.439 -1.925 -1.378

Summary Statistics for Standardized Residuals

Smallest Standardized Residual = -1.925
 Median Standardized Residual = 0.173
 Largest Standardized Residual = 3.250

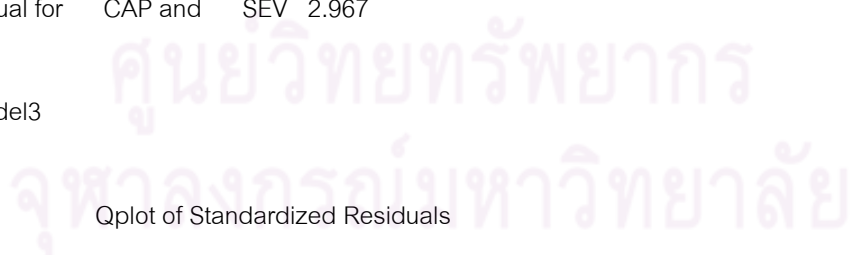
Stemleaf Plot

- 1|9544333332
 - 0|9998887664333210
 0|122244555677889999
 1|0123888
 2|36
 3|03

Largest Positive Standardized Residuals

Residual for PT and PT 2.607
 Residual for EC and PT 3.250
 Residual for CAP and SEV 2.967

TI Model3

Qplot of Standardized Residuals

TI Model3

Modification Indices and Expected Change

Modification Indices for LAMBDA-Y

	EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
PT	-- 0.461	0.118	
EC	-- 1.253	0.288	
SEV	2.546 --	0.031	
HARM	1.443 --	0.014	
WRONG	2.645 --	0.892	
INTENT	1.185 --	2.117	
N_REV	0.223	0.241	0.353
N_AVOI	0.847	0.420	--
BENE	0.153	0.153	--

Expected Change for LAMBDA-Y

	EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
PT	-- -0.034	0.074	
EC	-- 0.053	-0.105	
SEV	0.102 --	0.011	
HARM	-0.065 --	0.008	

WRONG	0.119	--	0.069
INTENT	-0.072	--	-0.123
N_REV	0.031	0.035	-0.310
N_AVOI	-0.081	-0.052	--
BENE	0.022	0.043	--

Standardized Expected Change for LAMBDA-Y

	EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
PT	--	-0.034	0.074
EC	--	0.053	-0.105
SEV	0.102	--	0.011
HARM	-0.065	--	0.008
WRONG	0.119	--	0.069
INTENT	-0.072	--	-0.123
N_REV	0.031	0.035	-0.310
N_AVOI	-0.081	-0.052	--
BENE	0.022	0.043	--

Completely Standardized Expected Change for LAMBDA-Y

	EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
PT	--	-0.069	0.150
EC	--	0.090	-0.179
SEV	0.113	--	0.012
HARM	-0.068	--	0.008
WRONG	0.114	--	0.067
INTENT	-0.069	--	-0.117
N_REV	0.039	0.044	-0.385
N_AVOI	-0.093	-0.059	--
BENE	0.031	0.060	--

Modification Indices for LAMBDA-X

CAPABI

CAP 0.353

Expected Change for LAMBDA-X

CAPABI

CAP 0.398

Standardized Expected Change for LAMBDA-X

CAPABI

CAP 0.318

Completely Standardized Expected Change for LAMBDA-X

CAPABI

CAP 0.402

Modification Indices for BETA

EMPATHY SEVERE FORGIVE

EMPATHY	--	0.353	0.353
SEVERE	0.353	--	0.353
FORGIVE	--	--	0.353

Expected Change for BETA

	EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
EMPATHY	--	0.161	-0.761
SEVERE	0.050	--	-1.954
FORGIVE	--	--	-0.439

Standardized Expected Change for BETA

	EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
EMPATHY	--	0.161	-0.761
SEVERE	0.050	--	-1.954
FORGIVE	--	--	-0.439

Modification Indices for GAMMA

	CAPABI
EMPATHY	--
SEVERE	--
FORGIVE	0.353

Expected Change for GAMMA

	CAPABI
EMPATHY	--
SEVERE	--
FORGIVE	-0.186

Standardized Expected Change for GAMMA

CAPABI

PT	--					
EC	0.353	--				
SEV	--	4.315	--			
HARM	0.002	5.824	--	--		
WRONG	--	2.515	1.152	0.001	--	
INTENT	0.114	0.810	--	0.897	4.620	--
N_REV	0.219	1.347	0.759	--	1.216	--
N_AVOI	--	0.855	1.861	0.098	1.155	0.011
BENE	0.267	1.369	0.015	0.043	0.892	1.397

Modification Indices for THETA-EPS

	N_REV	N_AVOI	BENE
N_REV	--		
N_AVOI	--	--	
BENE	0.246	0.246	--

Expected Change for THETA-EPS

	PT	EC	SEV	HARM	WRONG	INTENT
PT	--					
EC	-0.074	--				
SEV	--	0.034	--			
HARM	-0.001	-0.042	--	--		
WRONG	--	0.028	0.028	0.001	--	
INTENT	0.006	-0.017	--	0.027	-0.071	--
N_REV	-0.007	0.016	0.015	--	-0.020	--
N_AVOI	--	-0.015	-0.020	0.005	0.018	-0.002
BENE	-0.006	0.016	0.002	0.003	0.016	-0.021

Expected Change for THETA-EPS

	N_REV	N_AVOI	BENE
N_REV	--		
N_AVOI	--	--	
BENE	0.008	-0.009	--

Completely Standardized Expected Change for THETA-EPS

	PT	EC	SEV	HARM	WRONG	INTENT
PT	--					
EC	-0.257	--				
SEV	--	0.065	--			
HARM	-0.001	-0.074	--	--		
WRONG	--	0.047	0.029	0.001	--	
INTENT	0.011	-0.028	--	0.027	-0.065	--
N_REV	-0.017	0.034	0.020	--	-0.023	--
N_AVOI	--	-0.029	-0.026	0.006	0.020	-0.002
BENE	-0.018	0.038	0.003	0.004	0.021	-0.027

Completely Standardized Expected Change for THETA-EPS

	N_REV	N_AVOI	BENE
N_REV	--		
N_AVOI	--	--	
BENE	0.013	-0.015	--

Modification Indices for THETA-DELTA-EPS

	PT	EC	SEV	HARM	WRONG	INTENT
CAP	1.823	0.899	1.598	0.446	5.539	--

Modification Indices for THETA-DELTA-EPS

	N_REV	N_AVOI	BENE
	-----	-----	-----
CAP	0.796	0.405	--

Expected Change for THETA-DELTA-EPS

	PT	EC	SEV	HARM	WRONG	INTENT
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
CAP	0.018	-0.013	0.020	0.010	-0.052	--

Expected Change for THETA-DELTA-EPS

	N_REV	N_AVOI	BENE
	-----	-----	-----
CAP	-0.012	0.010	--

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA-EPS

	PT	EC	SEV	HARM	WRONG	INTENT
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
CAP	0.045	-0.029	0.028	0.014	-0.063	--

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA-EPS

	N_REV	N_AVOI	BENE
	-----	-----	-----
CAP	-0.018	0.014	--

Maximum Modification Index is 5.82 for Element (4, 2) of THETA-EPS

TI Model3

Factor Scores Regressions

ETA

	PT	EC	SEV	HARM	WRONG	INTENT
EMPATHY	1.761	0.221	-0.476	0.391	-0.633	0.354
SEVERE	-0.688	0.132	0.398	-0.038	0.486	0.209
FORGIVE	0.531	-0.082	-0.207	0.183	-0.245	0.118

ETA

	N_REV	N_AVOI	BENE	CAP
EMPATHY	0.123	0.343	-0.080	-0.420
SEVERE	0.133	-0.121	0.076	-0.107
FORGIVE	0.414	0.690	0.024	-0.102

KSI

	PT	EC	SEV	HARM	WRONG	INTENT
CAPABI	0.215	-0.027	-0.114	0.050	-0.104	-0.117

KSI

	N_REV	N_AVOI	BENE	CAP
CAPABI	0.022	0.148	-0.168	0.640

TI Model3

Standardized Solution

LAMBDA-Y

	EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
PT	0.306	--	--
EC	0.265	--	--
SEV	--	0.698	--
HARM	--	0.711	--
WRONG	--	0.878	--
INTENT	--	0.875	--
N_REV	--	--	0.707
N_AVOI	--	--	0.829
BENE	--	--	0.532

PT	0.306	--	--
EC	0.265	--	--
SEV	--	0.698	--
HARM	--	0.711	--
WRONG	--	0.878	--
INTENT	--	0.875	--
N_REV	--	--	0.707
N_AVOI	--	--	0.829
BENE	--	--	0.532

LAMBDA-X

CAPABI

CAP 0.725

BETA

	EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
EMPATHY	--	--	--
SEVERE	--	--	--
FORGIVE	0.288	-0.375	--

EMPATHY	--	--	--
SEVERE	--	--	--
FORGIVE	0.288	-0.375	--

GAMMA

CAPABI

EMPATHY	0.451
SEVERE	-0.866

FORGIVE 0.340

Correlation Matrix of ETA and KSI

	EMPATHY	SEVERE	FORGIVE	CAPABI
EMPATHY	1.000			
SEVERE	-0.390	1.000		
FORGIVE	0.588	-0.782	1.000	
CAPABI	0.451	-0.866	0.794	1.000

PSI

Note: This matrix is diagonal.

	EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
	0.797	0.250	0.267

Regression Matrix ETA on KSI (Standardized)

	CAPABI
EMPATHY	0.451
SEVERE	-0.866
FORGIVE	0.794

TI Model3

Completely Standardized Solution

LAMBDA-Y

	EMPATHY	SEVERE	FORGIVE

PT	0.622	--	--
EC	0.451	--	--
SEV	--	0.775	--
HARM	--	0.736	--
WRONG	--	0.846	--
INTENT	--	0.833	--
N_REV	--	--	0.876
N_AVOI	--	--	0.952
BENE	--	--	0.735

LAMBDA-X

CAPABI

CAP 0.916

BETA

EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
---------	--------	---------

EMPATHY	--	--	--
---------	----	----	----

SEVERE	--	--	--
--------	----	----	----

FORGIVE	0.288	-0.375	--
---------	-------	--------	----

GAMMA

CAPABI

EMPATHY 0.451

SEVERE -0.866

FORGIVE 0.340

Correlation Matrix of ETA and KSI

EMPATHY SEVERE FORGIVE CAPABI

-----	-----	-----	-----	
EMPATHY	1.000			
SEVERE	-0.390	1.000		
FORGIVE	0.588	-0.782	1.000	
CAPABI	0.451	-0.866	0.794	1.000

PSI

Note: This matrix is diagonal.

EMPATHY SEVERE FORGIVE

-----	-----	-----
0.797	0.250	0.267

THETA-EPS

PT EC SEV HARM WRONG INTENT

-----	-----	-----	-----	-----	-----	
PT	0.613					
EC	--	0.796				
SEV	0.290	--	0.400			
HARM	--	--	0.143	0.458		
WRONG	0.349	--	--	--	0.284	
INTENT	--	--	-0.076	--	0.306	
N_REV	--	--	--	-0.114	--	-0.083
N_AVOI	-0.117	--	--	--	--	--
BENE	--	--	--	--	--	--

THETA-EPS

N_REV N_AVOI BENE

-----	-----	-----
N_REV	0.232	
N_AVOI	-0.080	0.094

BENE -- -- 0.460

THETA-DELTA-EPS

PT EC SEV HARM WRONG INTENT

CAP -- -- -- -- -- 0.074

THETA-DELTA-EPS

N_REV N_AVOI BENE

CAP -- -- 0.108

THETA-DELTA

CAP

0.162

Regression Matrix ETA on KSI (Standardized)

CAPABI

EMPATHY 0.451
SEVERE -0.866
FORGIVE 0.794

TI Model3

Total and Indirect Effects

Total Effects of KSI on ETA

CAPABI

 EMPATHY 0.563
 (0.104)
 5.408

SEVERE -1.083
 (0.087)
 -12.463

FORGIVE 0.993
 (0.061)
 16.381

Indirect Effects of KSI on ETA

CAPABI

 EMPATHY --
 SEVERE --
 FORGIVE 0.568
 (0.061)
 9.379

Total Effects of ETA on ETA

	EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
	-----	-----	-----
EMPATHY	--	--	--
SEVERE	--	--	--

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FORGIVE 0.288 -0.375 --

(0.073) (0.053)

3.935 -7.086

Largest Eigenvalue of B*B' (Stability Index) is 0.224

Total Effects of ETA on Y

	EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
PT	0.306	--	--
EC	0.265	--	--
	(0.055)		
	4.808		
SEV	--	0.698	--
HARM	--	0.711	--
	(0.039)		
	18.066		
WRONG	--	0.878	--
	(0.052)		
	16.783		
INTENT	--	0.875	--
	(0.056)		
	15.569		
N_REV	0.204	-0.265	0.707
	(0.052)	(0.037)	
	3.935	-7.086	

N_AVOI 0.239 -0.311 0.829

(0.061) (0.040) (0.038)

3.904 -7.695 21.697

BENE 0.153 -0.200 0.532

(0.039) (0.028) (0.034)

3.901 -7.082 15.516

Indirect Effects of ETA on Y

EMPATHY SEVERE FORGIVE

PT -- -- --

EC -- -- --

SEV -- -- --

HARM -- -- --

WRONG -- -- --

INTENT -- -- --

N_REV 0.204 -0.265 --

(0.052) (0.037)

3.935 -7.086

N_AVOI 0.239 -0.311 --

(0.061) (0.040)

3.904 -7.695

BENE 0.153 -0.200 --

(0.039) (0.028)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.901 -7.082

Total Effects of KSI on Y

CAPABI

PT 0.172

(0.032)

5.408

EC 0.149

(0.035)

4.219

SEV -0.756

(0.061)

-12.463

HARM -0.770

(0.064)

-11.950

WRONG -0.950

(0.071)

-13.390

INTENT -0.948

(0.077)

-12.361

N_REV 0.702

(0.043)

16.381

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

N_AVOI 0.824
 (0.049)
 16.924

BENE 0.528
 (0.039)
 13.685

TI Model3

Standardized Total and Indirect Effects

Standardized Total Effects of KSI on ETA

CAPABI

 EMPATHY 0.451
 SEVERE -0.866
 FORGIVE 0.794

Standardized Indirect Effects of KSI on ETA

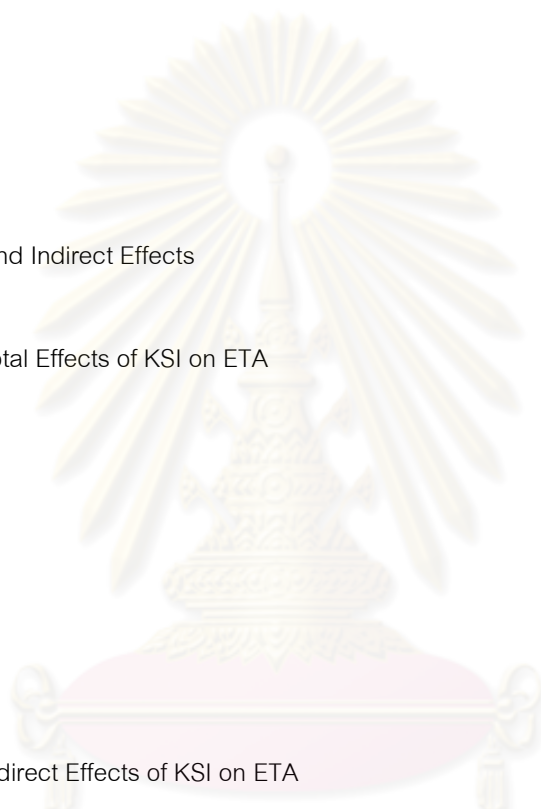
CAPABI

 EMPATHY --
 SEVERE --
 FORGIVE 0.455

Standardized Total Effects of ETA on ETA

EMPATHY SEVERE FORGIVE

 EMPATHY -- -- --

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 คุุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SEVERE	--	--	--
FORGIVE	0.288	-0.375	--

Standardized Total Effects of ETA on Y

	EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
PT	0.306	--	--
EC	0.265	--	--
SEV	--	0.698	--
HARM	--	0.711	--
WRONG	--	0.878	--
INTENT	--	0.875	--
N_REV	0.204	-0.265	0.707
N_AVOI	0.239	-0.311	0.829
BENE	0.153	-0.200	0.532

Completely Standardized Total Effects of ETA on Y

	EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
PT	0.622	--	--
EC	0.451	--	--
SEV	--	0.775	--
HARM	--	0.736	--
WRONG	--	0.846	--
INTENT	--	0.833	--
N_REV	0.253	-0.329	0.876
N_AVOI	0.274	-0.357	0.952
BENE	0.212	-0.276	0.735

Standardized Indirect Effects of ETA on Y

	EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
--	---------	--------	---------

	-----	-----	-----
PT	--	--	--
EC	--	--	--
SEV	--	--	--
HARM	--	--	--
WRONG	--	--	--
INTENT	--	--	--
N_REV	0.204	-0.265	--
N_AVOI	0.239	-0.311	--
BENE	0.153	-0.200	--

Completely Standardized Indirect Effects of ETA on Y

	EMPATHY	SEVERE	FORGIVE
	-----	-----	-----
PT	--	--	--
EC	--	--	--
SEV	--	--	--
HARM	--	--	--
WRONG	--	--	--
INTENT	--	--	--
N_REV	0.253	-0.329	--
N_AVOI	0.274	-0.357	--
BENE	0.212	-0.276	--

Standardized Total Effects of KSI on Y

	CAPABI

PT	0.138
EC	0.120
SEV	-0.605
HARM	-0.616
WRONG	-0.760

INTENT -0.758
N_REV 0.562
N_AVOI 0.659
BENE 0.423

Completely Standardized Total Effects of KSI on Y

CAPABI

PT 0.280
EC 0.203
SEV -0.671
HARM -0.638
WRONG -0.733
INTENT -0.722
N_REV 0.696
N_AVOI 0.756
BENE 0.584

Time used: 0.062 Seconds

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว พจณี วัฒนมงคลเกิดเมื่อวันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2529 สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ในปีการศึกษา 2546 และสำเร็จการศึกษาระดับศิลปศาสตรบัณฑิต (จิตวิทยา) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในปีการศึกษา 2550 แล้วเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2551

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย